

PORTFOLIO STARTBEKWAAM

Student 2

000000

Inhoudsopgave

<u>Voorblad</u>	<u>3</u>
<u>Verwijswijzer</u>	<u>4</u>
<u>Voorwoord</u>	<u>7</u>
<u>Onderbouwing Leeruitkomst 1</u>	<u>9</u>
<u>Onderbouwing Leeruitkomst 2</u>	<u>26</u>
<u>Literatuurlijst</u>	<u>39</u>
<u>Bijlagen</u>	
<u>Bijlage 1. Onderwijsvisie</u>	<u>40</u>
<u>Bijlage 2. Normen en waarden document</u>	<u>47</u>
<u>Bijlage 3. Bewijzen omgang met collega's</u>	<u>48</u>
<u>Bijlage 4. Korte samenvatting GOO</u>	<u>53</u>
<u>Bijlage 5. Compilatie foto's</u>	<u>56</u>
<u>Bijlage 6. Compilatie logboeken</u>	<u>58</u>
<u>Bijlage 7. POP G resultaten</u>	<u>74</u>
<u>Bijlage 8. POP H resultaten</u>	<u>77</u>
<u>Bijlage 9. Feedback begeleider</u>	<u>81</u>
<u>Praktijkadvies per indicator eindstage H</u>	
<u>Figuur praktijkadvies per indicator alle stages</u>	
<u>Bijlage 10. Planningsweken Juf Jeanine</u>	<u>91</u>
<u>Compilatie video</u>	<u>Onstage</u>

Voorblad

Verklaring vormvereisten

Naam student	Student 2
Studentnummer	000000
Onderwijseenheid	Portfolio Startbekwaam
Datum	December 2021
Variant	DigiPabo Verkorte Deeltijd klas 2B, start opleiding februari 2020
Beoogd afstuderen	Januari 2022

Criteria	Omschrijving	Vink aan indien je bewijsdossier voldoet aan de eis
Volledigheid	Het bewijsdossier bevat bewijzen die de reflectie (claim) ondersteunen ten aanzien van de leeruitkomst(en). In het bewijsdossier wordt op passende plekken naar bewijsmaterialen verwezen en het bewijsmateriaal is geordend (<i>Alle onderdelen zijn aanwezig</i>)	✓
Omvang	De omvang van <i>kerntekst</i> (onderbouwing en verantwoording) is vrij. Vermeld hiernaast het aantal woorden.	LU 1 - 7670 LU 2 - 4306
Transparantie	Bewijzen zijn als bijlagen opgenomen en via de navigatiebalk te bereiken (koppenstructuur).	✓
	Naar gebruikte bronnen is volgens APA-richtlijnen verwezen (in tekst en in bronnenlijst)	✓
Structuur	Het bewijsdossier is toegankelijk (opbouw en indeling)	✓

Verwijswijzer

Leeruitkomst	Ik toon aan dat ik de volgende indicatoren van de LU beheers	Type bewijslast Geef specifiek aan met welke handelingen of (deel)producten je de claim ondersteunt.	Vindplaats Waar is het bewijs te vinden?
<p>LU1 Je laat zien dat je beschikt over een onderzoekend vermogen, een kritische houding en professioneel kan handelen in de brede schoolcontext. Dit doe je door jouw handelen en keuzes in jouw onderwijspraktijk te verbinden aan jouw eigen identiteit, waarden, normen en visie op goed onderwijs en leraarschap. Je expliciteert dit in gesprekken met collega's, ouders, leerlingen en professionals in het werkveld.</p>	<p>1.1. Je zet jouw visie op goed onderwijs duidelijk geformuleerd uiteen, onderbouwd met literatuur en verbindt deze consistent aan jouw professionele identiteit als leerkracht vanuit jouw normen en waarden.</p>	<p>Mijn visiedocument van GOO</p> <p>Mijn identiteit - document</p> <p>Uitkomsten Pedagogisch prioriteitenspel gespeeld met 3 collega's</p>	<p>Bijlage 1. Visie</p> <p>Bijlage 2. Identiteit</p> <p>Bijlage 3. Bewijzen van omgang met collega's en ouders en externen</p>
<p>LU1</p>	<p>1.2. Je maakt concreet hoe je onderwijsontwikkelingen vanuit verschillende bronnen volgt met een kritische blik en formuleert hier een eigen mening over. Je beschrijft jouw overwegingen bij verschillende handelingsalternatieven die hieruit voortkomen en legt jouw keuze</p>	<p>Per kenmerk uit mijn visie geef een theoretische basis en de praktijkinvulling</p> <p>Overwegingen bij GOO-project</p>	<p>Onderbouwing en verantwoording</p> <p>Bijlage 4. Korte samenvatting GOO</p> <p>Bijlage 6. Compilatie uit logboeken</p>

	hierin uit voor verbeteringen van jouw onderwijs.	Compilatie van overwegingen benoemt in mijn logboeken op basis van de 4 beroepstaken	gebaseerd op de 4 beroepstaken
LU1	1.3. Je legt duidelijk uit wat concreet zichtbaar is van jouw overwegingen en keuzes in jouw handelen in de klas en hoe je in gesprek gaat hierover met leerlingen, ouders, collega's en/of professionals in het werkveld.	Hoe zie je mijn visie terug in de klas; een foto overzicht Team overleggen, Gesprekken met ouders	Bijlage 5. Compilatie foto's betekenisvol onderwijs, burgerschap, autonomie en echt spel Bijlage 3. Omgang met collega's
LU2 Je handelt als leraar, teamplayer en professional. Je reflecteert en evalueert structureel op jouw eigen ontwikkeling om jouw onderwijs aan de hand van de drie beroepstaken uit het opleidingsprofiel te verbeteren. Je onderbouwt met objectieve en relevante theorie en gegeven of ontvangen (peer)feedback. Je stelt je eigen opvattingen en handelen bij	2.1. Je beschrijft in een samenhangend verhaal welke groei je hebt doorgemaakt in je ontwikkeling binnen alle beroepstaken uit het opleidingsprofiel ofwel in de volle breedte van het beroep van leraar basisonderwijs. Dit onderbouw je met literatuur, ontvangen (peer)feedback en op basis van jouw visie.	Kleine impressie van mijn logboeken op basis van de 4 beroepstaken Resultaten POP G Resultaten POP H Feedback stagebegeleider (s) op beroepstaken	Bijlage 6. Logboeken Bijlage 7. POP G Bijlage 8. POP H Bijlage 9. Feedback begeleider en compilatie feedback praktijkplein

<p>wanneer veranderende omstandigheden binnen school, recente onderwijskundige ontwikkelingen of opgedane ervaringen en inzichten daarom vragen.</p>		<p>Mijn twee weken voor de klas waarin ik de planning en uitvoering volledig heb gedaan</p>	<p>Bijlage 10. Document van mijn 2 weken volledig leraarschap op ABC</p>
<p>LU2</p>	<p>2.2. Je maakt een heldere transfer van jouw handelen in de ene situatie naar een andere situatie die je meemaakt of verwacht mee te maken als startbekwame leerkracht en weet daarbij te benoemen wat jouw ontwikkelpunten zijn voor het verbeteren van jouw handelen in de school.</p>	<p>Ingevuld STARRT-model waarbij T nadruk krijgt</p> <p>Slotstuk in de onderbouwing. De kracht van de (zij) instromer.</p>	<p>STARTT-model in onderbouwing Leeruitkomst LU2</p> <p>Onderbouwing leeruitkomst 2</p>

Voorwoord

In februari 2020 ben ik gestart met de DigiPabo verkorte deeltijd. In de vorige eeuw ben ik afgestudeerd in Communicatiewetenschappen en heb ik altijd gewerkt in dat veld. Totdat ik met mijn gezin naar het buitenland verhuisde voor het werk van mijn partner. In die periode ben ik op zoek gegaan naar een nieuw werkveld dat me aansprak en waar ik overal ter wereld in zou kunnen werken. Het onderwijs was een logische keuze. In 2016 heb ik in Land A de opleiding onderwijsassistent afgerond; een jaar lang werken en studeren waardoor ik snel kon uitvinden of het onderwijs me lag. Vervolgens heb ik twee jaar als onderwijsassistent gewerkt, maar ik merkte al gauw dat ik zelf verantwoordelijk wil zijn voor een klas. Vandaar mijn keuze voor de PABO. Het eerste anderhalf jaar heb ik stagegelopen in Land A maar sinds september 2021 ben ik terug in Nederland vanwege de Covid19 situatie. Mijn afstudeerstage vindt plaats op Eiland A, op de enige basisschool die het eiland kent. Voor mij heel bijzonder en fijn om eindelijk in mijn eigen moedertaal les te kunnen geven, om bekender te geraken met de Nederlandse lesmethoden en de gebruiken en gewoontes op een Nederlandse school.

Stageschool ABC

Mijn stageschool, Samenwerkingsschool ABC, is de enige basisschool op Eiland A, met in totaal 50 leerlingen. Met samenwerkingsschool wordt bedoeld dat het een school is waarbij openbaar en protestant christelijk onderwijs is samengevoegd. De leerlingen zijn verdeeld over drie combinatiegroepen, te weten groep 1/2/3, groep 4/5 en tot slot groep 6/7/8. Op woensdag, donderdag en vrijdag loop ik stage in de combinatiegroep 1/2/3, maar na de eerste drie weken is dit aangepast in een fulltime stage; dit is voor mij fijn qua werkervaring en de leerkracht kan op die wijze meer aandacht geven aan lezen en rekenen in groep 3. Zij neemt iedere ochtend de groep 3 leerlingen mee naar een ander lokaal en ik geef les aan de kleutergroep. 's Middags heb ik alle groepen en soms wordt groep 3 er nog een keer extra uitgehaald. Mijn stagebegeleider geeft me veel vertrouwen en verantwoordelijkheid; zo heb ik twee fulltime weken alle lessen gepland en uitgevoerd, waarbij zij af en toe even de klas inkwam.

De belangrijkste missie van ABC is ervoor te zorgen dat ieder kind van Eiland A op het eiland naar school kan gaan en zich in zijn eigen vertrouwde omgeving kan ontwikkelen. Alle leerlingen van het eiland zijn welkom en er is veel ondersteuning vanuit de gemeente om te zorgen dat ieder kind passend onderwijs krijgt. Er zijn vrij veel leerlingen op school die extra zorg nodig hebben vanwege TOS, dyslexie, dyscalculie, gedragsproblematiek en/of problemen in de thuissituatie. Er is veel extra hulp op school, zeker gezien het aantal leerlingen; naast 3 fulltime en 2 parttime leerkrachten is er een onderwijsassistent, een leerkrachtondersteuner (tevens leesconsulent), een logopedist, een pedagoog en een IB-er. Vakleerkrachten voor gymnastiek en

muziek versterken verder het team, alhoewel de gym juf overspannen thuis zit dus ik heb deze lessen af en toe voor onze groep overgenomen.

Op het moment wordt er gewerkt aan de opzet van een LOC (een leerling ontwikkelingscentrum) waarbij alle kinderen van Eiland A vanaf de peuterleeftijd tot hun 16de op school op het eiland kunnen blijven. Nu is er alleen een vmbo-optie voor 4 jaar en een havo-optie voor 2 jaar; dit betekent dat sommige leerlingen al heel jong van huis moeten gaan om aan de wal hun voortgezet onderwijs te volgen. Het LOC zal ook de peuter- en basisschool omvatten en wordt binnen nu en 2 jaar gerealiseerd. Binnen het team zijn we druk bezig om deze samensmelting vorm te geven.

De afgelopen jaren heeft ABC matig gepresteerd op het gebied van taal en rekenen, dit heeft vooral te maken gehad met een zwak beleid en ongemotiveerde leerkrachten. Sinds 2 jaar is er een interim-directeur die de bezem door de school heeft gehaald en nieuwe, zeer gemotiveerde leerkrachten heeft aangetrokken. Vanwege de opgelopen achterstand ligt de focus op dit moment heel erg op taal en rekenen. Groep 1 t/m 5 heeft bijvoorbeeld geen Engels meer omdat de Nederlandse taal prioriteit heeft.

De laatste loodjes

Mijn afstudeerrichting is het jonge kind maar ik heb van iedere groep genoten die ik tot nu toe les heb gegeven (groep 5, 8, 2 en 3).

De afgelopen twee jaar waren zeer intensief met de PABO-studie, mijn beide kinderen het huis uit om in Nederland te gaan studeren, een internationale verhuizing en Corona perikelen. Doordat Land A hermetisch werd afgesloten, heb ik het geluk gehad dat ik in die twee jaar maar 2 weken stage heb gemist vanwege een lockdown, maar ik had de pech dat ik mijn eigen kinderen 1,5 en 1 jaar niet heb kunnen zien.

Ik hoop in januari af te studeren en dan met mijn 52 jaar nog een jaar of tien voor de klas te kunnen staan. Omdat ik nog geen vaste woonplaats heb in Nederland is de toekomst nog ongewis, maar dat komt vast goed! Ik ben trots op mezelf dat ik deze stap heb genomen en ik ga zeker een tweede afstudeerfeestje geven om iedereen te bedanken die me erdoorheen heeft gesleept, niet in het minst mijn leuke klasgenoten van de DigiPabo!

In dit verslag beschrijf ik mijn leerontwikkeling van de afgelopen periode en soms, mits relevant, zal ik refereren aan eerdere periodes. Het voelt bijna onwerkelijk dat dit mijn laatste werkstuk is, maar ik kan niet wachten om met mijn diploma op zak aan de slag te gaan.

Ik wens jullie veel leesplezier.

Student 2

000000

Verkorte deeltijd DigiPabo, klas 2B

Onderbouwing en verantwoording Leeruitkomst 1

Je laat zien dat je beschikt over een onderzoekend vermogen, een kritische houding en professioneel kan handelen in de brede schoolcontext. Dit doe je door jouw handelen en keuzes in jouw onderwijspraktijk te verbinden aan jouw eigen identiteit, waarden, normen en visie op goed onderwijs en leraarschap. Je expliciteert dit in gesprekken met collega's, ouders, leerlingen en professionals in het werkveld.

De onderbouwing en verantwoording van leeruitkomst 1 beschrijf ik aan de hand van de verschillende indicatoren die bij deze leeruitkomst horen.

Indicator 1.1. Je zet jouw visie op goed onderwijs duidelijk geformuleerd uiteen, onderbouwd met literatuur en verbindt deze consistent aan jouw professionele identiteit als leerkracht vanuit jouw normen en waarden.

Mijn onderwijsvisie

De afgelopen twee jaar is een ontdekkingsreis geweest naar wie ik ben als leerkracht en waar ik voor sta. Daar waar ik in het begin vooral bezig was met mijn les neerzetten als een perfecte presentatie ben ik steeds meer toegegroeid naar wat mijn les doet voor de leerlingen en hoe ik mijn onderwijs straks wil gaan vormgeven als ik zelfstandig voor de klas sta. In plaats van voorheen vooral een zender te zijn van informatie ben ik nu bezig met wat de ontvanger er mee doet en ga ik in dialoog met de ontvanger.

Mijn GOO-project is hier een goed voorbeeld van. Allereerst heb ik daarvoor mijn onderwijsvisie ([bijlage1](#)) op papier moeten zetten, wat een goede oefening is gebleken in keuzes maken waar het nu echt om draait in het onderwijs, wat mij betreft. Voor mij is het belangrijk dat leerlingen de echte wereld leren kennen. Mijn overkoepelende onderwijsvisie is 'Haal de wereld de klas in'. Daaronder heb ik een aantal subthema 's gedefinieerd die ik terug wil laten komen in mijn onderwijs namelijk:

- Burgerschap (hoe gaan we om met elkaar?)
- Betekenisvol (wat spreekt de leerlingen aan?)
- Echt Spel (hoe kan ik de echte wereld in spel verkennen?)
- Autonomie (hoe kan een leerling dit zelf doen?)

Deze visie heeft zich langzaam gevormd door enerzijds de opdrachten die vanuit de PABO zijn geïnitieerd, zoals het beschrijven van je normen en waarden en valkuilen, ([bijlage 2](#)), door het bestuderen van veel literatuur gedurende de studie, maar vooral door de ervaring in de praktijk. Overigens wil ik benadrukken dat mijn onderwijsvisie geen statisch document is maar door verdere ontwikkeling en ervaring altijd aan verandering onderhevig zal zijn.

Daarnaast vind ik het ook heel belangrijk om te vermelden dat rondom mijn onderwijsvisie de alomvattende basisvoorwaarde hangt dat een leerkracht ervoor moet zorgen dat kinderen zich veilig voelen en dat ze gezien worden in de klas.

In het hiernavolgende gedeelte leg ik uit hoe ieder thema binnen mijn visie theoretisch is onderbouwd en vervolgens hoe dit vorm krijgt in mijn klas.

BETEKENISVOL ONDERWIJS IN THEORIE EN PRAKTIJK

Ik vind het heel belangrijk dat leerlingen in de klas aansluiting vinden en begrip krijgen voor de wereld om hen heen. Daarom hecht ik veel waarde aan een aantal principes die in mijn klas en in mijn lessen altijd terug moet komen. Dit heeft ook te maken met mijn eigen identiteit; bovenaan mijn lijst staat vrijheid in de brede zin van het woord. Vrijheid om te zijn wie je wilt en zelf keuzes te kunnen maken. Daar hangt ook mee samen dat ik wil dat kinderen eigenaarschap hebben van hun eigen leren. Daarmee zeg ik niet dat ze mogen doen wat ze willen, want uiteindelijk ben ik verantwoordelijk voor wat ze in de klas leren, maar dat ik ze betrek bij het onderwijs zodat het aansluit bij hun leefwereld.

Allereerst wil ik **betekenisvolle activiteiten** voor de leerling aanbieden. Zeker voor het jonge kind dat alles met hoofd en hart doet, en waar de emoties echt en intens zijn. Alles is nieuw en ze leren graag hoe iets hoort. Kleuters kunnen uren geconcentreerd spelen maar dit hangt sterk samen met hun betrokkenheid. Als ze zelf hun spel mogen bepalen is dat vaak garantie voor succes (Brouwers, 2019). Kinderen zijn op de buitenwereld gericht, ze zijn er nieuwsgierig naar en willen deze graag leren kennen en erover praten. Door de buitenwereld in hun leefwereld te brengen, wordt deze nabij en 'grijpbaar' en valt er vervolgens van alles te ontdekken en te leren (Bouwman, Houtsma, Mulder, & Wanningen, 2021). Om die reden probeer ik zo veel mogelijk de eigen inbreng van kinderen te stimuleren. Dit doe ik door veel observatie tijdens spel, gerichte gesprekken te voeren en door door te vragen op onderwerpen die hun interesse hebben. Dit vereist ook een zekere flexibiliteit van mij als leerkracht, doordat ik niet alles vooraf kan plannen maar ruimte moet laten voor initiatieven en vragen vanuit kinderen, maar dat heb ik er graag voor over. Ook voor het oudere kind wil ik betekenisvolle activiteiten inzetten, tijdens mijn voorlaatste stageperiode in groep 8 hielpen alle kindgesprekken die ik heb gehouden hier goed bij. Op die manier kwam ik heel veel te weten over de interesses van de leerlingen.

De didactiek van de 3 V's (De Haan, 2012) spreekt me erg aan en pas ik toe in de dagelijkse praktijk- verkennen, verbinden en verrijken. *Verkennen* betekent: goed kijken en luisteren. Dat geeft mij de mogelijkheid om aan te sluiten bij wat een kind bezighoudt. Waar zijn de kinderen precies mee bezig? Waar gaat hun aandacht naar uit? Wat is voor hen betekenisvol in deze situatie? Bij *verbinden* gaat het erom dat ik me verbind met wat voor het kind op dat moment interessant is. Verbinden is: meegaan in het denken en doen van een kind.

Speel met het kind mee, gebruik het materiaal op dezelfde manier en kijk wat er gebeurt.

Verrijken doe ik door nieuw materiaal of een nieuwe uitdaging toe te voegen. Maar ook door woorden te geven aan ervaringen, hoe-, wat-, waar-, wanneer- en waaromvragen stellen, en samen denken met de kinderen. Vraag door en geef niet te snel zelf antwoorden.

Ik hang de visie van (sociaal) constructivisme aan, welke gelooft in aangeboren ontwikkelingsmogelijkheden van kinderen die door concreet handelen en de sociale omgeving worden gestimuleerd. De psycholoog Vygotsky (1896 - 1934) ontwikkelde de Zone van Naaste ontwikkeling, waarin een kind tot een nieuwe ontwikkeling komt met de hulp van een leraar (iemand met meer ervaring). Om die reden heb ik ook voor de Profilerings Onderzoekend en Ontwerpend leren gekozen. Daarnaast ben ik een fan van thematiseren. Op deze wijze wordt nieuwe kennis in een context geplaatst. Hierdoor zien kinderen verbanden in plaats van losse feiten. Ik vind het ook belangrijk om de werkelijkheid buiten de klas te ervaren dus ben groot voorstander van met de klas op pad te gaan en mensen of plekken van betekenis te bezoeken.

In de klas betekent dit concreet dat ik heb ingebracht dat er, voorafgaand aan een nieuw thema, een oriëntatiefase is waar wordt gekeken naar wat voor kinderen betekenisvol is maar ook hoe vakken zoveel mogelijk geïntegreerd kunnen worden ([bijlage 4](#)).

Voorheen waren de thema's in mijn klas erg leerkracht gestuurd. Door mijn gesprekken met mijn stagebegeleider waarin ik aangaf dat ik het belangrijk vind de input van de leerlingen mee te nemen, hebben we gezamenlijk een nieuwe aanpak ontwikkeld. Dit was even wennen voor zowel de leerkracht als de leerlingen maar leidde uiteindelijk tot veel meer betrokkenheid van de leerlingen. Voortaan is er voorafgaand aan een thema een introductiefase waarin we een thema breed bespreken met de kinderen en dan aan de hand van hun input het thema op hun wensen afstemmen. Bij mijn GOO-project wat ging over 'Worden Wat je Wil', heb ik daardoor bijvoorbeeld de hoek helemaal afgestemd op de inbreng van de kinderen en deze samen met hen gedurende het project vormgegeven. Waar ik vooraf dacht dat het een bouwhoek zou worden (de weken voorafgaand waren ze daar heel erg mee bezig) bleek in de oriëntatiefase (net als de fase verkennen) dat ze allemaal dokter of dierenarts wilden worden en werd er dus een ziekenhuis en ambulance gebouwd. Zo werd er gewerkt aan betekenisvolle activiteiten die de leerlingen zelf hadden geïnitieerd in plaats van dat ik de 'Worden Wat Je Wil' themaweek voor ze had ingevuld. In [bijlage 4](#) lees je ook in mijn evaluatie en ontwikkeling dat dit flexibiliteit en aanpassingsvermogen vraagt, maar dat is volgens mij ook een belangrijke eigenschap van een leerkracht. Ook in de huidige themaweek 'Eten en Drinken' heeft er voorafgaand een introductiefase met de leerlingen plaatsgevonden. Zo hebben de leerlingen eerst een boerenmarktwinkel gemaakt in de klas (want in het dorp was ook net zo'n winkel geopend) en een paar weken later, toen er verzadiging was opgetreden, werd de winkel omgebouwd tot een keuken en restaurant (net

als de fase verkennen). De verrijking door mij zit hem in het telkens toevoegen van materialen aan een hoek of aan het Digikeuzebord, waardoor de leerlingen geïntrigeerd blijven en nieuwe ontdekkingen doen. Of het uitbreiden van het thema via activiteiten in de klas die samenhangen maar ook de echte wereld representeren zoals een les over groenten/fruit en de verschillen, een les over oogsten en mais, een les over hoe je een tafel dekt, hoe je je gedraagt in een restaurant, over koken etc. ([bijlage 5](#)).

Een ander voorbeeld is dat ik graag de wereld binnenhaal door betekenisvolle activiteiten buiten de klas te organiseren. Zo zijn we in de Themaweek 'Worden Wat je Wil' op paddenstoelentocht gegaan met de boswachter van Eiland A (een van de leerlingen wil ook graag boswachter worden) en in de Themaweken 'Eten en Drinken' zijn we pepernoten gaan bakken bij de bakker. Ook stond er een bezoek aan de boer en de pluktuin op het programma maar helaas had de boer Corona.

BURGERSCHAP IN THEORIE EN PRAKTIJK

Daarnaast vind ik het belangrijk dat in mijn klas wordt gewerkt aan **burgerschap**, ook daarmee haal je de echte wereld in de klas. Hoe ga je met elkaar om in de klas (en dus ook in de echte wereld), hoe ga je om met verschillen, hoe zorg je ervoor dat iedereen zich thuis voelt in de klas? Doordat ik zelf in diverse landen heb gewoond en mijn belangrijkste normen en waarden respect, vrijheid, rechtvaardigheid en gelijkwaardigheid zijn, sta ik open voor alle culturen en achtergronden van kinderen. In mijn klas wil ik naast het ontwikkelen van kennis en vaardigheden ook werken aan belangrijke burgerschap kernkwaliteiten zoals samenwerking en gelijkwaardigheid. Ik vind het belangrijk dat kinderen op jonge leeftijd leren samen te werken, respectvol zijn naar elkaar en diversiteit omarmen. We zijn allemaal verschillend, maar wel gelijkwaardig. Daarnaast moet zoals eerder beschreven ieder kind zich thuis en veilig voelen in mijn klas. Als leerkracht geef je kinderen veiligheid door hen zelf op hun eigen manier te laten ontdekken en daarnaast door ze aandacht te geven die iedere leerling op zijn eigen manier vraagt. Een afwachtende leerling zal je vanaf de kant de kans moeten geven om zijn nieuwsgierigheid te voeden, een andere leerling neem je bij de hand om de ruimte te verkennen en bij weer een andere leerling is het nodig om de ene na de andere waaromvraag te beantwoorden (Blonk-Meulenkamp, 2019).

In de klas uit zich dat op verschillende manieren. In de ochtendkring ben ik bijvoorbeeld gestart met het begroeten van de leerling in verschillende talen, ik leer kinderen over verschillende gewoonten en gebruiken in andere landen, ik leer leerlingen beleefd te zijn (het valt me op dat leerlingen in Nederland bijna nooit alsjeblieft zeggen in een vraag dus daar vraag ik duidelijk om), ik zet verschillende sociale werkvormen in en model dit voor de leerlingen. Kleuters vinden het nog moeilijk bijvoorbeeld om te overleggen of samen te werken dus ik doe dit vaak voor en evalueer ook met de leerlingen hoe ze vonden dat hun samenwerking en/of overleg verliep. Dit leerproces gaat langzaam maar ik vind

het belangrijk dat ze dit veel oefenen ([bijlage 6 logboeken](#)). Nu aan het einde van mijn stage zie ik dat ze steeds beter worden in overleg en samenwerking en daar duidelijk plezier in hebben ([bijlage 5 foto's samenwerken](#)). In de bovenbouw (mijn groep 8 stage) heb ik dit bewerkstelligd door iedere dag een check-in te houden met de leerlingen op een whiteboard. Leerlingen konden hun gemoedstoestand aangeven, belangrijke gebeurtenissen binnen en buiten school met elkaar delen en de planning van de week doorspreken. Deze dagelijkse sessie droeg bij aan hun saamhorigheid, samenwerking en planningsvaardigheden.

Tevens ben ik dagelijks bezig om kinderen voor zichzelf te laten denken en daarmee onafhankelijke zelfstandige mensen te worden. Op mijn stageschool werken ze bijvoorbeeld niet met vingers opsteken (tenzij het een duidelijke peilvraag is; wie lust er patat?) en daar kan ik me helemaal in vinden. Op die wijze voorkom je dat altijd dezelfde vingers de lucht ingaan en kinderen afhaken die geen vinger opsteken ('want dan krijg ik geen beurt'). Met deze aanpak geef je aan dat je van iedereen inbreng verwacht. Een nadeel kan zijn dat het voor faalangstige leerlingen erg spannend is, maar als je leerlingen hier op jonge leeftijd al aan laat wennen, voorkom je hopelijk een deel van de faalangst. Daarnaast is het ook van belang hoe je met de antwoorden van verlegen of faalangstige kinderen omgaat; ook als een kind iets niet weet, zal ik zorgen voor een succesmoment door hulp te vragen aan medeleerlingen of te helpen met het zoeken naar een antwoord.

Ik zeg dus ook altijd dat iedereen moet nadenken voor zichzelf en dat ik dan pas een beurt geef. Soms kies ik gewoon iemand en soms werk ik met stokjes met hun naam erop. Als het een vraag is waarvan ik van ieder kind het antwoord wil weten of ik wil eenieders mening over iets horen, werk ik vaak met de stokjes zodat ik zeker weet dat ik iedereen heb gehad.

Ook vind ik het belangrijk om te benadrukken dat je je eigen keuzes moet maken, dus als je iets anders wilt kiezen op het Digikeuzebord dan je vriendje (die naar je zit te gebaren dat je dat moet doen) dan benoem ik dat altijd: maak je eigen keuzes. Ook als leerlingen elkaar gaan napraten, ben ik daar erg scherp op. Verder let ik erg op gelijkwaardigheid tussen jongens en meisjes. Teksten als "dat is alleen voor jongens/meisjes" accepteer ik niet en worden meteen besproken! Laatst was er een jongetje met nagellak op die werd uitgelachen door een ander jongetje en daar maak ik meteen werk van. Ik bespreek dan dat iets niet speciaal voor meisjes of jongens is maar dat iedereen mag dragen wat hij/zij/het mooi vindt. Daarnaast werken we op de stageschool met KIVA en dit is een fijne methode om onderwerpen als diversiteit, samenwerken, gelijkwaardigheid bespreekbaar te maken, ook voor de jongere leerlingen. Vooral omdat Eiland A niet divers is qua bevolkingssamenstelling, des te belangrijker!

Ook breng ik onderwerpen in van maatschappelijke waarde zoals de Grej of the Day over de plastic soep ([bijlage 5](#)). Het initiatief voor een Grej of the Day komt ook van mij, dit wordt (nog) niet op deze school gedaan. Het is vooral een methode die voor oudere kinderen wordt gebruikt maar ik zie ook zeker

mogelijkheden bij de jonge leerlingen. Voor mijn groep 1,2 en 3 is een microles van 5 minuten (op hun niveau) zeer geschikt en daarnaast is het een goede manier om de ouders bij het onderwijs te betrekken (op woensdagmiddag praten ze over het raadsel en op donderdag komt het antwoord in een korte les).

AUTONOMIE IN THEORIE EN PRAKTIJK

Ten derde haal ik de echte wereld in de klas door leerlingen **autonomie** te geven. Later in de wereld moet je ook zelf problemen aanpakken, uitdagingen aangaan en voor jezelf kunnen zorgen. Ik probeer een begeleider te zijn van de kinderen en niet een leider. Ik heb van huis uit meegekregen dat je voor jezelf moet kunnen zorgen, dat je een eigen mening mag hebben zonder uit het oog te verliezen dat je sociaal bent en onderdeel bent van een maatschappij.

Bij de jongste leerlingen zijn er natuurlijk zoveel dingen die zij voor het eerst leren en doen, maar ik probeer hen zoveel mogelijk zelf te laten doen. In mijn huidige klas werken we met een Digikeuzebord waarbij de leerlingen per dag mogen kiezen wat ze gaan doen (wel met enige sturing zodat ze niet dagelijks hetzelfde kiezen) dus dit geeft de leerlingen al veel autonomie. Een dergelijk systeem zou ik ook implementeren in mijn klas.

In de klas zie je dit ook terug in het betrekken van de leerlingen bij het onderwijs zoals eerder genoemd. Daarnaast heb ik door middel van mijn Profilerings Onderzoekend en Ontwerpend Leren ook enkele initiatieven geïntroduceerd in de klas die de autonomie van de leerling bevorderen. De didactiek van Onderzoekend en Ontwerpend leren stimuleert leerlingen zelf aan de slag te gaan met materialen en onderzoeks- of ontwerp vragen.

Onderzoekend en ontwerpend leren of eigenlijk spelen is van toepassing bij onderwerpen uit verschillende leergebieden. Het is breder dan Natuur en Techniek. De kinderen leren terwijl ze spelenderwijs bezig zijn met verkennen, exploreren, experimenteren en testen (Louman, Zanjee, Weesing, Verdú, & Telder, 2021).

In mijn klas gebeurde wel het een en ander op het gebied van Onderzoekend en Ontwerpend Leren maar wederom veelal leerkracht gestuurd. In de klas heb ik het Doosje vol Verrassingen geïntroduceerd. In dit doosje heb ik allerlei ontdekspulletjes gedaan waarmee kinderen zelf kunnen experimenteren en waar de leerkracht geen rol bij speelt ([bijlage 5](#)). In dat doosje zit materiaal uit de echte wereld: paperclips, ritssluiting, klittenband, magneten, schroeven. Ik heb alles wat een los/vast verbinding heeft erin gestopt.

Tot slot laat ik duidelijk in de omgang met kinderen merken dat ze eerst iets zelf moeten proberen voordat ze mij om hulp komen vragen. Inmiddels ken ik de leerlingen in mijn klas goed genoeg om te weten welke leerlingen in staat zijn om dingen zelf te kunnen in plaats van gemakshalve even bij de juf aan te kloppen! Het zijn simpele dingen bij kleuters als zelf een rietje in je pakje drinken kunnen doen, of je banaan openen, of veters strikken en ritssluiting sluiten.... Maar ik blijf aandringen dat ze het iedere dag eerst zelf moeten

proberen en als er succes is wordt dat uitbundig gevierd. Ik merk dat leerlingen dan blijven proberen.

Een laatste initiatief waarmee ik de autonomie van de leerlingen wil bevorderen is evalueren van de speelwerktijd, maar ook andere lessen. Op die wijze wil ik dat ze zelf nadenken over waarom ze een activiteit hebben gekozen, wat er goed ging, wat beter kan etc.

ECHT SPEL IN THEORIE EN PRAKTIJK

Tot slot vind ik het belangrijk dat (echt) **spel** aanwezig is in de onderbouw, spel wat hen betekenis geeft van de wereld om hen heen. Dus ook met spel haal je de werkelijkheid in de klas. Kleuters, maar ook midden-en bovenbouw vind ik, hebben dagelijks rijke ervaringen nodig om zich breed te kunnen ontwikkelen. Ze leren op een informele manier, via hun spel. Spel is de motor voor de onderbouw maar zeker ook in hogere klassen kun je een andere vorm van spel goed benutten in de klas. In mijn vorige groep 8 klas heb ik bijvoorbeeld heel veel combinaties van spel en rekenen geïntroduceerd, wat de nogal abstracte rekenlessen leuker maakte en dezelfde (misschien wel betere) leeropbrengsten bereikte.

Brouwers (2019) stelt dat spelen meer de aandacht verdient in het onderwijs. Spelen motiveert kinderen, kinderen hebben zelf het initiatief en het helpt kinderen de werkelijkheid beter te begrijpen. Kortom het leren staat niet los van spel maar is integraal onderdeel. Er zijn legio onderzoeken die aantonen dat spel cognitieve, sociale, motorische en taalkundige voordelen biedt, voor alle kinderen. Het bevordert hun creativiteit, ze kunnen betekenis geven aan zaken plus experimenteren door spel verhoogt hun zelfvertrouwen. De sociale competenties die ze leren door spel, werkt door in hun alledaagse gedrag. Al met al zijn alle voordelen van spel dusdanig belangrijk dat spel moet worden gezien als een sleutelactiviteit in de ontwikkeling van kinderen tot volwassenen. In de klas een onmisbare component zou je zeggen. Ik wil graag een klasomgeving creëren waarin kinderen worden uitgedaagd om tot rijk en gevarieerd spel te komen. Realistisch speelgoed en echte materialen helpen kinderen om in hun spel te komen. Het is goed om variëteit te hebben zodat ze een keuze hebben en zich kunnen verwonderen over verschillende dingen. Open materialen zijn heel geschikt; materialen die je op meerdere manieren kunt gebruiken; het doel ervan ligt niet vast. Open materialen stimuleren het initiatief, de creativiteit en de fantasie van de kinderen. Huis-, tuin- en keukenspullen bieden veel mogelijkheden maar ook materiaal dat veelal kosteloos of goedkoop te verkrijgen is (Louman et al, 2017). Eén van de vele manieren om een rijke leeromgeving te creëren en spelkwaliteit te bevorderen in het klaslokaal is het inzetten van thema's. Ik vind het zelf erg prettig om met thema's te werken in de onderbouw maar er moet voor gewaakt worden niet koste wat het kost alles aan een thema te hangen. Voor kinderen staat betrokkenheid centraal. Hoe zorg je voor betrokkenheid? En dus voor een thema dat betrokkenheid oproept? Zorg ervoor dat je weet wat de diverse interesses zijn van de kinderen en speel daarop in. Daarom betrek ik ze bij het bedenken en invullen van thema's.

In mijn klas vindt er voldoende echt spel plaats maar met behulp van mijn profilering onderzoek op het gebied van Onderzoekend en Ontwerpend leren, probeer ik deze didactiek te koppelen aan het spel van kinderen. Spelen ze voldoende met interessante materialen die uitnodigen tot onderzoek? Hoe kunnen we in de klas de onderzoekende houding van kinderen stimuleren? Voor de onderbouw heb ik een inventarisatie gemaakt van alle materialen en geconcludeerd dat er meer dan voldoende materiaal is om mee te werken. Vaak blijft het echter steken in de zogenaamde aanrommelfase (Louman, Zanjee, Weesing, Verdú, & Telder, 2021); het materiaal wordt verkend en er wordt mee gespeeld maar er wordt niet altijd een vervolg aan gegeven door een echte onderzoekende en/of ontwerpende les. Soms ook wel maar dan wordt het niet erkend als een dergelijke les. Om hier extra ideeën en input voor te geven heb ik allerlei lessen verzameld voor de leerkracht van de onderbouw om mee verder te gaan en heb ik zelf ook een aantal onderzoekende lessen geïnitieerd; zo hebben we appelmoes gemaakt met de klas, zelf nepsneeuw gemaakt, experimenten met ijsklontjes gedaan en zoals eerder vermeld het ontdekkistje geïntroduceerd.

Verder werk ik veel met open en kosteloos materiaal; voor het GOO-project had ik alleen dozen waarvan de kinderen een ziekenhuis wisten te bouwen en een ambulance. Ik zorgde voor verrijking van spel door iedere keer nieuwe dingen in te brengen; een bed, doktersspullen, briefjes om recepten te schrijven, potjes voor pillen etc. Voor een kunstproject in het thema 'Eten en Drinken', heb ik een project gedaan waarin de leerlingen net als de kunstenaar Giuseppe Arcimboldo een portret moesten maken van afbeeldingen uit tijdschriften van groenten en fruit.

Tot slot ben ik samen met mijn stagebegeleider begonnen om het spelen in de hoek op een hoger niveau te trekken. Uit observaties blijkt dat een aantal kinderen op fase 2 en 3 blijft hangen van eenvoudige rolgebonden handelingen en eenvoudig rollenspel volgens de indeling van Elkonin; er worden wel onderling rollen bedacht maar de kinderen kunnen nog niet heel goed aan elkaar duidelijk maken wat ze spelen of wat ze van elkaar willen (Brouwers, 2019). De afgelopen weken hebben we een aantal drama lessen ingebracht die we zelf vooraf modellen, zodat leerlingen er meer en meer aan gewend raken hoe ze een rollenspel in kunnen vullen.

ONDERWIJSVISIE EN NORMEN IN INTERACTIE MET COLLEGA'S EN OUDERS

Een ander voorbeeld van het expliciteren van mijn visie en identiteit is dat ik met mijn collega's het Pedagogisch Prioriteitenspel ([bijlage 3](#)) heb gespeeld om te kijken of mijn visie daarin terugkomt, maar ook om met elkaar te discussiëren over het onderwijs. Het pedagogisch prioriteitenspel is ontwikkeld om de wijze waarop leraren hun interacties met leerlingen omschrijven te kunnen vatten in een zestal pedagogische legitimeringen; zorglegitimering, persoonlijke

legitimering, contextuele legitimering, kritische legitimering, functionele legitimering en psychologische legitimering (Van Kan, Ponte, & Verloop, 2013). Het spel bestaat uit 6 sets (A-F) van 6 gekleurde speelkaarten. Met vijf collega's heb ik dit spel gespeeld, ieder een andere set en met mijn stagebegeleider 2 sets. Op die wijze heb ik zelf een volle set kunnen spelen.

Het spel is eenvoudig te spelen, je legt de kaarten op volgorde van prioriteit, maar doordat de keuzes op de kaartjes dicht bij elkaar liggen is de keuze niet eenvoudig. Er kwamen ontzettende leuke discussies uit voort en het heeft me meer kennis en inzicht verschaft over mijn collega's. Het spel leidde tot diepgaande gesprekken over hoe eenieder aankijkt tegen zijn eigen onderwijs. Maar ook kwamen we tot hele persoonlijke gesprekken over onze eigen ervaringen in het leven. Wat me heel erg is opgevallen, is dat geen van ons veel waarde toekent aan functionele legitimering (gericht op het maximale uit kinderen te halen van hun prestaties op school). We leggen allemaal de prioriteit bij het welzijn en welbevinden van de kinderen en niet bij hun prestaties. Onze verwachting is dat bijvoorbeeld ouders deze legitimering een veel hogere prioriteit geven.

Daarnaast waren we het niet altijd eens over de interpretatie van de tekst op de kaarten en dat leidde tot mooie discussies. Geen van mijn collega's had het spel ooit gespeeld dus dat was een leuke bijkomstigheid. In de dagelijkse praktijk heb je niet vaak dit soort gesprekken dus het is mooi om dit af en toe in te zetten. De uitkomsten van het spel zijn voor mij niet heel verrassend, ik zal deze aan de hand van mijn score nader toelichten.

Mijn score is als volgt onder te verdelen:

Legitimering	Aantal toegekende punten (min 6, max 36)
Zorg	27
Persoonlijke	26
Contextuele	25
Kritische	21
Psychologische	21
Functionele	6

Er is een zeer uitgebreide uitleg over deze legitimering maar als ik de nadruk leg, per legitimering, op wat ik in het belang van de leerling vind (betreffende het doel van het onderwijs) kom ik op de volgende bijbehorende aspecten, op volgorde van mijn prioriteiten:

Zorglegitimering

Het voorbereiden van leerlingen op het kunnen overleven in een veeleisende wereld door de nadruk op:

- Erbij horen/aanpassen op de omgevingswereld
- Zichzelf kunnen redden in de toekomst
- Realistische toekomstperspectieven van leerlingen

Dit komt sterk overeen met mijn visie en identiteit waarin ik kinderen wil voorbereiden op de echte wereld en deze daarom ook zoveel mogelijk in de klas wil laten zien. Op het derde punt ben ik kritisch want ik ben niet heel erg bezig met realistische toekomstperspectieven van leerlingen. Dit was ook een fel discussiepunt met één van mijn collega's. Terwijl hij vaak denkt in de onmogelijkheden van een leerling, blijf ik lang geloven in de mogelijkheden van iedere leerling, ook als de schoolresultaten dat (nog) niet laten zien. Ik vind dat je kinderen heel lang (zeker gedurende de gehele basisschoolperiode maar ook op de middelbare school!) een kans moet geven, omdat de ene leerling zich nu eenmaal later ontwikkelt dan de ander. Mijn collega vindt juist dat je een kind duidelijk moet maken dat iets gewoonweg niet gaat lukken, om teleurstellingen en onrealiseerbare dromen te voorkomen.

Persoonlijke legitimering

Het ontwikkelen van een leerling tot een gelukkig en compleet persoon door de nadruk op:

- Ontwikkeling tot zelfverantwoordelijke mensen
- Zoeken van leerlingen naar een betekenisvolle passie
- Lidmaatschap van leerlingen van een sociale gemeenschap

Zowel mijn kernwaarden van betekenisvol, burgerschap als autonomie zie je terug in deze score. Ik wil dat leerlingen zelfstandig worden maar ook dat ze zich deel voelen van een maatschappij en daarin hun verantwoordelijkheid nemen. Het op zoek gaan naar een passie hangt weer samen met het aanbieden van betekenisvol onderwijs door met leerlingen in overleg te gaan over wat zij leuk vinden of door hen te observeren tijdens spel.

Contextuele legitimering

Het voorbereiden van leerlingen op deelname aan de burgermaatschappij door nadruk op:

- Functioneren van leerlingen in privé en openbare ruimtes
- Voorbereiden van leerlingen op het dagelijkse praktische leven
- Voorbereiden van leerlingen op hun werkzame leven

Ook hier komt mijn motto 'Haal de wereld de klas in', volledig tot zijn recht. Met daarbij burgerschap en autonomie. Net als in de volgende legitimering:

Kritische legitimering:

Het opgroeien van kinderen tot bewuste en onafhankelijke mensen door nadruk op:

- Het in eigen handen kunnen nemen van hun levens
- Het opgroeien van leerlingen tot bewuste mensen
- Het kunnen participeren in de maatschappij als democratische burgers

Psychologische legitimering

Het voorspellen van wat er terecht zal komen van leerlingen door nadruk op:

- Vaste ideeën over wat leerlingen in staat zijn te bereiken
- De impact van stoornissen van leerlingen op hun latere leven
- Wat de toekomstige omgeving de leerling toestaat te zijn

Op deze legitimering scoor ik net zoveel als op de kritische legitimering maar ik probeer hier in de dagelijkse praktijk van weg te blijven. Noem me misschien naïef maar ik probeer vooral geen voorspellingen te doen over leerlingen. Ik vind het mijn taak om te denken in mogelijkheden en niet in beperkingen.

Functionele legitimering

Het voorbereiden van leerlingen op het leveren van toekomstige prestaties door nadruk op:

- Korte- en lange termijn schoolloopbaan van leerlingen
- Toekomstige werkgelegenheidskansen van leerlingen
- Het maximaliseren van de mogelijkheden van kinderen

Op deze legitimering scoor ik het laagste. Dit kaartje lag bij mij altijd onderaan omdat ik wel het beste uit ieder kind wil halen maar uiteindelijk dan de nadruk leg op welzijn, welbevinden en plezier op school in plaats van op prestaties.

Indicator 1.2. Je maakt concreet hoe je onderwijsontwikkelingen vanuit verschillende bronnen volgt met een kritische blik en formuleert hier een eigen mening over. Je beschrijft jouw overwegingen bij verschillende handelingsalternatieven die hieruit voortkomen en legt jouw keuze hierin uit voor verbeteringen van jouw onderwijs.

Indicator 1.3. Je legt duidelijk uit wat concreet zichtbaar is van jouw overwegingen en keuzes in jouw handelen in de klas en hoe je in gesprek gaat hierover met leerlingen, ouders, collega's en/of professionals in het werkveld

In dit gedeelte voeg ik indicator 2 en 3 samen omdat er veel overlap is in deze indicatoren. Ik geef aan de hand van een aantal concrete voorbeelden aan wat mijn handelingen zijn geweest, op basis waarvan en welke rol leerlingen, ouders, collega's hierbij spelen.

Gedurende de afgelopen twee jaar zijn er talloze leermomenten geweest die, al dan niet gestuurd door opdrachten van de PABO, tot vele inzichten hebben geleid. In haar lectorale rede beschrijft Mascha Enthoven (2020) dit proces als volgt:

“Het herkennen van potentiële leermomenten, verschillen in behoeften van leerlingen om tot leren te kunnen komen en het hierop kunnen afstemmen van het eigen handelen, kan de leraar niet zomaar. Dit vraagt om de leerlingen goed te kennen, om zelf als leraar door de leerlingen gekend te worden, om een

team te zijn met andere professionele volwassenen in de schoolomgeving, om aanwezig te zijn tijdens de les, daarbuiten en ook op het schoolplein, om oog te hebben voor de situaties die zich voordoen in de schoolomgeving en daarbuiten op het gebied van leren en sociale interacties. Het vraagt om uitdagende situaties te zien en duiden als mogelijkheden voor groei tot volwassenheid. Het vraagt dat je de dagelijkse routine als leraar kunt en wilt onderbreken, dat je kunt en wilt vertragen en dat je wilt en kunt besluiten dingen ter plekke anders te gaan doen dan je van plan was. Kortom, dit vraagt om professionaliteit. De professionaliteit van de leraar is te omschrijven als situationeel handelen. Dit betekent het bieden van variatie, maatwerk en toepassing met oog op de context. De leraar gebruikt zijn timmermansoog en stoelt zijn handelen op intuïtie, ervaringskennis, theoretische kennis en reflectie.”

Ondanks dat ik mezelf nog niet durf te bestempelen als een professional maak ik ook in mijn handelen gebruik van intuïtie, ervaring, theorie en reflectie. Graag wil ik hier een paar voorbeelden van toelichten. Deze voorbeelden zijn ook terug te vinden in een beknopte compilatie van mijn logboeken ([bijlage 6](#)).

'Weet-niet kinderen'

Omdat er, zoals eerder vermeld, in de school niet gewerkt wordt met vinger opsteken (om zo leerlingen allen te laten nadenken), merkte ik dat een aantal kinderen steevast bij een beurt: “Ik weet het niet”, antwoordden. In het begin liet ik dan een ander kind het antwoord geven en was de beurt voorbij. Toch zat het me niet lekker en ben ik in de literatuur op zoek gegaan naar tips. Lemov (2020) geeft aan door een bepaalde methodiek leerlingen aan te leren dat het niet erg is als een leerling iets niet weet, maar dat ik als leerkracht wel verwacht dat de leerling het probeert. Ik ben zijn tips toe gaan passen in de klas op verschillende manieren; een ander kind het antwoord laten geven en dan aan het weet niet kind dezelfde vraag voorleggen en complimenteren met het goede antwoord; of een andere leerling laten vertellen wat ik wil weten als ik die vraag stel. Ik moet zeggen dat ik vrij sceptisch over deze aanpak was. Het leek mij te simpel maar ik wilde het in ieder geval proberen. En het werkt! Ik pas het vaak toe in de klas en merk dat het succesmoment voor de 'weet-niet kinderen' ook bij een herhaling van een antwoord werkt en ze de volgende keer hun best doen.

Van thematisch werken naar thematiseren

In alle onderbouwklassen waar ik heb stagegelopen, wordt gewerkt met thema's. Als je online op zoek gaat, valt de gigantische hoeveelheid thema's en bijbehorende lesactiviteiten op en het gevoel bekruipt af en toe dat een thema er bij de haren bij wordt gesleept. Thema's worden dan meer gebruikt als leerstofverstoppers of als lekkermakers (Jansen-Vos, Schiferli, Vink 2002) en bieden eigenlijk maar weinig houvast. Het is dan een kapstok om je leerstof aan te hangen maar heeft weinig te maken met betekenisvolle context geven voor kinderen. Belangrijk bij thematiseren is dat de leerkracht inhoudelijk sterke

informatie verzameld maar ook de inbreng van kinderen niet vergeet. Om een thema gestructureerd en zinvol in te zetten is het wenselijk om keer op keer een stappenplan te volgen, zoals men dat bijvoorbeeld binnen het Ontwikkelingsgericht Onderwijs doet. In fase 2A heb ik me al theoretisch verdiept in het werken met thema's en hier heb ik deze periode verder aan gewerkt. Op ABC wordt er met thema's gewerkt maar meestal zijn deze al bijna helemaal bedacht en ingevuld door de leerkracht. In het gesprek met mijn begeleider over mijn visie en ontwerpschets voor mijn GOO-project komt naar voren dat zij zich net aan het verdiepen is in het boek "Van thematisch werken naar thematiseren" (Bouwman, Houtsma, Mulder, & Wanningen, 2021) en graag met mij wil kijken naar hoe we de leerlingen het thema kunnen laten (mede) vormgeven. Ik heb het boek van haar geleend en het thematiseren zoals daarin besproken, past helemaal bij mijn visie en de stagebegeleider ziet het ook helemaal zitten om het voortaan zo in te zetten.

"Thematiseren is een betekenisvol, dynamisch en interactief proces van kinderen én jou als professional. Samen zijn jullie eigenaar van het thema, waarbinnen jij planmatig nieuwe kennis en vaardigheden aanbiedt in uiteenlopende activiteiten. Daarbij sluit je aan bij de (sociaal-culturele) leefwereld van kinderen en hou je rekening met hun wensen, initiatieven en behoeften." (Bouwman, Houtsma, Mulder, & Wanningen, 2021).

Deze nieuwe aanpak heeft echt een verbetering van onderwijs opgeleverd; de kinderen leveren goede input voor de thema's, ze werken actief mee aan de start van een thema (bouwen zelf nieuwe hoeken en bedenken zelf activiteiten voor in de hoeken) en ze zijn veel langer geïnteresseerd in de thema's door onze continue verkenning en verrijking.

Fonemisch bewustzijn

Een ander voorbeeld waarmee ik laat zien dat ik kritisch kijk naar methoden en leerstof komt voort uit de voorbereiding van een les Fonemisch Bewustzijn. Deze les ging over het klappen van klankgroepen. Met mijn stagebegeleider heb ik besproken dat ik het gevoel heb dat dit alleen maar verwarrend werkt voor kinderen en dat ik betwijfel of we dit aan moeten bieden. Ik meen me te herinneren dat ik in een van de boeken die ik voor het LKT Nederlands heb bestudeerd hier iets over had gelezen. Bij nader onderzoek blijkt uit een National Reading Panel dat het de voorkeur heeft om met kleuters alleen auditieve analyse en synthese te oefenen. Samengevat komen de bevindingen op het volgende neer: In de kleutergroepen is een van de centrale vaardigheden het ontwikkelen van foneembewustzijn. Het klappen van lettergrepen (onder andere) ligt ver af van het ontwikkelen van foneembewustzijn. Daarom is het niet effectief en leidt het zelfs af van de te ontwikkelen vaardigheid. Het volgende (vertaalde) citaat vat het nog eens kort samen: "Het kunnen opdelen van woorden in fonemen en fonemen kunnen samenvoegen tot woorden zijn de essentiële vaardigheden die van belang zijn voor het leren lezen"(Wij-Leren, 2016). Om die reden hebben we besloten het klappen weg te laten uit de lessen

en ons vooral te richten op begin-, midden- en eindklanken en auditieve analyse en synthese. Met dit voorbeeld wil ik aangeven dat ik niet klakkeloos de methoden hanteer die in de school aanwezig zijn. Iedere dag bekijk ik of de lessen die we vanuit de methode volgen (Rekenplein, Fonemisch Bewustzijn, Logo 3000) geschikt zijn voor mijn klas. Vaak pas ik de lessen aan vanwege de grootte van mijn groep, het niveau binnen de groep en de tijd. Zeker de rekenlessen splits ik vaak op in 2 korte lessen in plaats van een lange. Ook kijk of ik de inhoud van de lessen op een andere manier gedurende de week kan herhalen of terug laten komen. In mijn planning van de activiteiten van het Digikeuzebord grijp ik bijvoorbeeld ook terug op rekenlessen.

Voorlezen

Op mijn huidige school ben ik in aanraking gekomen met Close Reading. Na het bestuderen van de literatuur hierover ben ik erg enthousiast geraakt en helemaal nu ik zelf al een flink aantal close reading sessies heb gedaan. Close Reading is een aanpak voor het begrijpend lezen en luisteren. Als lezer ga je op een bepaalde manier met een tekst om, waardoor je de informatie ontdekt, doorgrondt en begrijpt. Belangrijke kenmerken bij Close Reading zijn *het herhaald (voor)lezen* van een tekst (meestal 3 keer) en *de interactie* over deze tekst na het lezen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van tekstgerichte vragen die je vooraf aan het lezen al bij de kinderen neerlegt. Op deze manier ga je veel dieper in op het verhaal en ontstaat er bij de kinderen meer tekstbegrip. Zo leren kinderen zelf de essentie van een tekst te achterhalen (Lapp, Grant, & Johnson, 2019).

Het verschil met interactief lezen, wat ik hiervoor altijd deed met kleuters, is dat de interactie pas na het verhaal plaatsvindt en niet tijdens. Het grote voordeel hiervan is dat de leerlingen geconcentreerd luisteren en weten dat er na het verhaal wat van ze verwacht wordt. Voorheen bij het interactief lezen, dwaalden de kleuters nog wel af van het verhaal en kon het moeilijk zijn ze terug te halen. Ook bespreek je alleen dingen die in de tekst voorkomen en je helpt kleuters door als lezer hardop te denken (en dus ook betekenis aan de woorden te geven). Deze methode is een enorme verrijking voor mijn voorlezen geweest; als lezer ga je ook veel kritischer naar voorleesboeken kijken of er voldoende inzicht voor drie sessies. Aan iedere sessie kun je ook betekenisvolle activiteiten koppelen voor de leerlingen in samenhang met de tekst. Zo ben je in de eerste sessie vooral bezig met de wie, wat en waar van het verhaal en werk je aan de verhaalvolgorde, in een volgende sessie ga je dieper op de tekst (en tekeningen) in door bijvoorbeeld in te zoemen op moeilijke woorden of te kijken naar de emoties in het boek of tekstdetails (rijm of niet). In de derde sessie ga je dieper in op de bedoeling van de schrijver en de betekenis van het boek.

Het verschil kon ik letterlijk observeren toen er een voorleesconsulent van de bibliotheek interactief voor kwam lezen in de klas. De kinderen waren continue afgeleid door attributen die ze bij het boek had, de gesprekken naar aanleiding van iedere vraag en het verhaal bleef daardoor niet hangen.

Dit zijn enkele voorbeelden van handelingen die ik heb aangepast na bestudering van literatuur en gesprekken met collega's die ervoor zorgen dat mijn onderwijs continue verbeterd. Omdat je de veranderingen meteen toepast in de praktijk zie je of iets werkt of niet. Ik vind het ontzettend fijn om hierover van gedachten te wisselen met collega's en zeker met mijn stagebegeleider merk ik dat we samen tot hele goede beslissingen en nieuwe aanpakken komen die positief bijdragen aan onze klas.

Kindgesprekken

In fase 2B van de PABO waarbij ons overkoepelende thema Passend Onderwijs was, heb ik veel kindgesprekken gevoerd. Voorheen deed ik dat uiteraard op informele wijze via korte gesprekjes in de klas maar dit was voor het eerst dat ik met leerlingen apart ging zitten om te bespreken wat goed gaat op school, wat ze leuk vinden, waar ze moeite mee hebben, wat ze anders zouden willen en hoe ik daar als leerkracht aan bij zou kunnen dragen. Dit heeft me zoveel inzicht gegeven dat ik straks in mijn eigen klas hier ook zeker tijd voor ga uittrekken. Ook in de huidige klas heb ik het voorgesteld maar mijn begeleider wilde deze gesprekken, logischerwijs, zelf uitvoeren. Omdat ik nu volle dagen haar klas overneem, heeft ze hier ook tijd voor. Destijds heb ik niet alleen gesprekken gevoerd met leerlingen waar het nodig leek te zijn (preventie 1,2 of 3), maar juist met alle leerlingen. Dit lijkt mij sowieso een betere aanpak want er zitten juist verrassingen bij de kinderen waar je het misschien niet zo snel verwacht. Kindgesprekken krijgen pas een goede plek in een leercultuur. Dat is een schoolcultuur die erop gericht is kinderen zelf aan de slag te laten gaan met hun ontwikkeling. Leerkrachten bieden nieuwe kennis op zo'n manier aan dat kinderen dat zelf weten te verbinden aan wat ze al weten en kunnen en hun gedrag daarop kunnen aanpassen. Het geleerde kunnen ze dus toepassen in de praktijk. Ze leren dan op een effectieve manier: niet opgelegd door de leerkracht, maar samen met de leerkracht. De leerling voelt zich eigenaar van zijn leerproces en de leerkracht heeft de mogelijkheid een helpende hand te bieden. Als leerkracht ondersteun je kinderen in hun zelfstandigheid. Je neemt ze in het begin sterk bij de hand om ze steeds een stapje verder los te laten (Blonk-Meulenkamp, 2019). Dit sluit goed aan bij mijn visie waarin ik de autonomie van het kind wil bevorderen.

Webinars, studiedagen, informatiemiddagen

Op mijn laatste stageschool word ik overal bij betrokken en iedere twee weken woon ik de teamvergaderingen bij waar ik steeds meer een bijdrage aan kan leveren omdat ik beter ingewerkt ben in het reilen en zeilen van de school. Daarnaast hebben we met ons team af en toe een workshop (voor zover Corona dat toelaat, helaas werd het NOT2021 afgelast). Zo heb ik een workshop bijgewoond over de rekenmethode Pluspunt, de taalmethode Letterster voor leerlingen die extra hulp kunnen gebruiken en de gedragsmethode Taakspel. Deze methoden waren nog onbekend voor mij dus zeer interessant en nuttig om

daar meer achtergrondinformatie over te krijgen. Ik kan me voorstellen dat leerkrachten door al het aanbod van nieuwe methoden af en toe de bomen door het bos niet meer zien. Daarom zijn deze workshops heel nuttig; iedereen kan aangeven wat er sterk is aan de methode of wat er anders moet/kan en of de methode voldoet aan de lesdoelen die we met de leerlingen voor ogen hebben. Op dit moment zijn we tevens bezig met een evaluatie of we moeten overstappen op het IEP LVS, aangezien we wel de eindtoets van IEP afnemen in groep 8 of dat we juist helemaal gaan overstappen op CITO (die toetsen doen we nu al behalve de eindtoets) en dan het nieuwe LVS 'Leerling in Beeld'. Tot slot zijn we heel druk met de aankomende samensmelting van de peuterschool, onze basisschool en de middelbare school van Eiland A. Dit vraagt een gezamenlijke kijk op wat voor school we dan willen zijn, wat voor een onderwijsvisie daarbij hoort en hoe we dat vorm gaan geven. Een flinke klus waar een bureau mee aan de slag is gegaan, maar dat heeft niets concreets opgeleverd. Op dit moment kijkt iedereen in het team naar onderwijsvormen die hen aanspreekt en gaan we daar kritisch doorheen ([bijlage 3](#)).

Betrokkenheid met ouders

Het informele contact in en rond de klas met ouders is altijd heel goed geweest. Vanaf stageperiode 2A heb ik oudergesprekken bijgewoond en vanaf het moment dat ik werkzaam was bij LanguageOne in Perth heb ik ook zelf rapporten geschreven en oudergesprekken gevoerd. Soms werd ik om advies gevraagd, bijvoorbeeld op het moment dat de Engelstalige juf het idee had dat het geen goed idee was om twee talen tegelijk te leren, en ik de ouder toch echt overtuigd heb dat het tegendeel waar is, onderbouwd met de huidige onderzoeken. Op mijn huidige school heb ik de omgekeerde 10 minutengesprekken bijgewoond, waarbij de ouders vertellen over hun kind en de leerkracht alleen luistert. Pas in januari zijn de rapportgesprekken. Er heeft een keer een schoolplein incident plaatsgevonden waarna een gesprek volgde met de ouders, maar dat verliep prima ([bijlage 3](#)). Ik moet zeggen dat ik nog nooit een vervelende situatie met een ouder heb meegemaakt. Vanwege het feit dat ik ouder ben, hebben de meeste ouders ook

Reflectie op eigen leerproces

"De bedachtzaamheid-in-actie betekent niet dat de leraar tijdens het handelen de tijd heeft om rustig te reflecteren op het eigen betrokken handelen in termen van de opdracht die deze voor ogen heeft, het perspectief van de leerling in de interactie of het eigen beschikbare en benodigde instrumentarium. Wel kan door reflectie en collectieve bedachtzaamheid ná het handelen, de zogenaamde pedagogische conditie van het betrokken handelen in de toekomst worden vergroot. Daar gaat het per definitie niet om het individueel schrijven van een reflectieverslag, maar of een student in staat is zelf de momenten van niet-weten te identificeren, dit bespreekbaar te maken in het collectief, zelf keuzes te

maken in aangedragen handelingssuggesties en anderen inzicht te geven in de eigen leerervaring daarbij". (Enthoven, 2020)

Vanaf het begin van de opleiding vraag ik continue om feedback van mijn stagebegeleider. Mijn stagebegeleider geeft ook aan dat ze ziet dat ik de feedback toepas in volgende lessen. Zelf reflecteer ik ook zoveel mogelijk op mijn eigen lessen en kijk ik hoe ik zaken de volgende keer beter aan kan pakken ([bijlage 9. Feedback stagebegeleider](#)). In mijn logboeken schrijf ik zoveel mogelijk mijn voornemens op en ook vooraf probeer ik me bewust te zijn van eventuele uitdagingen. ([bijlage 6](#) logboeken).

Onderbouwing en verantwoording leeruitkomst 2

Je handelt als leraar, teamplayer en professional. Je reflecteert en evalueert structureel op jouw eigen ontwikkeling om jouw onderwijs aan de hand van de drie beroepstaken uit het opleidingsprofiel te verbeteren. Je onderbouwt met objectieve en relevante theorie en gegeven of ontvangen (peer)feedback. Je stelt je eigen opvattingen en handelen bij wanneer veranderende omstandigheden binnen school, recente onderwijskundige ontwikkelingen of opgedane ervaringen en inzichten daarom vragen.

Indicator 2.1. Je beschrijft in een samenhangend verhaal welke groei je hebt doorgemaakt in je ontwikkeling binnen alle beroepstaken uit het opleidingsprofiel ofwel in de volle breedte van het beroep van leraar basisonderwijs. Dit onderbouw je met literatuur, ontvangen (peer)feedback en op basis van jouw visie.

Gedurende mijn studieperiode heb ik het meeste geleerd in de praktijk en daar ook het grootste plezier aan beleefd. Mijn stages zijn altijd zeer goed beoordeeld: een 8 in periode A/B, een 9 in periode C/D, een 8.5 in periode E/F, een 8.5 in periode G en afsluitend een mooie 9 in periode H. In [bijlage 9](#) heb ik een overzicht van de beoordelingen per beroepstaak toegevoegd zoals deze uit de praktijkbeoordelingen voortvloeien.

In dit onderdeel bespreek ik, onder meer aan de hand van mijn POP-doelen en praktijkadviesformulier, welke groei ik voor ogen had tijdens deze laatste afstudeerfase en hoe ik deze groei bereikt hebt. Ik wil hier graag de twee na laatste weken van mijn stage voor uitlichten omdat ik die twee weken volledig de planning en uitvoering op me heb genomen. Ik heb in die weken getracht een lesprogramma samen te stellen wat bij mij past, zonder daarmee de bestaande aanpak en structuur overboord te gooien. Waarbij ik moet aanmerken dat de laatste 2 dagen aangepast moesten worden vanwege het feit dat de scholen een week eerder dicht gingen en dit dus ineens de laatste schooldagen werden. Maar we zijn zo flexibel in het onderwijs, daar draaien we onze hand niet voor om! Ik heb deze twee weken niet apart besproken in mijn logboeken maar ik heb daar een ander document voor aangemaakt ([bijlage 10](#)). In die twee weken komt veel samen van wat ik heb geleerd. Ik heb hier tevens mijn onderwijsvisie in terug laten komen: 'Haal de wereld de klas in'.

Betekenisvol

Binnen het thema 'Eten en Drinken' hebben de leerlingen veel zeggenschap gekregen. Nadat ze 'uitgespeeld' waren in de boerenmarktwinkel, hebben we samen besloten de hoek om te bouwen tot een restaurant/keuken. De eerste maandag en dinsdag van mijn planningsweek stonden in het teken van het ombouwen van de hoek. Dit sluit ook aan op mijn subthema van autonomie; ik heb de hoek niet voor ze klaargezet, dat moesten ze zelf doen. Ze moesten zelf

bedenken welke spullen uit de boerenmarktwinkel hergebruikt konden worden voor het restaurant en de keuken. Hierin komt ook burgerschap naar voren; er moest druk overlegd worden met elkaar en beslissingen moesten genomen worden. Het echte spel werd ingebracht op verschillende manieren. We hebben bijvoorbeeld een les gedaan over hoe je de tafel moet dekken aan de hand van een plattegrond van een gedekte tafel; we hebben zelf eten klaargemaakt, maar dan voor de vogels (vetbollen om mee naar huis te nemen en een taart voor naast de klas), de leerlingen hebben zelf echte menukaarten ontworpen voor in hun restaurant en we hebben met rollenspel geoefend hoe je je gedraagt in een restaurant. Daarbij konden de leerlingen verschillende rollen aannemen: kok, ober, gast enzovoort.

Vanwege het feit dat de laatste weken ook de weken voor Kerst waren, heb ik ook daar een aantal activiteiten aan gekoppeld die zoveel mogelijk samenhangen met de echte wereld. Daarbij heb ik ook ingespeeld op de actualiteit. Ik viel van mijn fiets door de gladheid en ook wat kinderen waren onderweg naar school onderuitgegaan met wandelen. Een mooie aanleiding om te praten over bevriezen, dooien enzovoort. Ik heb hier spontaan een experiment aan gehangen waarin we onderzoeken wanneer een ijsklontje het snelste smelt in de klas. De leerlingen brengen goede ideeën aan: in de zon, bij de kachel, in je handen, in de magnetron en oven. Door mijn Profilering Onderzoekend en Ontwerpend leren, ben ik ook begonnen met meer Wetenschap en Technologie in de thema's te verwerken. De laatste week hebben we, onder andere, ook echte sneeuw nagemaakt, hebben we uiteraard kerstversieringen gemaakt (constructiewerken met ijsstokjes), een echte boom in de klas versierd, kerstkaarten naar elkaar geschreven en gesproken over de betekenis van Kerstmis.

Voor de leerwerkijd op maandag ontdekte ik dat ik in mijn enthousiasme soms te veel op de planning had, hierover heb ik een STARRT-reflectie gemaakt.

Situatie

Ik heb voor de laatste twee weken de gehele planning gemaakt van alle schooldagen en ook alle lessen uitgevoerd. Dit was zeg maar mijn laatste 'proeve van bekwaamheid'. Mijn stagebegeleider en ik hadden dit al aan het begin van mijn stage besproken; dat ik tegen het einde van mijn stage de klas zou overnemen, zonder haar in de buurt (natuurlijk kwam ze af en toe even binnen om te observeren). Deze periode liep van maandag 6 december tot en met vrijdag 17 december. Vanwege de schoolsluiting was dit meteen ook de laatste schooldag. Ik beschrijf in deze STARRT een goed leermoment voor mij.

Maandag 6 december was de eerste dag van mijn twee weken als zelfstandige juf voor de klas. Tijdens leerwerkijd was er naar mijn idee te veel onrust in de klas. Leerwerkijd vindt plaats van ongeveer 9 uur tot kwart voor 10; de leerlingen kiezen hun eigen activiteiten van het Digikeuzebord. Iedere maandag

van de week komen er altijd een paar nieuwe activiteiten bij op het Digikeuzebord die dan uitleg nodig hebben. Na het kiezen hadden te veel kinderen continu mijn aandacht nodig waardoor het onrustig werd.

Taak

Ik zet de nieuwe activiteiten op het bord gezet en geef duidelijke instructie; welke spullen hebben de leerlingen nodig, waar staan die en wat is de bedoeling. Als ze dan lekker aan het werk zijn, gebruik ik die tijd voor observatie.

Actie

Ik heb het nieuwe Digikeuzebord laten zien en een toelichting gegeven op de nieuwe activiteiten. Ik heb hier de tijd voor genomen en gecontroleerd bij de leerlingen of ze het begrepen hebben. De leerlingen kozen allemaal andere dingen, waardoor er veel leerlingen aan nieuwe activiteiten moesten beginnen. Dit voelde voor mij op dat moment wat chaotisch aan en wellicht had ik te veel keuzes gegeven.

Resultaat

Door de vele nieuwe activiteiten hadden de leerlingen nog veel hulp van mij nodig, waardoor er continu leerlingen naast mij stonden. "Juf, Juf, het lukt niet." "Juf kun je me even helpen".

Een leerling deed de kerstboom 1-20 telrij maar in plaats van de stroken op volgorde te leggen (er zat al een plakstripje achter), was ze de stroken aan het knippen in kleine stukjes en zat ze er lijm op te smeren.

Het zoutdeeg was helaas te plakkerig uitgevallen dus leerlingen zaten met plakhanden en konden er niets van maken. De leerlingen die de hoek aan het opruimen waren om er een restaurant van te maken, gingen hier niet echt systematisch te werk maar gooiden alles in een doos en hadden ook een beetje begeleiding nodig.

Kortom, het was chaos en lawaaiig en er werd niet fijn gewerkt. Omdat ik zelf verantwoordelijk was voor de klas die dag, besloot ik om na de speelpauze de speelwerktijd te verlengen (in plaats van een taalactiviteit) en die tijd te gebruiken om dingen aan te passen. Met de hele klas zijn we eerst de hoek gaan aanpakken; wat kan weg, wat moet blijven en wat hebben we extra nodig. Daarna kon de groep die de hoek had gekozen, verder spelen. Ik heb het zoutdeeg weggegooid en uitgelegd dat er ook wel eens wat mislukt bij mij in de keuken en dat ik morgen nieuw deeg mee zal nemen. Voor de andere nieuwe activiteiten heb ik rustig de tijd genomen om ze nogmaals klassikaal uit te leggen en voor te doen.

Reflectie

In mijn enthousiasme heb ik aan het begin van mijn twee weken, op de eerste dag, te veel nieuwe activiteiten ingepland en hun zelfstandigheid daarin overschat. Omdat ik, als docent, graag wil dat kinderen de vrijheid hebben om zelf te kiezen, wil ik ze daar liever ook niet in beperken. Ook wil ik dat ze zelf

(autonoom) aan het werk gaan en met elkaar overleggen, bijvoorbeeld bij het creëren van de nieuwe hoek. Ook wil ik een zo breed mogelijk aanbod waarin allerlei verschillende lesdoelen van verschillende vakgebieden aan bod komen. Maar, ik moet ook niet vergeten dat ik hier met jonge kinderen te maken heb die, zeker bij iets nieuws, begeleiding, modeling en coaching nodig hebben. Ik kan de volgende keer deze activiteiten beter geleidelijk gedurende de week introduceren of erop aansturen dat de leerlingen niet allemaal verschillende activiteiten kiezen maar dat ik per activiteit bijvoorbeeld vier leerlingen heb die ik het dan nog kort als groep kan uitleggen.

Transfer

Ik heb echt heel veel geleerd van die twee weken de planning verzorgen en alle lessen geven. De bovenstaande situatie zal zich niet zo snel meer voordoen en bovendien ben ik tijdens de dag ontspannen genoeg om lessen om te gooien of dingen te veranderen. Dat is ook het fijne als je twee weken lang alles verzorgt; je weet dat je iets op een ander moment kunt inzetten, herhalen enzovoort. De volgende keer zou ik dus op een maandag minder inplannen of zorgen dat er meerdere kinderen met hetzelfde bezig zijn, zodat ik een grotere groep tegelijk kan helpen. Ik kan me situaties indenken waarin ik in al mijn enthousiasme weer te veel activiteiten bedenk omdat ik het heel leuk vind om lessen te maken. Dit zie je ook terug in mijn toplistje kernkwaliteiten; ik ben enthousiast, creatief, organisatorisch sterk, zorgvuldig, veelzijdig, vrolijk maar gelukkig dus ook ontspannen en relaxed.

Ik wil graag kinderen stimuleren om naar hun Zone van Naaste Ontwikkeling te gaan. Maar ik kan leerlingen ook goed 'lezen' en aan de hand van het gedrag van de leerlingen, zal ik activiteiten en lessen vereenvoudigen of veranderen.

Mijn reflectie op de vier beroepstaken: Vakdidactisch handelen

Het allereerste begin van lesgeven voelde voor mij als overleven in de klas. Met in het begin maar één stagedag in de week voelde het meer of ik iedere week een show kwam opvoeren. Dit was ik ook gewend uit mijn vorige beroep. Ik zag mijn leerlingen bijna als klanten voor wie ik de perfecte presentatie (oh nee les!) moest geven. Ik was in het begin niet bezig met wat het voor hen deed, maar meer of ik een fantastische les had neergezet en hoe ik het gedaan. De lessen waren ook fantastisch maar kostten me enorm veel tijd qua voorbereiding en omdat ik maar één dag per week op school kwam, was er weinig ruimte voor reflectie en feedback met de leerlingen.

Toen ik nog in Land A was, kwam daarbij dat ik bijna al mijn lessen zelf ontwierp omdat daar minder met methoden wordt gewerkt en omdat mijn lessen moeten voldoen aan de eisen die door de PABO werden gesteld. Naarmate ik meer stage ben gaan lopen en zelfs ben gaan werken op de Nederlandse school in Perth (met methoden) ging ik me meer en meer verdiepen in de lesdoelen voor de leerlingen en de leerlijnen van hun schooljaar. Ondanks dat het curriculum in Land A redelijk gelijkloopt met dat van Nederland viel dat niet altijd mee. Passend onderwijs en groepsplannen kenden ze niet in Land A

maar nadat ik met alle leerlingen een kindgesprek had gevoerd zagen mijn collega's duidelijk de meerwaarde van deze aanpak en vonden ze het fijn om ook van mij iets te leren.

Zo'n kindgesprek was ook een eyeopener voor mij en ook één van de redenen dat in mijn onderwijsvisie de input van het kind zo'n grote rol krijgt. Ik werd echt verrast door de inhoud van de gesprekken en hoe goed kinderen konden verwoorden waar ze behoefte aan hadden. Ook op mijn huidige school wil ik graag kindgesprekken voeren maar mijn stagebegeleider wilde ze liever zelf voeren en had daar nu (door mijn aanwezigheid) eindelijk ook tijd voor.

Mijn stagebegeleiders zijn altijd goed te spreken geweest over mijn vakdidactisch handelen: ik bereid lessen tot in de details voor, laat de lessen aansluiten op de leefwereld van de leerlingen, zet veel in op samenwerkend leren, allen onderdelen die terugkomen in mijn onderwijsvisie.

In samenspraak met de instituutsopleider heb ik in periode H bewuster aandacht besteed aan de 12 wijze lessen (Surma, et al., 2019) en daar specifiek een viertal uitgekozen om mijn didactiek verder te blijven ontwikkelen. Ik heb gekozen voor:

2. Geef duidelijk gestructureerde en uitdagende instructie
5. Laat leerstof actief verwerken
6. Achterhaal of de hele klas het begrepen heeft
9. Zorg voor afwisseling in oefentypes

WIJZE LESSEN: TWAALF BOUWSTENEN VOOR EFFECTIEVE DIDACTIEK		
1	ACTIEVE RELEVANTE VOORKENNIS Wat je al weet, bepaalt wat en hoe snel je leert. Nieuwe informatie wordt beter onthouden wanneer ze kleeft aan voorkennis.	<ul style="list-style-type: none"> Herhaal op een actieve wijze de voorkennis die de leerling nodig heeft om de nieuwe leerstof te begrijpen. Bied een kapstok om nieuwe stof te verbinden aan de eerder geleerde stof en richting te geven aan het verdere verloop van je les.
2	GEEF DUIDELIJKE, GESTRUCTUREERDE EN UITDAGENDE INSTRUCTIE De tijd die gesprekend is aan duidelijke, gestructureerde en uitdagende instructie is van belang.	<ul style="list-style-type: none"> Algebijkende lesfasen en doelen brengen structuur. Stel uitdagende doelen waar je veel verwacht van elke leerling. Een warm leerklimaat motiveert je leerlingen.
3	GEBRUIK VOORBEELDEN Op het moment dat leerlingen hun eerste stappen zetten in het verkennen van nieuwe kennis of vaardigheden, is het effectief om te werken met voorbeelden.	<ul style="list-style-type: none"> Gebruik uitgewerkte voorbeelden die uitkomsten en een oefening voor je opgeeft. Demonstreer een ritmische vaardigheid aan je leerlingen. Illustreer de leerstof met concrete voorbeelden.
4	COMBINEER WOORD EN BEELD Leerlingen staan informatie die zowel via woorden als beeld kan worden opgenomen, gemakkelijker op dan wanneer alleen woorden worden gebruikt.	<ul style="list-style-type: none"> Werk woorden met beelden maar zorg niet voor overbelasting. Hou rekening met de multimedia-principes in je lessen.
5	LAAT LEERSTOF ACTIEF VERWERKEN Productieve strategieën verplichten de leerling om leerstof te herkennen tot een nieuw product. Een leerling onthoudt meer door productieve strategieën te gebruiken dan wanneer die de leerstof op een meer passieve wijze 'consumeert'.	<ul style="list-style-type: none"> Laat leerlingen schema's of mondelinge samen-vattingen maken in je les. Laat leerlingen kennis/verklaren aan zichzelf of anderen. Leer hun de strategieën zelf ook aan.
6	ACHTERHAAL OF DE HELE KLAS HET BEGREPEN HEFT Door regelmatig na te gaan of de leerlingen hebben begrepen van wat je beoogt met je les, houd je je leerlingen betrokken en blijft de focus liggen op verde leren.	<ul style="list-style-type: none"> Stel regelmatig vragen die informatie opleveren over de mate van begrip. Stel je niet blind op een bepaalde prestatie van leerlingen op een bepaald moment in je les; leren is langtermijneerwerk.
7	ONDERSTEUN BIJ MOEILIJKE OPDRACHTEN Wanneer leerlingen opdrachten nog niet zelfstandig aan kunnen, is tijdelijke, individuele en gepaste steun (scaffolds) van de leraar noodzakelijk.	<ul style="list-style-type: none"> Begleid leerlingen wanneer ze hun eerste stappen in de leerstof zetten. Naarmate de leerling bekwaam wordt, verminder de ondersteuning van de leraar. Bied zelfstandige oefenmomenten wanneer je de leerlingen daartoe in staat acht.
8	SPREID OEFENING MET LEERSTOF IN DE TIJD Voor het onthouden en toepassen van de leerstof is het beter dat de oefeningen verspreid in de tijd over meerdere kortere oefenmomenten aan bod komen dan dat de leer-momenten in één lange oefenmoment geconcentreerd zijn.	<ul style="list-style-type: none"> Zorg dat basisvaardigheden en -kennis op meerdere momenten in het schooljaar worden geoefend. Geef huiswerk waarbij verder gezette leerstof aan bod komt. Start de les met een herhaling van eerdere leerstof.
9	ZORG VOOR AFWISSELING IN OEFENTYPES Door te variëren in oefentypes en inhoud kan leerlingen leren om verschillende leeropdrachten te gebruiken. Daarnaast doet verandering van spij ook eten.	<ul style="list-style-type: none"> Wissel gelijkwaardig uitdagingsoefeningen af. Wissel uitgewerkte voorbeelden af met gewone oefeningen en deels-uitgewerkte voorbeelden. Zet productieve strategieën afwisselend in.
10	GEBRUIK TOETSING ALS LEER- EN OEFENSTRATEGIE Wanneer leerlingen oefenen om actief informatie op te halen uit hun geheugen (retroactief practies), versterkt hun geheugen meer in vergelijking met passieve technieken, zoals herlezen.	<ul style="list-style-type: none"> Geef regelmatig oefentoetsjes in de vorm van een quiz bij aanvang of dit van de les. Elke opdracht waar bij je leerlingen informatie laag herinneren, is een gezaagd voorbeeld van vertelpracties.
11	GEEF FEEDBACK DIE LEERLINGEN AAN HET DENKEN ZET Feedback geeft informatie over waar leerlingen staan en geeft leerlingen houvast bij het werken en besluiten van de leerdoelen. Als de feedback de leerlingen niet aan het denken en in actie zet, is feedback ineffectief en is eerst iets anders nodig.	<ul style="list-style-type: none"> Geef feedback die leerlingen aanzet tot reflectieve werf. Directe feedback is belangrijk bij de start van het leerproces. Als leerlingen de feedback (nog) niet begrijpen, is extra instructie om de kennis te versterken zinvoller.
12	LEER JE LEERLINGEN EFFECTIEF LEREN De bouwstenen kunnen gebruikt worden om lessen effectiever, efficiënter en aangename te maken, maar er zijn ook vele handvatten voorhanden die leerlingen helpen hoe zij zelf hun leren op een efficiënte, effectieve en aangename wijze kunnen organiseren.	<ul style="list-style-type: none"> Leer leerstrategieën expliciet aan. Koppel leerstrategieën telkens aan concrete inhoud. Leerlingen leren door iets te leren.

Met deze vier bouwstenen in het achterhoofd heb ik mijn lessen nog meer kunnen verbeteren. Je ziet dit ook terug in mijn logboeken ([bijlage 6](#)) en in video's van mijn lessen (compilatie bijlage op Onstage). Vooral in het geven van duidelijke instructie heb ik een goede ontwikkeling doorgemaakt; ik kon in het begin nog wel eens te ingewikkeld praten of er te veel van uitgaan dat leerlingen wel zouden snappen wat de bedoeling was tijdens de les. Nu leg ik precies uit wat we gaan doen, waarom en hoe voordat we aan de les beginnen en geef ik

ook nog aan wat ik verwacht van de leerlingen. Het inzetten van punt 6, waarin ik achterhaal of de klas het begrepen heeft, draagt nog eens extra bij aan het begrip van de les en de opdracht.

In mijn laatste twee weken als volledige leerkracht zonder begeleiding heb ik ook veel ingezet op een activerende didactiek en samenwerkend leren. Mijn overtuiging is dat samenwerken meer oplevert en dat wordt door diverse bronnen ondersteund. Met meer mensen leer je meer dan alleen, leren is een sociaal en natuurlijk proces en coöperatief leren zorgt voor sociale cohesie en respect aan diversiteit (van Meersbergen & de Vries, 2020). Leerlingen ontwikkelen sociale en verbale vaardigheden en door kortere of langere coöperatieve activiteiten te integreren blijven leerlingen actief en betrokken bij de les (Onstenk, 2018). Om een paar voorbeelden te geven: bewegend leren in teams voor rekenen, in teams een verhaalvolgorde bepalen bij close reading, maatjes zoeken bij rekenles (zoek iemand met langere benen, korter haar, even grote handen etc.), gymles met duo tikkertje spelen of teams die van de ene mat naar de andere moesten rennen), op de speelplaats in duo's meten met een meter touw (hoe lang is de glijbaan etc.). Ik zoek dan vooral naar samenwerkingsvormen waarin iedere leerling een rol heeft.

Mijn reflectie op de vier beroepstaken: Pedagogisch handelen

Voor de beroepstaak Pedagogisch handelen heeft mijn ontwikkeling voornamelijk plaatsgevonden op het gebied van orde houden. Vooral tijdens mijn stage in Nederland heb ik mijn eigen manieren kunnen ontwikkelen om orde en structuur in de klas te krijgen. Dit lijkt me toch makkelijker en beter af te gaan in mijn eigen taal. Ik krijg wel altijd van al mijn stagebegeleiders te horen dat mijn geluidstolerantie vrij hoog is, dus dat is zeker iets waar ik aan wil werken. Ondanks het feit dat ik misschien zelf geen last ondervind van lawaai in de klas moet ik meer rekening houden met kinderen die daar last van hebben en overprikkeld raken. Ik moet zorgvuldig zijn met de momenten waarop het wel lawaaiig mag zijn en wanneer niet. Overigens heb ik geleerd dat dit soort afspraken prima te maken zijn met leerlingen, zeker als je goed kan uitleggen waarom die regels er zijn. Ik spreek ze dan ook aan op hun verantwoordelijkheid en zelfstandigheid, wat weer aansluit op mijn visie. Wat ik in de loop van de tijd heb ervaren is om per week 1 of 2 klassenregels extra aandacht te schenken en dagelijks te benoemen: "Vandaag ga ik goed letten op de luisterhouding". Op die wijze is het voor iedereen duidelijk dat het belangrijk is, dat je er ook op aangesproken kan worden en zijn de regels ook beter te onthouden (Beets Kessens, 2008).

Aan de hand van het reflectie model van Korthagen (Korthagen & Nuijten, 2019) reflecteer ik op een voorbeeld van pedagogisch handelen. Ik heb in de klas twee jongens die het beste en het slechtste in elkaar naar boven halen en hier bespreek ik een moment dat ik ze tot de orde roep.

Fase 1: Handelen

- *Wat wilde ik bereiken?* Een gesprek voeren met de twee jongens om ze beter met elkaar te laten spelen (nu is het alleen aan elkaar hangen, dingen naar elkaar gooien etc. zij hebben hier veel lol van maar maken veel herrie en verstoren het spel voor anderen).
- *Waar wilde ik op letten?* Dat ik ze complimenteer met hun vriendschap (want ze zijn in korte tijd echt dikke vriendjes geworden en dat is heel fijn voor ze) maar dat ik wel ander gedrag wil zien.
- *Wat wilde ik uitproberen?* Kijken of zo'n kort gesprekje, even rustig in een hoek van de klas, het gewenste effect zou opleveren (voorheen riep ik ze af en toe vanaf een afstand tot de orde maar dat werkte duidelijk niet) en dat ik ze laat herhalen welk gedrag ik van ze verlang ('spelen met je handen bij jezelf', 'we gaan zorgvuldig met onze spullen om' en 'we zorgen ervoor dat andere kinderen ook fijn kunnen spelen').

Fase 2: Terugblikken op het handelen

- *Wat gebeurde er concreet?* De leerlingen waren wild aan het spelen, met speelgoed aan het gooien en af en toe werd er een steelse blik op mij geworpen of ik het wel zag.
- *Wat wilde ik?* Dat ze zouden begrijpen dat samen spelen op deze manier niet getolereerd wordt.
- *Wat deed ik?* In plaats van af en toe vertellen dat het anders moet, heb ik ze uit de hoek gehaald en op een stoeltje gezet voor een gesprek.
- *Wat dacht ik?* Als ik ze even apart zet, komen ze tot rust en voelen zij dat het serieus is. En ziet en hoort de rest van de klas ook welke regels we hebben voor fijn spelen.

Fase 3: Bewust worden van essentiële aspecten

- *Hoe hangen de antwoorden op de vorige vragen met elkaar samen?* Dat af en toe naar ze roepen totaal geen effect heeft.
- *Wat is daarbij de invloed van de context/de school als geheel?* Dat sommige combinaties tijdens leerwerkijd niet altijd wenselijk zijn.
- *Wat betekent dit nu voor mij?* Dat ik niet altijd hoeft te staan dat deze kinderen samen spelen als ze zich niet aan de regels in de klas houden. Dat ik er ook voor moet zorgen (zoals eerder vermeld) dat het niet te lawaaiig wordt in de klas omdat ik daar goed tegen kan. Ik moet zorgen dat de kinderen begrijpen dat je ook fijn kunt spelen zonder dat het te luid wordt voor anderen.
- *Wat is dus het probleem (of de positieve ontdekking)?* Dat het aanspreken op deze manier wel helpt (maar herhalen herhalen herhalen!).

Fase 4: Formuleren van handelingsalternatieven

- *Welke alternatieven zie ik?* Dat ik ze niet samen laat spelen. Dat ik ze vooraf goed instrueer.
- *Welke voor- en nadelen hebben die?* Niet samen spelen vind ik te veel straf en niet nodig, ze moeten leren hoe ze goed met elkaar kunnen spelen (hoort ook bij mijn visie burgerschap). Maar als het te veel wordt, kies ik daar wel voor maar dat is een laatste optie. Ik moet mezelf ook aanleren iets eerder in te grijpen vanwege mijn hogere lawaaitolerantie. Goed instrueren heeft als voordeel dat ze vooraf weer even weten hoe of wat. Nadeel is dat ze het in de waan van het spel weer snel vergeten, maar ik blijf deze tactiek herhalen.
- *Wat neem ik mij nu voor de volgende keer?* Als ze samen kiezen voor dezelfde activiteit herhaal ik de afspraken die we met elkaar gemaakt hebben en controleer ik of ze de afspraak begrepen hebben. Als het toch gebeurt, zet ik ze al heel snel op een stoel en gaan we het gesprek weer aan. Ik laat ze echt even afkoelen totdat ze samen verder kunnen. Als ze onrustig blijven zorg ik dat ze allebei iets anders gaan doen, bijvoorbeeld even lezen of tekenen. Dit werkt heel goed tot nu toe.

Binnen de pedagogische beroepstaak vallen ook zaken die dicht tegen mijn onderwijsvisie aanliggen en die ik dus van nature meeneem in mijn leraarschap. Deze zaken heb ik al besproken bij leeruitkomst 1, zoals het meenemen van de inbreng van de leerlingen, het begeleiden van zelfstandigheid en het verbinden van maatschappelijke thema's aan mijn normen en waarden.

In deze periode heb ik ook veel aandacht besteed aan het volgen van de leerprocessen van de leerlingen; zo heb ik vanaf periode H iedere week 2 a 3 kinderen geobserveerd ([bijlage 8](#), POP H) en daarnaast heb ik, net als de andere leerkrachten, alle leerontwikkelingen van de leerlingen bijgehouden in een klassenboek ([bijlage 7](#)). Deze resultaten zijn voor de kerstvakantie door mijn begeleider in het LVS opgenomen.

Tot slot heb ik vanaf het begin aangetoond dat ik makkelijk en goed contact opbouw met de leerlingen. Ik ben geïnteresseerd in hun verhalen, probeer ze snel te leren kennen en stem mijn onderwijs zo veel mogelijk af op wat er op dat moment belangrijk is voor die leeftijdsgroep.

Mijn reflectie op de vier beroepstaken: Omgang met ouders, collega's en externen

In zowel POP G als POP H heb ik geen doelen geformuleerd voor de omgang met ouders vanwege het feit dat ik daar geen ontwikkeling voor mezelf zie. Dit komt omdat ik al wat ouder ben en natuurlijk al de nodige levenservaring heb. Ik merk dat ouders makkelijk dingen met me bespreken en me als volwaardige gesprekspartner zien en niet als stagiaire. Omdat ik in Land A in dienst was van de Nederlandse taalschool heb ik daar ook officiële oudergesprekken gevoerd, zonder begeleiding. Tijdens mijn laatste stage in Nederland maakte ik

echt deel uit van het team leerkrachten op school, dat was in Land A minder. Hierdoor heb ik deze periode veel geleerd over de processen rondom de school; de relatie tussen gemeente en school, de zorgprofessionals bij de school, de waardevolle collega consultaties, de procedures rondom zorgleerlingen etc. Doordat mijn stagebegeleider tevens de IB'er is op deze school heeft zij mij veel geleerd over de invulling van die taken. Door de onzekerheden rondom de Corona tijd zijn er sowieso veel extra besprekingen geweest en gezamenlijke beslissingen genomen. Daarnaast is mijn stageschool bezig met een ontwikkeling naar een LOC (zodat iedere leerling op Eiland A van peuter tot en met 16 jaar op dezelfde school op het eiland kan blijven) waardoor er veel sessies plaatsvinden over de nieuwe missie en visie van de school. Vanuit mijn oude vak als communicatiespecialist heb ik een goede bijdrage aan deze sessies kunnen leveren, met name door het stellen van kritische vragen over het proces en de strategische keuzes.

Van mijn stagebegeleider kreeg ik bij het afscheid te horen dat ze mij echt als een collega zag waar ze goed mee kon samenwerken ([Bijlage 9](#), p.85). Ze was altijd blij met mijn kritische blik op zaken. Ze liet me haar plannings en ideeën beoordelen en was enthousiast over mijn feedback.

Meta reflectie

Tijdens alle stageperioden heb ik teruggekregen dat ik altijd om feedback vraag, deze feedback ook meeneem in een volgende les en dat laat zien. Na school was er altijd een moment van reflectie met mijn stagebegeleider en op woensdag en vrijdag namen we de plannings door en andere bijzonderheden. Zoals eerder gezegd kijk ik met een kritische blik naar verschillende dingen in het onderwijs en stel daar ook vragen over. Dit komt ook doordat ik als nieuwe instromer weer fris tegen zaken aankijk in het onderwijs en waarschijnlijk vragen stel die anderen niet (meer) vragen.

Terugkijkend op de opleiding zie ik de logische opbouw terug in het aanbod van de vakken en de thema's per periode. Het eerste jaar ben je bezig met jezelf te ontdekken als leerkracht en doorloop je de inhoudelijke vakkennis die nodig is om het beroep uit te oefenen. Het tweede jaar staat de leerling centraler en ben je bezig met passend onderwijs, differentiëren en leerlingvolgsystemen.

Na iedere lesdag reflecteer ik intern (hoe ging de dag, wat ga ik anders doen) maar ik vind het ook zeer prettig om externe reflectie te krijgen; iemand anders ziet toch weer hele andere dingen dan jij zelf ziet. Omdat diegene ook niet weet hoe jij exact je les bedacht had van tevoren, is die op een andere manier kritisch. Ik kon bijvoorbeeld dan balen dat ik iets was vergeten in mijn les, terwijl mijn stagebegeleider het dan een leuke les vond omdat zij niet wist dat ik nog iets extra's wilde doen. Over het algemeen liep mijn eigen reflectie en die van de stagebegeleider niet ver uiteen; ik weet meestal zelf heel goed wat beter had gekund en wat goed ging. Het voordeel van het meekijken van de stagebegeleider is dat zij nog beter de reactie van de leerlingen kan zien; als je zelf leest geeft, zie je niet alles. Het terugkijken van video's hielp mij daar ook bij, hoe vreselijk het ook is om jezelf te zien en horen!

Indicator 2.2. Je maakt een heldere transfer van jouw handelen in de ene situatie naar een andere situatie die je meemaakt of verwacht mee te maken als startbekwame leerkracht en weet daarbij te benoemen wat jouw ontwikkelpunten zijn voor het verbeteren van jouw handelen in de school.

Wat ik vooral heb ontdekt de afgelopen jaren is dat je nooit uitgeleerd raakt in het leven. Ik heb ervaren dat een ander beroep ook heel leuk kan zijn en ik heb dan ook geen moment spijt gehad van deze beslissing. Ik geniet ervan om iedere dag voor de klas te staan en ik merk dat het me veel meer voldoening geeft dan mijn vorige commerciële baan. Ook heeft het me geleerd dat er zoveel verschillende families en kinderen zijn en ik vind het fantastisch om al die unieke kinderen te zien, te erkennen en te helpen om er een mooie schooltijd van te maken.

Ik denk dat ik heel goed in staat ben transfers te maken van mijn handelen. Zelfs vanuit mijn oude werkveld naar mijn nieuwe werkveld. Zo viel het mijn stagebegeleider op dat ik veel aandacht geef aan hoe kinderen hun verhaal vertellen; of ze duidelijk praten, of ze zich richten tot de rest van de klas maar ook hoe andere kinderen het verhaal van klasgenoten tot zich nemen; kunnen ze het goed horen, luisteren ze echt en wat doen ze met de informatie (in mijn klas nemen iedere dag 2 kinderen de dag door aan de hand van dagritmekaarten en ze nemen de kalender door: welke dag/maand/seizoen/weertype is het?). Dit is duidelijk een erfenis van mijn verleden als communicatiespecialist.

In de klas vindt er ook voldoende transfer van leerstof plaats, zeker als ik de hele week op school werk. Op die wijze heb ik een veel beter zicht op wat er behandeld is in de klas en hoe ik dat op andere momenten kan laten terugkomen. Om een paar voorbeelden te geven; in de gymles laat ik de kinderen ook rennen naar rijmwoorden; iets wat we eerder die week behandeld hebben. In het thema 'Eten en Drinken' behandel ik bij de woordenschatles de woorden vuilnis, recycling, vuilniszak, plastic enzovoort en diezelfde week introduceer ik een Grej of the Day over plastic soep. Als ik een les heb gegeven over het verschil tussen groenten en fruit en ik zie dat ze de grapefruit en mango niet herkennen, dan neem ik deze fruitsoorten later nog een keer mee om ze te laten proeven tijdens het fruitmoment. Als ik zie dat ze moeite hebben met cijferherkenning bij de rekenles, dan introduceer ik een activiteit met bijvoorbeeld getallen kleien. Ik ben verder gezegend met een vrij scherp observatievermogen – wat ik hoor van leerlingen gebruik ik in andere situaties. Ik let op wat ze leuk vinden en zet dat in op andere momenten. Bijvoorbeeld een jongetje die een hekel heeft aan rekenen, maar wel gek is op Pokémon kaarten, leg ik uit dat het fijn is om te kunnen rekenen als je de waarde van de kaarten moet beoordelen.

Een andere belangrijke eigenschap van mij is dat ik kritisch kijk naar ontwikkelingen binnen het onderwijs. In het begin van de Pabo periode was alles

nog nieuw maar ik merk nu al, ondanks mijn korte werkervaring, dat ik met een kritisch oog kijk naar methoden en ontwikkelingen.

Als ik vooruitkijk naar mijn toekomst verwacht ik dat mijn onderwijsvisie in de basis hetzelfde zal blijven, maar dat ik vast ook door nieuwe ervaringen en ontdekkingen deze visie zal uitbreiden. Ik volg de onderwijsontwikkelingen in het nieuws op de voet en heb zeker een idee over hoe de ideale onderwijswereld eruit zou moeten zien. Wat mij betreft wordt het tijd dat de zogenaamde essentiële beroepen ook de waardering krijgen van essentiële beroepen. Die waardering zit niet alleen in de beloning maar ook in hoe de rest van de wereld tegen het beroep aankijkt. Het is eigenlijk absurd dat we een leerkracht, die de gehele dag verantwoordelijk is voor het welzijn en de ontwikkeling van onze kinderen, zo weinig waardering geven. Er is het imago aan gaan kleven dat het een makkelijk beroep is met lekker lange vakanties, terwijl de werkelijkheid daar zo ver van af ligt. Pas als je zelf in het onderwijs werkt, ontdek je dat je als leerkracht altijd 'aan' moet staan. Daarmee bedoel ik dat je gedurende de gehele werkdag intensief bezig bent met alle leerlingen. In een ander beroep kun je in een vergadering nog wel eens wegdoezelen, of sta je wat langer te kletsen bij het koffiezetapparaat, of zit je in de auto/trein op weg naar een vergadering maar deze zogenaamde 'tussentijdmomenten' heb je vrijwel niet op een lesdag.

Als instromer vanuit een ander beroep maak je een hele bewuste weloverwogen keuze om het onderwijs in te gaan. Ik hoop dat de komende jaren deze groep, waar ik ook toe behoor, kan bijdragen aan nieuwe onderwijsimpulsen en een hogere waardering van het vak. Aan mij zal het niet liggen! Deze column spreekt ook boekdelen.

COLUMN ALEID TRUIJENS – Volkskrant 21/12/2021
Het lerarentekort is niet oplosbaar. Dan moet dit kabinet wel wat meer moeite doen.
Daar zitten we weer. Thuis opgesloten, terwijl in de doodse straten ook niets te beleven valt. Vooral mensen met jonge kinderen zijn de klos. Die moeten de komende drie weken thuiswerken, zei Mark Rutte- drie, niet één, want tijdens de vakantie is de buitenschoolse opvang dicht. Rutte verplicht werkgevers niet om deze ouders vrij te geven; ze mogen het zelf lekker oplossen, ook als hun baas prestaties eist. De paniek van het kabinet, veroorzaakt door tergende traagheid met het boostervaccin, eist een hoge tol bij de burgers. Als ik voor een klas met dertig kinderen zou staan, onder wie vele snotneuzen, dé besmettingshaard momenteel, was ik blij met de schoolsluiting. Het is niet te doen: wéér die dagelijkse angst, net als voor de komst van de vaccins. Het gekmakende zwabberbeleid. Eerst was kinderen vaccineren volgens het OMT schandalig, nu ineens is het een goed idee. Een onderwijsminister die razendsnel springt van 'zeker geen schoolsluiting' en 'nóóit meer afstandsonderwijs' naar alle scholen dicht en 'bereid je voor op digitaal

lesgeven'. Dat de scholen op 10 januari helemaal opengaan, gelooft niemand.

Het minste wat de overheid ertegenover kan zetten, is leraren voorrang geven bij de boosters. De gymzalen inrichten als prikzaal en de GGD vragen deze week te komen vaccineren: waarom gebeurt dat niet? Dan kunnen de leraren na de kerstvakantie veiliger lesgeven en hoeven er minder klassen naar huis. Ook zou het ministerie de schoolbesturen kunnen verplichten om nu de ventilatie op orde te brengen. Zelfs het RIVM is, na onderzoek in klaslokalen, tot het voortschrijdend inzicht gekomen dat de besmetting vooral via kleine druppels gaat, die circuleren in bedompte ruimtes. De respectloze behandeling van leraren in tijden van permanente druk zal niet bijdragen aan de populariteit van het beroep. Weer is het lerarentekort opgelopen, tot 14,3 procent in het basisonderwijs in de grote steden. Ook in het voortgezet onderwijs zijn er tekorten, voor leraren Frans, Nederlands, natuurkunde en wiskunde.

Informateur Wouter Koolmees zei maar alvast dat het lerarentekort niet binnen één kabinetsperiode wordt opgelost. Dat getuigt van bitter weinig ambitie. De enige oplossing die het regeerakkoord noemt is leraren vragen meer te werken. Op zich geen slecht idee. Maar leraren wegzetten als mensen die niet hard willen werken, helpt echt niet. Veel leraren werken parttime vanwege de hoge werkdruk.

Dit kabinet moet met creatieve en onconventionele ideeën komen om het tekort op te lossen én de kwaliteit te verhogen. Het zou al veel schelen als de lerarenopleidingen aantrekkelijker worden en er niet zoveel jongeren voortijdig afhaken. Voorkom dat ervaren leraren gedesilluseerd vertrekken. Zoek onder mensen van alle leeftijden. Lok vakmensen die hun ervaring willen doorgeven naar het mbo. Werf leraren onder academici, maak het makkelijker, ook voor studenten, om een eerstegraads lesbevoegdheid te halen zonder dat het een studiejaar kost; een vol jaar pedagogiek en onderwijskunde is niet nodig als je vakkennis hebt en motivatie voor het leraarschap. Wie net twintig jaar op school heeft gezeten, voelt vaak weinig voor zoiets sufs als het onderwijs, dat kan later veranderen; dan komt zo'n bevoegdheid goed van pas. Veel volwassenen hebben genoeg van hun baan in het bedrijfsleven en snakken naar maatschappelijk zinvol werk. De gegadigden zijn er; je moet ze verleiden en het pad effenen. Voorwaarde is natuurlijk wel een behoorlijke betaling. De huidige salarisverhoging in het voortgezet onderwijs van 1,8 procent, ver onder de inflatie, is geen lokkertje. Geld was toch het probleem niet voor dit kabinet? Misschien heeft de nieuwe minister betere ideeën. Iets meer ambitie graag.

Aleid Truijens schrijft over onderwijs, opvoeden en opgroeien. Reageren? opinie@volkskrant.nl

Mijn ontwikkelpunten voor de toekomst zijn terug te voeren op een aantal reflecties die ik in dit document heb benoemd. Ik wil werken aan een goede balans in de klas; uitdagende projecten maar behapbaar genoeg voor het niveau waar ik op dat moment mee werk, zodat de leerlingen met coaching en begeleiding van mij aan de slag kunnen, het liefst in samenwerkingsvorm. Ik ben door mijn profilering onderzoekend en ontwerpend leren erg enthousiast geraakt over deze didactiek en wil hiermee aan de slag zodat ik meer wetenschap en technologie de klas in kan halen. De 12 wijze lessen hebben mij ook enorm geholpen om nog meer focus en duidelijkheid in mijn les te krijgen dus ook in deze 12 bouwstenen wil ik mij nog meer verdiepen en ontwikkelen. Ik wil me blijven ontwikkelen door veel ervaring op te doen, veel naar collega's te kijken, nieuwe literatuur te lezen (heerlijk zonder dat er een tentamen aan vastzit!) en vooral veel te praten met de leerlingen zelf!

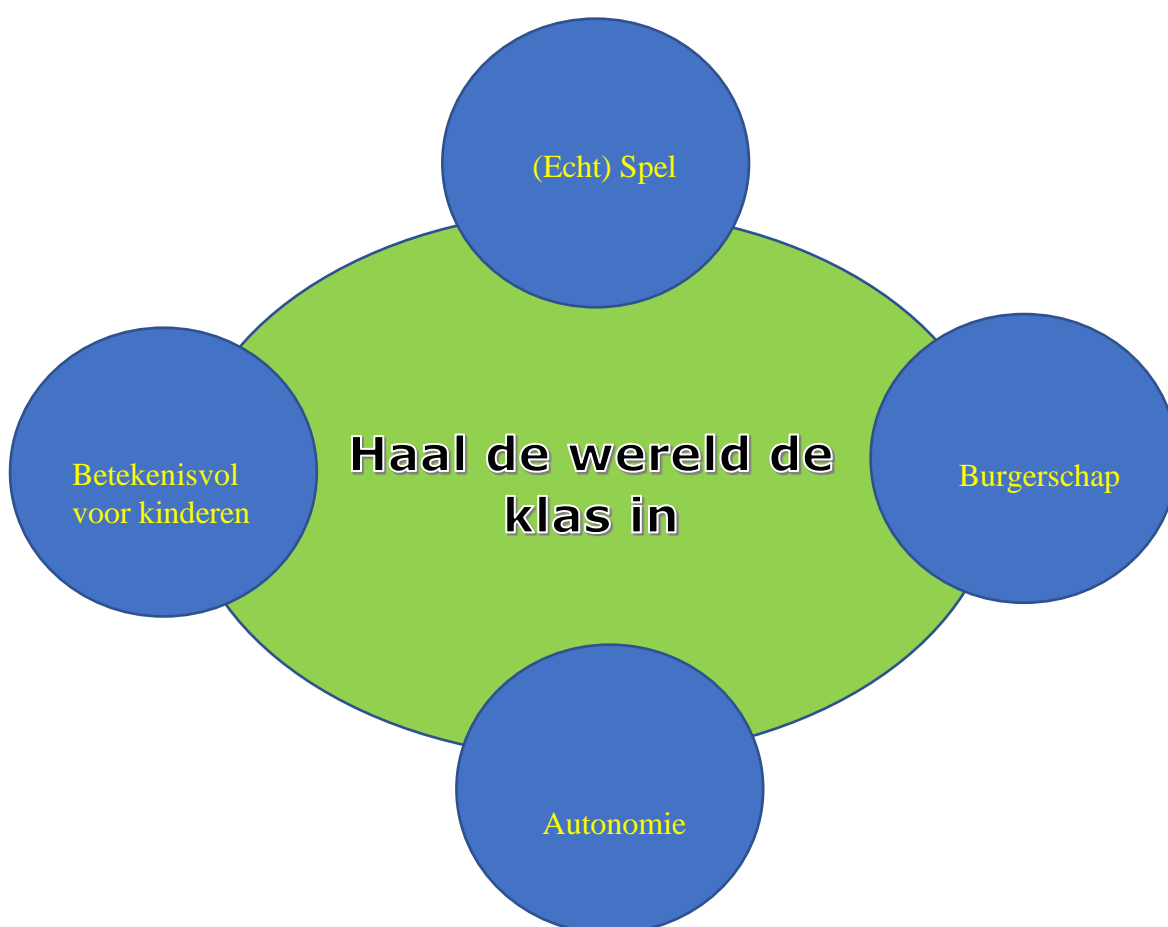
Literatuurlijst

- Alkema, E., Kuipers, J., Lindhout, C., & Tjerckstra, W. (2015). *Meer dan Onderwijs. Theorie en praktijk van het onderwijs in de basisschool*. Assen: Koninklijk van Gorcum.
- Beets Kessens, A. (2008). Klassenregels doel of middel. *HJK*, 36 (3), 8-12.
- Blonk-Meulenkamp, M. (2019, november 14). *Kindgesprekken. Waar heb je het over?* Opgeroepen op december 2021, van Wij-Leren: <https://wij-leren.nl/kindgesprek-leertaal-leercultuur.php>
- Bouwman, A., Houtsma, S., Mulder, M., & Wanningen, K. (2021). *Van thematisch werken naar thematiseren*. Huizen: Pica .
- Brouwers, H. (2019). *Kiezen voor het Jonge Kind*. Bussum: Coutinho.
- Enthoven, M. (2020). *Bedachtzaamheid na actie*. Haarlem: Hogeschool Inholland.
- Gresnigt, R. (2020, november 17). *Vakintegratie 1 - Welke vormen van integratie zijn er?*. Opgeroepen op oktober 2021, van wij-leren.nl: <https://wij-leren.nl/vakintegratie-kennis-verbinden.php>
- Kerpel, A. (2014, oktober 10). *Ontdekkend Leren*. Opgehaald van Wij leren: <https://wij-leren.nl/ontdekkend-leren-artikel.php>
- Kesselring, M. (2017, Oktober). Opvoeden: een privé- en publieke zaak. *Pedagogiek*, 37(2), 89-102.
- Korthagen, F., & Nuijten, E. (2019). *De kracht van reflectie. Een sleutel voor de ontwikkeling van leraren*. Amsterdam: Boom Uitgevers.
- Lapp, D. B., Grant, M., & Johnson, K. (2019). *Close reading, werken aan een dieper tekstbegrip*. Huizen: Pica.
- Lemov, D. (2020). *Teach like a champion*. Rotterdam: CED Group.
- leraar24. (2019, februari 8). *leraar24.nl*. Opgeroepen op 2021 april, van leraar24.nl: <https://www.leraar24.nl/50927/contact-tussen-leraar-en-leerling-belangrijk-voor-pedagogisch-klimaat/>
- Louman, E., Zanjee, N., Weesing, M., Verdú, C., & Telder, P. (2021, oktober 10). *Onderzoekend en ontwerpend spelen met kleuters*. Opgehaald van ieder kind een talent: <https://www.iederkindeentalent.nl/inspiratiemap/#intro-map-kleuters>
- Onstenk, J. (2018). *Pedagogiek in de onderwijspraktijk*. Bussum: Coutinho.
- PlatformOnderwijs2032. (2016, Januari). *Curriculum Nu*. Opgeroepen op Januari 2021, van Curriculum Nu: <https://curriculum.nu/wp-content/uploads/2018/05/Ons-Onderwijs2032-Eindadvies-januari-2016.pdf>
- SLO. (2021, april 10). Opgehaald van www.slo.nl: <https://www.slo.nl/thema/meer/tule/nederlands/kerndoel-12/>
- Surma, T., Kirschner, P. P., Camp, G. D., Vanhoyweghen, K., Muijs, D. P., & Sluismans, P. D. (2019). *Wijze Lessen*. Meppel: Ten Brink Uitgevers.
- Teitler, P., & Brussel, A. v. (2017). *Lessen in orde op de basisschool*. Bussum: Coutinho.
- Van Kan, C. A., Ponte, P., & Verloop, N. (2013). Ways in which teachers express what they consider to be in their pupils best interest. *Professional development in Education*, 4(39), pp. 574-595.
- van Meersbergen, E., & de Vries, P. (2020). *Handelingsgericht werken in passend onderwijs*. Utrecht: Perspectief Uitgevers.
- Wij-Leren. (2016, feb 9). *wij-leren.nl*. Opgeroepen op november 2021, van Wij Leren: <https://wij-leren.nl/helpt-klappen-lettergrepen-bij-foneembewustzijn.php>

Bijlage 1. LU1. Indicator 1. Mijn onderwijsvisie

Mijn afstudeerstage richt zich op het Jonge Kind. Ik loop mijn afstudeerstage in een combinatiegroep 1,2 en 3 op de enige basisschool van het eiland Eiland A. Voor dit onderdeel heb ik gebruik gemaakt van eerdere visiestukken die ik heb geschreven, aangevuld met mijn laatste ervaringen. Uiteraard is dit een organisch document; de ervaringen die ik meemaak, leiden tot nieuwe inzichten en aanvullingen op mijn visie.

Mijn visie is samen te vatten in een motto, welke ik nader zal toelichten.

Ik vind het heel belangrijk dat leerlingen in de klas aansluiting vinden en begrip krijgen voor de wereld om hen heen. Daarom hecht ik veel waarde aan een aantal principes die in mijn klas en in mijn lessen altijd terug moeten komen. Allereerst wil ik bij ieder lesontwerp zoveel mogelijk aansluiten op **betekenisvolle activiteiten** voor de leerling. Zeker voor het jonge kind dat alles met hoofd en hart doet, en waar de emoties echt en intens zijn. Alles is nieuw en ze leren graag hoe iets hoort. Kleuters kunnen uren geconcentreerd

spelen maar dit hangt sterk samen met hun betrokkenheid. Als ze zelf hun spel mogen bepalen is dat vaak garantie voor succes (Brouwers, 2019). Kinderen zijn op de buitenwereld gericht, ze zijn er nieuwsgierig naar en willen deze graag leren kennen en erover praten. Door de buitenwereld in hun leefwereld te brengen, wordt deze nabij en 'grijpbaar' en valt er vervolgens van alles te ontdekken en te leren (Bouwman, Houtsma, Mulder, & Wannings, 2021). Om die reden probeer ik zo veel mogelijk de eigen inbreng van kinderen te stimuleren. Dit doe ik door veel observatie tijdens spel, gerichte gesprekken te voeren en door door te vragen op onderwerpen die hun interesse hebben. Dit vereist ook een zekere flexibiliteit van mij als leerkracht, doordat ik niet alles vooraf kan plannen maar ruimte moet laten voor initiatieven en vragen vanuit kinderen, maar dat heb ik er graag voor over.

De rol van de leerkracht

Om te ontdekken wát kinderen bezighoudt en waar ze aan toe zijn, moeten leerkracht en leerlingen een onderzoekende houding aannemen (Blonk-Meulenkamp, 2020). De oriëntatiefase is de basis van onderzoekend leren. De nieuwsgierigheid van de kinderen is leidend en als leerkracht volg je. Om dat goed te doen, is de didactiek van de 3 V's (De Haan, 2012) - verkennen, verbinden en verrijken - heel geschikt. *Verkennen* betekent: goed kijken en luisteren. Dat geeft je de mogelijkheid om aan te sluiten bij wat een kind bezighoudt. Waar zijn de kinderen precies mee bezig? Waar gaat hun aandacht naar uit? Wat is voor hen betekenisvol in deze situatie? Bij *verbinden* gaat het erom dat je je verbindt met wat voor het kind op dat moment interessant is. Verbinden is: meegaan in het denken en doen van een kind. Speel met het kind mee, gebruik het materiaal op dezelfde manier en kijk wat er gebeurt. *Verrijken* doe je door nieuw materiaal of een nieuwe uitdaging toe te voegen. Maar ook door woorden te geven aan ervaringen, hoe-, wat-, waar-, wanneer- en waaromvragen stellen, en samen denken met de kinderen. Vraag door en geef niet te snel zelf antwoorden.

Ik hang de visie van (sociaal) constructivisme aan, welke gelooft in aangeboren ontwikkelingsmogelijkheden van kinderen die door concreet handelen en de sociale omgeving worden gestimuleerd. De psycholoog Vygotsky (1896 - 1934) ontwikkelde de Zone van Naaste ontwikkeling, waarin een kind tot een nieuwe ontwikkeling komt met de hulp van een leraar (iemand met meer ervaring). Ontdekkend en onderzoekend leren is ook een uitvloeisel van deze visie en ik geloof in deze didactiek. Ontdekkend leren hangt samen met de aangeboren ontwikkelingsmogelijkheden van een kind. Van Kerpel (2014) stelt dat ontdekkend leren een werkwijze is die vooronderstelt dat het kind ergens in psychologisch opzicht aan toe is. Dit daagt het kind uit de wereld actief te gaan onderzoeken. De natuurlijke nieuwsgierigheid van het kind is het uitgangspunt. Er wordt thematisch gewerkt en nieuwe kennis wordt in de context geplaatst. Hierdoor zien kinderen verbanden in plaats van losse feiten. Zelf ontdekken leidt tot beter onthouden.

Ook zijn de leerlingen actief bezig met hun leerproces. Ze ontwikkelen hun talenten en leren hoe ze die optimaal kunnen inzetten. Daarnaast leren ze zelfstandig denken en handelen. Ze leren initiatieven nemen, plannen, uitvoeren en reflecteren. De leerlingen ontdekken de zin van het leren en ze leren van en met elkaar.

Het leren van en met elkaar sluit aan op het tweede principe van mijn onderwijsvisie. Ik vind het belangrijk dat in mijn klas wordt gewerkt aan **burgerschap**, ook daarmee haal je de echte wereld in de klas. Hoe ga je met elkaar om in de klas (en dus ook in de echte wereld), hoe ga je om met verschillen, hoe zorg je ervoor dat iedereen zich thuis voelt in de klas? Doordat ik zelf in diverse landen heb gewoond en mijn belangrijkste normen en waarden respect, vrijheid, rechtvaardigheid en gelijkwaardigheid zijn, sta ik open voor alle culturen en achtergronden van kinderen. In mijn klas wil ik naast het ontwikkelen van kennis en vaardigheden ook werken aan belangrijke burgerschap kernkwaliteiten zoals samenwerking en gelijkwaardigheid. Ik vind het belangrijk dat kinderen op jonge leeftijd leren samen te werken en respectvol zijn naar elkaar. Daarnaast moet zoals eerder beschreven ieder kind zich thuis en veilig voelen in mijn klas. Als leerkracht geef je kinderen veiligheid door hen zelf op hun eigen manier te laten ontdekken en daarnaast door ze aandacht te geven die iedere leerling op zijn eigen manier vraagt. Een afwachtende leerling zul je vanaf de kant de kans moeten geven om zijn nieuwsgierigheid te voeden, een andere leerling neem je bij de hand om de ruimte te verkennen en bij weer een andere leerling is het nodig om de ene na de andere waaromvraag te beantwoorden (Blonk-Meulenkamp, 2020). Onderdeel van burgerschap is mijns inziens ook dat leerlingen leren in diverse werkvormen waarbij het dus ook heel belangrijk is dat leerlingen in team- of groepsverband kunnen werken en leren.

Ten derde haal ik de echte wereld in de klas door leerlingen **autonomie** te geven. Later in de wereld moet je ook zelf problemen aanpakken, uitdagingen aangaan en voor jezelf kunnen zorgen. Ik probeer een begeleider te zijn van de kinderen en niet een leider. Het is soms lastig om de juiste balans hierin te vinden, zeker bij de jongste leerlingen omdat er zoveel dingen zijn die zij voor het eerst leren en doen. In mijn huidige klas werken we met een Digikeuzebord waarbij de leerlingen per dag mogen kiezen wat ze gaan doen (wel met enige sturing zodat ze niet dagelijks hetzelfde kiezen) dus dit geeft de leerlingen al veel autonomie. Een dergelijk systeem zou ik ook implementeren in mijn klas.

Tot slot vind ik het belangrijk dat **spel** aanwezig is in de onderbouw, spel wat hen betekenis geeft van de wereld om hen heen. Dus ook met spel haal je de werkelijkheid in de klas. Kleuters, maar ook midden-en bovenbouw vind ik, hebben dagelijks rijke ervaringen nodig om zich breed te kunnen ontwikkelen. Ze leren op een informele manier, via hun spel. Spel is de motor voor de onderbouw maar zeker ook in hogere klassen kun je een andere vorm van spel

goed benutten in de klas. In mijn vorige groep 8 klas heb ik bijvoorbeeld heel veel combinaties van spel en rekenen geïntroduceerd, wat de droge rekenlessen leuker maakte en dezelfde lesdoelen bereikte! Brouwers (2019) stelt dat spelen meer de aandacht verdient in het onderwijs. Spelen motiveert kinderen, kinderen hebben zelf het initiatief en het helpt kinderen de werkelijkheid beter te begrijpen. Kortom het is betekenisvol en het leren staat niet los van spel maar is integraal onderdeel. Er zijn legio onderzoeken die aantonen dat spel cognitieve, sociale, motorische en taalkundige voordelen biedt, voor álle kinderen. Het bevordert hun creativiteit, ze kunnen betekenis geven aan zaken plus experimenteren door spel verhoogt hun zelfvertrouwen. De sociale competenties die ze leren door spel, werkt door in hun alledaagse gedrag. Al met al zijn alle voordelen van spel dusdanig belangrijk dat spel moet worden gezien als een sleutelactiviteit in de ontwikkeling van kinderen tot volwassenen. In de klas een onmisbare component zou je zeggen. Ik wil graag een klasse omgeving creëren waarin kinderen worden uitgedaagd om tot rijk en gevarieerd spel te komen. Realistisch speelgoed en echte materialen helpen kinderen om in hun spel te komen. Het is goed om variëteit te hebben zodat ze een keuze hebben en zich kunnen verwonderen over verschillende dingen. Open materialen zijn heel geschikt; materialen die je op meerdere manieren kunt gebruiken; het doel ervan ligt niet vast. Open materialen stimuleren het initiatief, de creativiteit en de fantasie van de kinderen. Huis-, tuin- en keukenspullen bieden veel mogelijkheden maar ook materiaal dat veelal kosteloos of goedkoop te verkrijgen is (Louman et al, 2017). Eén van de vele manieren om een rijke leeromgeving te creëren en spelkwaliteit te bevorderen in het klaslokaal is het inzetten van thema's. Ik vind het zelf erg prettig om met thema's te werken in de onderbouw maar er moet voor gewaakt worden niet koste wat het kost alles aan een thema te hangen. Voor kinderen staat betrokkenheid centraal. Hoe zorg je voor betrokkenheid? En dus voor een thema dat betrokkenheid oproept? Zorg ervoor dat je weet wat de diverse interesses zijn van de kinderen en speel daarop in. Betrek ze bij het bedenken van thema's. Ga op zoek naar ervaringen van kinderen met het onderwerp, vertaal het naar het dagelijks leven. Ik zal dus zelf nooit een thema Kabouters introduceren, maar daarentegen kan een thema over paddenstoelen in de herfst prima, waar misschien wel een klein verhaaltje over een kabouter in voorkomt. De kunst is daarna op zoek te gaan naar materialen die je kunt koppelen aan je thema en de doelen (Legemaat, 2019). Ik vind het daarnaast ook belangrijk om de werkelijkheid in en buiten de klas te ervaren dus ben groot voorstander van met de klas de natuur in, musea te bezoeken maar ook om experts in de klas uit te nodigen.

Haal de wereld de klas in – Voors en tegens

Argumenten voor

Een pedagoog waar ik bewondering voor heb, is Micha de Winter. Hij ziet het als taak van ouders én school én omgeving dat jongeren worden voorbereid op het leven c.q. het participeren in de (democratische) samenleving, de volwassen

wereld. Het is volgens De Winter de taak van de school om jongeren bewust te maken van hun mogelijkheden (talentontwikkeling, afstemmen op onderwijsbehoefte en leermogelijkheden) en om vorm te geven aan participatie. Ook bij een focusstudie (Kesselring, 2017) geven ouders aan dat ze opvoedkundige zaken binnen de kaders van een school wel aanvaardbaar vinden vanwege de expertise van de leerkracht. Voor hen ligt het erg aan de plaats, persoon en tijd of opvoeden ook een publieke zaak is. Ook leerlingen geven aan behoefte te hebben aan realiteit in de schoolbanken:

Leerlingen willen weten waarom ze leren wat ze leren. Ze zijn gemotiveerd als ze leren wat ze interessant en aansprekend vinden. Ze willen graag leren aan de hand van 'het echte leven' en actuele vraagstukken en vinden dat de school meer in verbinding moet staan met de wereld daarbuiten. Toekomstgericht onderwijs slaat een brug tussen de leermotivatie van leerlingen en het (leren) aanpakken van maatschappelijke vraagstukken.

Bron:

PlatformOnderwijs2032

Argumenten tegen

Scholen/leerkrachten moeten zich niet bemoeien met taken die alleen bij de ouders liggen en zich vooral bezighouden met het puur overbrengen van kennis en vaardigheden. Er kan ook een conflict ontstaan wanneer de normen en waarden van de leerkracht niet overeenkomen met die van de ouders. Dit kan tot enorme conflicten leiden.

Communicatie Communicatie Communicatie!

Uiteindelijk zijn veel problemen te voorkomen door goede communicatie vanuit de school richting ouders en vice versa. Als school moet je heel duidelijk maken wat de normen en waarden zijn van de school, en de daaruit voortvloeiende regels zodat er geen misverstand over kan ontstaan. Op basis daarvan kunnen ouders ook kiezen voor een andere school die beter bij hen past wellicht. Een simpel voorbeeld: sommige ouders vinden het wel fijn als er geen snoeptraktaties worden uitgedeeld, anderen vinden het onzin. Als je vooraf de regels duidelijk hebt gedefinieerd, dan is er ook geen ruimte voor individuele interpretatie.

Beeld passend bij mijn visie

Ik heb dit beeld gekozen omdat het Jeugdjournaal kinderen helpt de wereld om hen heen beter te begrijpen op een voor hun leuke manier. Waarbij ze heel goed letten op wat kinderen bezighoudt en kinderen vooral mee laten praten en denken. Kinderen worden aangespoord initiatief te nemen. Ook worden kinderen echt onderdeel van de maatschappij gemaakt en helpt het Jeugdjournaal bij burgerschap.

Dit past bij mijn visie waarbij je kinderen betreft bij je onderwijs, de werkelijkheid de klas binnenhaalt en dit allemaal op een creatieve manier.

Artikel passend bij mijn visie

Ik heb niet een specifiek artikel om te delen maar ik lees heel graag de columns van Merel van Vroonhoven in de Volkskrant over haar avonturen als zij-instromer. Ik herken mezelf heel erg in haar verhalen en deel haar kijk op de kinderen in de klas.

Deze column vind ik een topper, omdat deze ook past bij mijn visie om kinderen de werkelijkheid te laten beleven i.p.v. alleen maar achter werkboekjes te zitten!

COLUMN
MEREL VAN VROONHOVEN

Elk kind sjuowde zijn lievelingsdier mee naar school. Ik had een paling. Toen mocht dat nog

Elke school zou een moestuin moeten hebben, denk ik als ik het stel tevreden naar de klas zie lopen

Elk kind sjuowde zijn lievelingsdier mee naar school. Toen mocht dat nog. 'Ik neem een paling mee!' riep ik. Apetrots was ik, op mijn zelf gevangen exemplaar. Elke klasgenoot mocht hem even vasthouden. Maar de paling was zo glad dat hij telkens uit onze handen gleed en over de vloer glibberde. Gillesd renden we achter hem aan. Gelukkig greep de meester in. Uingerwaid door de klas verdween de paling pijnsnel weer in de sloot. Onvergetelijk, maar tegenwoordig ondenkbaar.

Geen levende dieren mee dus op dierendag, maar tot mijn vreugde staat mijn nieuwe school wel midden in een bos, waar regelmatig een levend konijn, eekhoorn of vos opduikt.

'Ik haat vieze handen!' roept Evi als we naar buiten lopen voor een moestuinles. Ook Ormar heeft weinig zin. 'Je kunt sla toch ook gewoon kopen bij Albert Heijn?'

Maar moestuinjuf Maddy laat zich niet van de wijs brengen. Geduldig onthult ze de wonderen van een regenworm, het verschil tussen sla en andijvie, en de geur van munt en tijm. Niet veel later vinden emmers vol onkruid hun weg naar de kruiwagen. Zelfs Evi laat haar handen wapperen. De les eindigt met glinsterende ogen, zwart omrande nagels en een eigen krop sla voor mee naar huis.

'Gamen is mijn hobby. Ik game de hele dag, behalve op school natuurlijk. 'Leg me over mij en Tim. 'De hele dag?' vraag ik, ongelooft verbaasd. 'Vinden je ouders dat wel goed?' 'Ja hoor', antwoordt hij. 'Mijn vader zit zelf ook altijd achter de computer en mijn moeder op haar mobiel.' Ik loop een dagje mee met groep 6 van de speciale school voor kinderen met autisme, waar ik na de zomer start als vaste juf. Tijdens het kennismakingsronde blijft al snel dat niet alleen Tim uren voor het scherm doorbrengt, vrijwel de hele klas is er thuis niet van weg te slaan.

Het past in het beeld van de rest van Nederland. Nog maar veertien procent van de kinderen speelt dagelijks buiten en vijftien procent komt überhaupt de deur niet uit. Wat een contrast met mijn eigen jeugd. Sloopjespringen, kokker-vijzen vangen, bomen klimmen, eindeloos was ik buiten. Ook op onze dorpschool was buiten nooit ver weg. Zodra de zon scheen sloopten we onze taletjes naar het schoolplein voor een rekenles tussen de moestuintjes: bloemkoolen wegen, zaadjes tellen of de groei van de tomatenplanten opmeten. Om klaskaal stond haarstervol strijken, maar het hoogtepunt was deesdag.

Elke school zou een moestuin moeten hebben, denk ik als ik het stel tevreden naar de klas zie lopen. Maar slechts tien procent van de scholen heeft er een. In 2017 sneuvelde het plan voor een verplichte moestuin vanwege de te grote werkdruk op scholen. Ik begrijp die zorg, het onderwijs wordt al te vaak gezien als panacee voor elk maatschappelijk probleem. Toch hoeft de moestuin niet iets te zijn dat er 'weer bovenop komt'. Het is een mooie kans om kinderen naast biologie en gezond eten, ook rekenen en taal bij te brengen. En, misschien nog belangrijker, hen te laten ervaren dat de natuur met al zijn onvoorspelbaarheid en magie minstens zo spannend is als welk computerspel dan ook. Twee vliegen in een klap. Of mag dat tegenwoordig ook niet meer?

46ste aflevering van de serie die Merel van Vroonhoven schrijft over haar overstap van topvrouw bij de Autoriteit Financiële Markten naar zij-instromer in het onderwijs.

Uit de Volkskrant van 25-06-2021

Bijlage 2. LU1. Indicator 1. Mijn identiteit

Mijn normen en waarden

Mijn ouders, mijn vrienden, mijn partner en kinderen maar ook verschillende omstandigheden zijn allen van invloed op mijn besef van normen en waarden. Ik ben opgegroeid in een liefdevol en harmonieus gezin met hardwerkende ouders en een oudere broer. Eerlijkheid, betrouwbaarheid, loyaliteit en daarnaast zelfstandigheid en zelfredzaamheid waren en zijn belangrijke kernwaarden. Ook in mijn eigen gezin.

Ook vrijheid, rechtvaardigheid en gelijkwaardigheid zijn voor mij essentieel. In mijn omgang met anderen vind ik het belangrijk dat we gelijkwaardig zijn, dat er wederzijds respect is, dat we eerlijk zijn, dat we op elkaar kunnen rekenen, dat er ruimte is voor elkaars opvattingen en dat eenieders vrijheid wordt gerespecteerd.

Dit draag ik ook uit in de klas en deze waarden geef ik door. Ik steek mijn mening niet onder stoelen of banken, ik vind ook dat je als leraar mag laten zien waar je voor staat. Je bent geen neutraal persoon, en je wilt leerlingen ook 'opvoeden' als democratische burgers. Wel altijd met een 'open mind' waar er ruimte is voor andere meningen. Als deze maar gefundeerd zijn en niet onnodig kwetsend naar anderen. Leerlingen die maar wat ongenueanceerds roepen, zonder dat ze erover na hebben gedacht, zullen dit niet ongemerkt kunnen doen. Ik zal ze daar zeker op aanspreken en de discussie openen.

Mijn belangrijkste kernkwaliteiten voor het lesgeven en eventuele valkuilen

Kwaliteit	Valkuil kan zijn:
Enthousiast	Kom te fanatiek over, overweldigend
Creatief	Maak dingen/activiteiten te groot
Organisatorisch	Heel veel voorbereidingstijd
Zorgvuldig	Wil graag dat het gaat zoals ik het bedacht heb
Veelzijdig	Te veel details
Vrolijk	Overweldigend voor stille leerlingen
Ontspannen	Te relaxed over bv ongewenst gedrag

Roos van Leary test (123test.nl)

Volgens je antwoorden ben je het beste te typeren als enigszins **Leidingnemend**.

Leidingnemend

Een leidingnemend persoon is over het algemeen initiatiefrijk en vriendelijk. Hij of zij heeft oog voor de belangen van de ander en is tegelijkertijd doortastend. Leidingnemende personen zijn in de ogen van anderen vaak welbespraakt, hartelijk en joviaal. Andere typeringen die vaak van toepassing zijn; overtuigend, communicatief, aanwezig. In hun enthousiasme kunnen ze zich wel eens vergalopperen of te druk zijn.

BIJLAGE 3. LU 1. Indicator 1. Omgang met ouders, collega's en externen

Pedagogisch prioriteitenspel met collega's

Pedagogische legitimaties

Op basis van een empirisch interpretatief onderzoek (van Kan, Ponte & Verloop, 2010a, 2010b, 2013a, 2013b, 2013c) naar de wijze waarop leraren hun interacties met hun leerlingen legitimeren, heeft Van Kan een typologie van pedagogische legitimaties samengesteld. Deze pedagogische legitimatie is gebaseerd op legitimerende uitspraken van leraren ten aanzien van hun interacties met hun leerlingen. Deze legitimaties zijn als volgt te kenschetsen:

- **Zorglegitimering** is erop gericht leerlingen te zien als kwetsbare wezens, die afhankelijk zijn van volwassenen om te overleven in een veeleisende wereld.
- **Persoonlijke legitimering** is erop gericht leerlingen te begrijpen als unieke sociale wezens, die een persoonlijke relatie met de leraar hebben.
- **Contextuele legitimering** is erop gericht de leefomstandigheden, het verleden, en de praktische levensbehoeften van leerlingen te betrekken bij onderwijssituaties
- **Kritische legitimering** is erop gericht leerlingen te bevrijden van beperkende ideeën over zichzelf en van de levensomstandigheden die deze ideeën inslijpen
- **Functionele legitimering** is erop gericht het maximale uit kinderen te halen in termen van hun prestaties op school
- **Psychologische legitimering** tenslotte, is erop gericht het gedrag van leerlingen te labelen in mentale of emotionele termen ten einde adequaat onderwijs te kunnen verzorgen.

Een meer uitgebreide beschrijving van de van de legitimatietypen is hieronder te vinden (zie ook Van Kan, 2013 en van Kan, Ponte & Verloop, 2013).

Literatuur

- Van Kan, C. A. (2013b). *Teachers' interpretations of their classroom interactions in terms of their pupils' best interest: A perspective from continental European pedagogy*. Enschede: Ipskamp Drukkers.
- Van Kan, C. A., Ponte, P., & Verloop, N. (2013a). Ways in which teachers express what they consider to be in their pupils' best interest. *Professional Development in Education*, 39(4), 574-595.

PEDAGOGISCH PRIORITEITEN SPEL

Naam: *Jeanine*

	A	B	C	D	E	F	TOTAAL
~	3	5	6	4	6	3	27
◇	5	2	3	6	4	6	26
✱	4	3	5	3	5	5	25
●	6	4	4	2	3	2	21
■	1	1	1	1	1	1	6
▲	2	6	2	5	2	4	21

Naam: *Eef*

	A	B	C	D	E	F	TOTAAL
~					6	3	
◇					4	5	
✱					5	4	
●					2	6	
■					1	2	
▲					3	1	

Naam: *Jeroen*

	A	B	C	D	E	F	TOTAAL
~	4			5			
◇	6			4			
✱	2			6			
●	3			2			
■	1			1			
▲	5			3			

Naam: *Eelco*

	A	B	C	D	E	F	TOTAAL
~						2	
◇						3	
✱						5	
●						6	
■						1	
▲						4	

Naam: *Mamix*

	A	B	C	D	E	F	TOTAAL
~		5					
◇		1					
✱		2					
●		4					
■		3					
▲		6					

Naam: *Ineke*

	A	B	C	D	E	F	TOTAAL
~			6				
◇			2				
✱			5				
●			3				
■			4				
▲			1				

Teamoverleg + feedback stagebegeleider

Draaiboek Sinterklaas 2021.
Thema 2021: Sinterklaas bakt.

Alle tekeningen, verlanglijstjes en brieven kun je in de grote rode brievenbus bij Bakkerij Donders brengen.

20/21 november	Inrichten schatkamer, kantoor Jaap. Gangen versieren Lokalen versieren	AC Leerkrachten
Vrijdag 19 november	Sint komt op Schier	Thema: Sinterklaas bakt.
Zaterdag 20 november	Opener schatkamer, brief van Sint Schoencadeautjes inpakken Groep 1/2 pepernoten bakken in bakkerij. Deeg voor groep 4 t/m 8.	Aleke maakt een brief AC (kan al eerder) Jeanine, Judith, Eef
Maandag 22 nov	Groep 1/3 schoenette vouwen	
Dinsdag 23 nov	11.40 uur. Schoen zetten in de gang en luidkeels zingen.	Gr 1/8 ledereen
Woensdag 24 november	Schoenen vullen (± 19.00 uur)	Jeanine, Eef
Donderdag 25 november	Schiere piet op school	Eef
Donderdag 25 november	Pietengym	Jaap
Donderdagmiddag 2 december	Cadeaus worden in de schatkamer gezet op volgorde van leeftijd.	Jaap, Imke
Vrijdag 3 december	Sint op school	

Schoencadeautjes + inpakpapier kopen (Eef en Judith) voor alle leerlingen € 2,00 per leerling.
Doorgeven aan Eef wat de leerlingen voor de Sint gaan opvoeren op 4 december.

Vrijdag 3 december:
8.00 uur: Muziekinstallatie klaarzetten met muziek.
Schoolplein versieren met slingers. Leerkrachten
8.20 uur: Kinderen blijven buiten met de leerkrachten en zingen sinterklaasliedjes.
8.30 uur: Sint komt aan op school en wordt verwelkomd door Jaap.
8.40 uur: Sint en pieten gaan naar de sporthal. Judith, Jeanine en Eef met groep 1, 2 en 3 bezoek aan de Sint, daarna naar de schatkamer. Sint gaat niet naar de schatkamer.
Groep 1,2 en 3

Teamvergadering
Datum: 18 november 2021 - 11.15 - 12.00 uur
Notulen: Marik

Agenda

1. Opening
2. Notulen vorige vergadering = Janine
- Notulen/besluitlijst?
3. Toe te voegen aan de agenda - Sint apothal per groep - Schatkamer (lekker Sint)
4. Mededelingen:
 - a. 16 november: besluitvormende raad 20.00 (tv/online)
 - b. Directie/bestuur (aanmen bij eind 1/4 blok)
 - c. MK Vergadering vrijdag 15 november - Ouderavond vervalt
 - d. III-Fet - groepsgenoten (inzorgmap) - brief met nieuwe schooltijden + pesten
 - e. Beroeps (overleg + advies + handelingsplanning)
 - f. Cafe - Taakopel: ~~leerling~~ uitwerking gedragsverwachtingen
 - g. Leerschiednotitie/Imke
 - h. LOC: Pesta Rho
5. Uitwisselen/Afstemming
6. Onderwijskundig
 - a. Leerlijn rekenen - implementatie Pluspunt
 - b. Zorgleerlingen - kenniscen naar Lyliën (lyl/Imk)
7. Sluiting

24/11 - 11.45 school muziek eerder (10.45)
30/11 de Lex
2/12 - ipv NOT, → overleg met elkaar
27/3/12 Kinderklozum
4.00 p22a

Participeren in overlegvormen

Beschrijving algemeen

Het gaat hierbij om een georganiseerd overleg met collega's over alles wat te maken heeft met en zaken van de school. Er kunnen verschillende soorten overlegvormen worden onderscheiden, zoals teamoverleg (informeel of bestuurlijk), bezuivering (financieel of inhoudelijk), intercollegiaal overleg met vakgenoten (inhoudelijk), overleg in het kader van de zorg en overleg gericht op inpraak in beleid.

Taak

- De leraar leest zich goed in en bereidt zich voor op overlegvormen en neemt voldoende deel aan besluitvormingsprocessen en beleidsvoorbereiding.
- De leraar communiceert zorgvuldig, draagt bij aan een goede leersituatie en is in staat eigen gedrag en het gedrag van anderen bespreekbaar te maken.

Actie (voorbeelden gedrag leraar)

- Neemt vooraf kennis van tijdig aanlevering agenda, notulen en andere vergaderstukken.
- Bezocht de informatie op de eigen studie en bereikt eigen inbreng in overleg voor.
- Verdiept zich zodanig verder in specifieke onderwerpen en consulteert collega's hierover.
- Luistert en geeft feedback en bewaakt mede de gelijkwaardige inbreng van collega's.
- Is duidelijk in zijn standpunt en voorkeuren en communiceert hier zo open mogelijk over.
- Gaat zorgvuldig om met ervaringen en meningen van collega's en accepteert verschillen.
- Kan bemiddelen bij conflicten en durft collega's aan te spreken op onzorgvuldig of gedrag.
- Zoekt naar resultaten waaraan anderen naar vermogen een bijdrage aan kan leveren.
- Breegt voorstellen tot gezamenlijke actie op een open manier in en zoekt het compromis.
- Evalueert een overleg persoonlijk, maar ook met collega's, en is kritisch op eigen inbreng.
- Kan successen- en problemen met collega's delen en consulteert specialisten waar nodig.
- Maakt een actielijstje voor zichzelf en voert de eventuele opdrachten conform afspraak uit.

Pagina 1 van 2

KBS Kijkwijzer
Participeren_in_overlegvormen(09-08-2016).docx

- Gebruikt ICT effectief binnen communicatie met collega's en in samenwerkingsrelaties.

Resultaat

- Volwaardige participatie in de verschillende overlegvormen in de school als gevolg van een goede voorbereiding en een oprechte betrokkenheid bij collega's en de organisatie.
- Gezonde werkrelaties met collega's, waarin opvattingen en gedrag bespreekbaar zijn, gebruik wordt gemaakt van elkaars expertise, en conflicten worden uitgesproken.

Ruimte voor toelichting

Team activiteiten deze week + belangrijke notities**Maandag 20/9; Workshop methode Pluspunt**

Overleg met de rekenspecialist van Malmberg: Lex Gul. De school is net gestart met een nieuwe rekenmethode Pluspunt en Rekenplein. Hij bespreekt de ideale lesvormen, de structuur van de methode. We hebben het nog even over de methodes die we in Land A gebruikten, hij kent ze maar is er niet enthousiast over. Voordat je aan een nieuw blok begint is er altijd een soort 'reparatieweek'. Op donderdag en vrijdag is er nu geen aparte rekenles voor groep 3 maar wordt er gewerkt aan automatiseren (met mijn komst wordt dat voor een periode opgelost, want ik neem de kleuters op donderdag en vrijdag zodat groep 3 met de vaste leerkracht weg kan).

Hij geeft ook heel mooi aan hoe uit onderzoek is gebleken dat bepaalde problemen die al in groep 2/3 kunnen ontstaan, bijvoorbeeld problemen met splitsen, ook verregaande gevolgen hebben voor leerlingen in hogere klassen, bijvoorbeeld problemen met de tafels.

Er wordt in deze methode ook gewerkt met conditietraining. Power en speedtoetsen. Dan heb je ook nog Bareka online.

Dinsdag 21 september: brainstorm met I. (de lees coördinator) over de Kinderboekenweek. Ik geef mijn ideeën weer over de vossenjacht, waarin we alle mooie beroepen van het eiland en ouders naar de school kunnen halen. Dit idee wordt gekozen. Daarnaast hebben we een lekker lezen in je luie pakkie dag en een afsluiting met een teken/schrijfwedstrijd voor de Zilveren/Gouden Penseel/Griffel. De thema van de KBW 'Worden wat je wil' gebruik ik tevens voor mijn GOO.

Oudergesprekken**Woensdag 22/09**

Na schooltijd hebben we 2 omgekeerde tienminutengesprekken met ouders. Heel leuk om te horen wat de ouders vertellen over hun kind. De sterktes/zwaktes worden door ouders besproken. Van veel ouders krijgen we te horen dat er veel verteld wordt over wat er op school gebeurt dus dat is goed nieuws.

Uit logboek 22-9**Oudergesprek Leerling Y./leerling 7.**

De ouders van leerling Y. willen een gesprek over een incident op het schoolplein. Ik was de enige leerkracht op het schoolplein met groep 1-2 dus ik weet een deel van wat er is gebeurd.

De leerling lag op de grond en is aan haar capuchon omhooggetrokken door een andere leerling en is daar erg van geschrokken. Ik was op dat moment de leerlingen bij de deur aan het verzamelen maar zag dit gelukkig wel. Ik heb meteen ingegrepen en met de 2 leerlingen eerst apart besproken dat dit heel gevaarlijk is en nooit meer mag gebeuren en daarna heb ik het met de hele klas besproken. Leerling 7 huilde en ik heb haar getroost en ik zag verder geen verwondingen.

De volgende dag kwam er een app hierover. Afsproken werd om het nog na te bespreken op vrijdagmiddag.

De ouders en leerling hebben hun versie verteld en ik de mijne. De zorg is vooral over het gedrag van de andere leerling T. De ouders horen hier veel over terug, ook van andere ouders.

De andere leerling is een heel energiek mannetje en veroorzaakt regelmatig onrust in en buiten de klas.

Mijn begeleider en ik hebben aangegeven dat we in de klas veel aandacht aan gedrag geven middels gesprekken en de KIVA-trainingen maar dat kinderen ook gewoon onhandige dingen doen met elkaar en niet de gevolgen van hun impulsieve acties overzien. Daarnaast willen we ook voorkomen dat andere ouders onderling gaan praten over leerling T.

Zelf denk ik dat ik volgende keer een briefje of iets meegeef (dit deden we standaard in Land A bij ieder incident, hoe klein ook) want ik dacht dat er eigenlijk niet zo veel aan de hand was dus heb er behalve het gesprek met de leerlingen verder ook geen aandacht aan besteed. Ik ga met mijn stagebegeleider overleggen of zoiets een idee is. Omdat we op een klein eiland wonen, kan die andere leerling echt een ongewenste reputatie gaan krijgen en wellicht halen we op deze manier de angel eruit.

Bijlage 4. LU1. Indicator 2. GOO-kritische blik**1. Thema op hoger niveau trekken****2. Vakintegratie verbeteren****3. Mijn ontwikkeling binnen dit GOO-project****4.1. Thema op hoger niveau trekken**

Op ABC wordt er met thema's gewerkt maar meestal zijn deze al bijna helemaal bedacht en ingevuld door de leerkracht. In het gesprek met mijn begeleider over mijn visie en ontwerpschets komt naar voren dat zij zich net aan het verdiepen is in het boek "Van thematisch werken naar thematiseren" (Bouwman, Houtsma, Mulder, & Wanningen, 2021) en graag wil kijken naar hoe we de leerlingen het thema kunnen laten (mede) vormgeven. Het thematiseren zoals in het boek besproken, past helemaal bij mijn visie en de stagebegeleider ziet het ook helemaal zitten.

"Thematiseren is een betekenisvol, dynamisch en interactief proces van kinderen én jou als professional. Samen zijn jullie eigenaar van het thema, waarbinnen jij planmatig nieuwe kennis en vaardigheden aanbiedt in uiteenlopende activiteiten. Daarbij sluit je aan bij de (sociaal-culturele) leefwereld van kinderen en hou je rekening met hun wensen, initiatieven en behoeften." (Bouwman, Houtsma, Mulder, & Wanningen, 2021)

Het initiatief van de invulling mag zeker bij de leerlingen liggen maar wordt uiteraard bijgestuurd door de leerkrachten. Hiermee voorkom je dat kinderen in hun comfortzone blijven en niet verder op onderzoek uitgaan. Dit zagen we zeker in het begin van de themaweek! Mooi om te zien hoe met een paar aanwijzingen of aanvulling van materialen er een hele nieuwe ontwikkeling kan worden ingezet. Deze aanpak vergt de nodige flexibiliteit van ons als team en de kinderen moesten er ook zeker aan wennen maar het is voor herhaling vatbaar. Het volgende thema gaan we ook op dergelijke wijze invullen, beginnend met een oriëntatiefase.

4.2. Vakintegratie een niveau hoger

Op ABC zit, in de onderbouw, de vakintegratie op multidisciplinair niveau.

Dit houdt in dat meerdere vakken worden gekoppeld door bijvoorbeeld een thema of project. De vakken zijn gelijkwaardig geïntegreerd. De afzonderlijke vakken behouden hun eigen leerdoelen binnen het thema, maar de context is overkoepelend. Er ontstaat geen synergie tussen de vakken door het thema. Ze blijven los van elkaar bestaan (Gresnigt, 2020).

Met dit thema heb ik getracht het een niveau hoger te trekken maar niet zo ver als interdisciplinair, omdat we met de kleuters in dit thema niet per definitie

vanuit een casus of probleemstelling denken. Ik zou het multidisciplinair **plus** willen noemen omdat de plus factor zich uit in:

- De grotere betrokkenheid en invloed van de kinderen op het thema (in de oriëntatiefase is uitdrukkelijk om hun input gevraagd en deze is ook gebruikt)
- De enige mate van synergie die er wel bestaat tussen de vakken door het thema (we kunnen een goede transfer bewerkstelligen tussen de vakken; bijvoorbeeld tussen informatie over bepaalde beroepen en bewegingsonderwijs, tussen woordenschat en betekenis geven aan de hoek (als je weet wat een sirene is en betekent, kun je hem ook maken)

Ik stuur het project bijna niet. Ik wil dat ze zelf ontdekkingen doen over beroepen en zelf bepalen waar ze de hoek voor willen inrichten. Ik gebruik bijna alleen kosteloos materiaal wat de leerlingen zelf van huis meenemen. Daarnaast hanteer ik de methodiek van iedere dag iets toevoegen aan het thema waardoor de hoek steeds meer tot leven komt. Begon de eerste dag met een paar dozen die de ingang van het ziekenhuis moest voorstellen, aan het einde van de 10daagse themaweek stond er een heus ziekenbed in, waren er allerlei verbanddozen ingebracht, hadden we een wachtkamer met tunnel, werden er briefjes geschreven aan patiënten en hadden we een rondrijdende ambulance! Uiteraard heb ik de kerndoelen bestudeerd en leerdoelen, leerinhouden en leeractiviteiten vastgesteld die bijdragen aan hun ontwikkeling.

Ik heb mijn ontwerp bijgesteld op basis van ontvangen feedback van de PABO en tijdens de uitvoering zijn er ook aanpassingen geweest, aan de hand van ervaringen van leerlingen en mijzelf.

4.3. Mijn ontwikkeling

Terugkijkend op mijn eigen ontwerp en uitvoering zie ik dat ik in het begin te ambitieus ben geweest. Dit was ook de feedback van Gera op mijn ontwerp. Daardoor heb ik in de uitvoering best wat ideeën laten vallen en me geconcentreerd op een aantal dingen en deze heel goed uit te voeren. In mijn enthousiasme draai ik soms door in ideeën. Vanwege het feit dat dit thema ook maar 2 weken liep, moesten er ook echt keuzes gemaakt worden. Soms heb ik zelf nog het gevoel dat ik te veel door kan draaien in het thematiseren, niet elke les of activiteit hoeft erbij te passen. Ook merk je gedurende de uitvoering dat sommige activiteiten (nog) niet uitgevoerd konden worden door de kleuters. Wat erg leuk is dat de methoden waar de school mee werkt voor Taal en Rekenen, zich goed lenen om in te passen in thema's. Zo kon ik met de woordenschatmethode Logo 3000 echt genoeg kaarten vinden die te maken hadden met 'Worden Wat je Wil' en tevens dichtbij de belevenis van de kinderen lagen. Ook in Pluspunt/Rekenplein was het thema goed te combineren. Zo kon ik de leerlijn van bouwen doortrekken naar het bouwen van een ziekenhuis in de hoek en bijvoorbeeld het leren tellen en sorteren inzetten met een pillen sorteeren telcentrum in de rekenhoek. Dit heeft er uiteraard mee te maken dat het

thema zo rijk is, dat er meer dan voldoende aanknopingspunten zijn. We hadden dit thema wat dat betreft veel langer kunnen laten doorlopen.

Ook de participatie van ouders in het meebrengen van materialen, de vossenjacht (12 beroepen vertegenwoordigd!) als in excursies (de paddenstoelentocht met de boswachter) gaven veel extra betekenis aan het thema en pasten mooi bij mijn visie van de wereld de klas inhalen. Het fijne van werken op Eiland A is dat veel ouders een 'echt' beroep hebben, er lopen weinig managers rond! Een aantal andere ouders wil ook graag meedoen, maar in die specifieke weken was geen tijd meer. Gelukkig is ons volgende thema Eten & Drinken en gaan we de komende weken bij de boer langs, de pluktuin, de nieuwe zuivelwinkel maar ook bij een restauranthouder. Dit thema loopt tot en met de Kerstvakantie. Ik ben sowieso van mening dat een thema minimaal 6 weken moet lopen om zodoende voldoende ontwikkeling te krijgen. Dat was best lastig aan deze opdracht maar aan de andere kant zie ik ook dat je met een rijk thema zoals Worden Wat je Wil al veel kunt bereiken. Bovendien kun je hier in een komend thema weer aan refereren en bewerkstellig je transfer tussen thema's.

Met de kinderen evalueren we dagelijks de activiteiten, daardoor zijn er ook bepaalde dingen uitgevallen waarvan we merkten dat ze echt te moeilijk waren voor de kinderen (bij werken in duo's of zelfstandig bijvoorbeeld) of niet voldoende uitdaging boden. Het thema Worden Wat je Wil sprak de leerlingen enorm aan. Ze hebben er allemaal al een specifiek beeld bij en ideeën over, dat was enorm leuk om te zien en mee te maken.

Tot slot zie je dat door het echt betrekken van de kinderen bij het thema (en hier ook meerdere malen voorafgaand aandacht aan besteden: in mijn geval tweemaal een kringgesprek en een tekensessie), je voor leuke verrassingen komt te staan. Waar mijn leerkracht en ik dachten dat alle kinderen later iets met bouwen wilden doen (en we eigenlijk dus geanticipeerd hadden op een bouwplaats etc.) kwam er voornamelijk uit dat ze arts/dierenarts of politieagent wilden worden. Gezamenlijk is toen besloten om een ziekenhuis en ambulance te maken (hier hebben ze bouwtekeningen voor gemaakt) want dat paste het beste bij hun keuzes. Voor ons als leerkracht even omschakelen, maar dat maakt het wel een leuk en dynamisch proces!

Bijlage 5. LU1. Indicator 2. Haal de wereld in de klas lesvoorbeelden aan de hand van foto's

Echt spel: restaurant

- Onderzoeken Autonomie: kistje met verrassingen –
Appelmoes maken

Bij de bakker in het dorp pepernoten bakken

Met de boswachter op pad

Echt spel: (dieren)ziekenhuis
bouwen

Ambulance maken

Huis ontwerpen en
bouwen

Coöperatieve werkvormen
overleggen en
samenwerken
(burgerschap)

Burgerschap: Grej of the Day – Plastic soep

Beste ouders/verzorgers van groep 1,2 en 3,

Vandaag krijgen alle kinderen een raadsel mee naar huis. Morgen in de klas gaan we met elkaar de antwoorden bespreken en volgt er een les van 5 minuten over het onderwerp dat met dit raadsel te maken heeft. Ik zou het heel leuk vinden als jullie thuis even over dit raadsel praten. Laat vooral de kinderen nadenken, alle ideeën en gedachten zijn goed! Het raadsel is:

DEZE SOEP IS NIET TE ETEN!!!???

Vriendelijke groet, Juf Jeanine

1

2

3

4

5

6

7

8

9

Bijlage 6. Voorbeelden onderdelen uit logboeken van verschillende soorten lessen.

Overzicht relevante momenten uit logboeken van september 2021-december 2021

Beroepstaak 1. Vakdidactisch **roze**

Beroepstaak 2. Pedagogisch **blauw**

Beroepstaak 3. Samenwerken met collega's **groen**

Beroepstaak 4. Reflectie **geel**

WOENSDAG 22-09

Lesovergang: energizer

Springen en tellen tot 10

Rekenen

1. Rekenplein uit de methode Pluspunt, blok bouwen, activiteit 3.
- Lesdoel: begrijpen van een stappenplan: huis tekenen, nabouwen. Hoe zorg je dat de basis stevig is. Woorden introduceren als stappenplan, bouwtekening, architect, ontwerp
2. Leerlingen van groep 1,2
3. Plaatjes van huizen laten zien, bouwtekening laten maken, uitvoeren van bouw zelf en bij elkaar controleren of de bouw klopt met de tekening.
4. Letten op leerlingen van groep 1

Rekenen

- 1) Bouwen vinden ze heerlijk dus de les wordt heel leuk gevonden
- 2) Goed om te zien dat leerlingen meteen blokjes tekenen in hun bouwtekening of aangeven hoeveel blokjes ze gaan gebruiken

- 3) Ik vond het heel fijn om eens een keer een echte methodeles te geven want dat heb ik in Land A bijna nooit gedaan. Mijn instructie was goed. Ik heb er nog een ronde feedback aan toegevoegd, zodat we gingen bekijken wat de leerlingen hadden gebouwd, of het klopte met de tekening. De leerlingen van groep 1 kunnen prima meekomen

1)

<p>WOENSDAG 29-09 Aanbod en planning: Rekenen</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rekenplein. BLOK 1 LES 10 <ul style="list-style-type: none"> - Lesdoel: TELLEN - Groep 1: t/m 6 - Groep 2: t/m 12 Groep 1 en 2 Activiteit is onderverdeeld in 6 delen en vindt plaats in de speelzaal. <ul style="list-style-type: none"> - Leerlingen lopen rond met een cijferkaart, vinden een ander, zeggen hun cijfer en ruilen van kaartje - 2 sets van dubbele getallen: leerlingen moeten maatje zoeken met hetzelfde getal - Op volgorde staan met de groep - Kaarten op volgorde leggen en 1 weghalen, welke is weg? - Op volgorde staan met groep herhalen Letten op: cijferherkenning van leerlingen + hoe groep 1 meekomt. 	<p>Tijd: 8:25-9:00 9:00-9:45</p>	<p>Verslag en reflectie: Rekenen</p> <ol style="list-style-type: none"> Leerlingen zijn bezig met hele getallen, tellen en getalherkenning Het is een goed opgebouwde les met herhalingsmomenten. Ik merk dat sommige leerlingen helemaal wild worden omdat we deze activiteit in de speelzaal doen. Veel rondgefladder en moeilijk om ze erbij te houden. 7) Voornemens: deze oefening zou ik volgende keer in de klas doen want daar had ik ook voldoende ruimte gehad en daarmee zou ik voorkomen dat kinderen te veel rond gaan fladderen. - Groep 1 kan prima t/m 10 tellen dus geen aanpassing voor nodig. Aantal leerlingen in groep 2 kan t/m 20. Dit in de kring een keer meepakken.
<p>Donderdag 30-09 Aanbod en planning: Circuit</p> <ol style="list-style-type: none"> Omdat op donderdag groep 1,2 en 3 er zijn doen we met ieder een circuit. Ik heb het circuit voor gr 1 en 2 gemaakt. <ul style="list-style-type: none"> • Patronen rijgen • Dobble spel emoties • Tellen (getal, symbool, vingers) • Aktie/Reactie spel <p>Lesdoel: combinatie van SLO doelen voor rekenen en taal en WO</p> <ol style="list-style-type: none"> Groep 1 en 2 (groep 3 doet in de klas een ander circuit) Iedere 15 minuten wordt aangegeven dat we wisselen en gaan ze door naar hun volgende activiteit <p>Land A les</p> <ul style="list-style-type: none"> - 5. Les over de dieren die ik gezien heb in Land A en tot een slot een dans waarin dieren van Land A. voorkomen The Wombat Wobble (video) 	<p>Tijd: 8:25-9:00 9:00-9:45</p>	<p>Verslag en reflectie: Circuit</p> <ol style="list-style-type: none"> De activiteiten zijn geschikt voor zelfstandig of groepswork. Je merkt dat er toch veel aandacht tussendoor wordt gevraagd, vooral van groep 3 en zij zouden prima zelfstandig aan het werk moeten gaan. Iedere 15 min schuif je door naar een volgende activiteit en dit geeft toch wel veel onrust In principe zouden de leerlingen zelf aan de slag moeten kunnen en ben ik alleen coach maar sommige leerlingen vragen veel aandacht 4. Vanwege de onrust die het circuit met zich meebrengt, besluiten de leerkracht en ik dat we het af gaan schaffen. Omdat ik er nu ben, kunnen we voortaan op donderdag groep 3 en groep ½ scheiden. <p>Land A les</p> <ol style="list-style-type: none"> 8) Na onze eerste kennismaking hebben ze mij zelf gevraagd of ik een les wilde doen over de dieren van Land A. Er zitten leuke feiten in de les. Bijvoorbeeld hoe ver kan een kangoeroe springen (meetkunde) en dit laat ik ook zien in de klas.

<p>Lesdoel: kennis over dieren, KO dans</p> <p>6. Groep 1,2 en 3</p> <p>7. Introductie: starten met mijn hoed op, trok meteen de aandacht. Ik heb een PowerPoint gemaakt met foto's uit mijn privé archief waar Australische dieren op staan. Over ieder dier vertel wat korte leuke feiten en de leerlingen mogen vragen stellen. Aan het einde leer ik ze een dans met daarin verschillende bewegingen van Australische dieren.</p> <p>- Tot slot vraag ik wat ze hebben geleerd? Wat wisten ze nog niet? Wat vind je leuk om te weten? etc</p> <p>8. Letten op: lesafsluiting niet vergeten.</p>	10.50-12.00	<p>10) De leerlingen zijn enorm geïnteresseerd en genieten echt van deze les. Dagen erna vragen ook broertjes en zusjes uit andere klassen of ik hen de dans wil leren.</p> <p>11) Voornemens: Dans is een hit, vaker even als energizer tussendoor inzetten.</p> <p>-</p>
---	--------------------	--

Logboek

<p>Vrijdag 1-10</p> <p>Aanbod en planning:</p> <p>Keuzebord</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Leerlingen kiezen hun activiteiten - Lesdoelen: SLO tussendoelen zijn per activiteit beschreven. De activiteiten staan voor 1 week in ieder geval vast en worden per week aangepast/aangevuld etc. hangen zoveel mogelijk samen met thema 2. Groep 1, 2 3. Leerlingen kiezen een activiteit. Ik stuur bij als ze te vaak hetzelfde kiezen - Soms let ik ook op of de combinaties wenselijk zijn. 4. Opletten: zie 3 <p style="background-color: cyan; display: inline-block; padding: 2px;">1.</p>	<p>Tijd:</p> <p>8:25-9:00</p>	<p>Verslag en reflectie:</p> <p>Keuzebord</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Altijd fijn om zelf te mogen kiezen 2. Variatie in activiteiten, op diverse domeinen <li style="background-color: magenta;">3. Kinderen zijn autonoom, kiezen zelf, hebben soms even wat begeleiding nodig maar in principe kunnen ze zelfstandig, in duo's of met meer werken/spelen - Heb ontdekt dat 1 van de leerlingen totaal nog geen cijferherkenning heeft, dus heb activiteit voor hem aangepast (opgestoken vingers op kaartjes i.p.v. cijfers) 4. Voornemen: voor de komende weken zal ik een aantal activiteiten verzinnen in het kader van KBW en mijn GOO - Werken aan cijferherkenning A. <p style="background-color: magenta;">1.</p>
---	---	---

<p>Dinsdag 5 okt</p> <p>Rekenen</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bouwen, activiteit 5 - Lesdoel: bouwen van een dak op een boswachtershuis. Hoe bouw je een schuin dak? 2. Groep 1,2 3. Start met een plat huisje: de boswachter heeft een probleem. Het dak is plat, blijven bladeren op liggen of sneeuw in de winter. Hoe maken we een schuin dak. Foto's laten zien van schuine daken. 4. Opletten: altijd lastig met blokken voor je neus, dus duidelijke instructies geven zodat er niet door de les heen gespeeld wordt met blokken. 	<p>Tijd:</p> <p>10:30-11.15</p> <p>10.30-11.30</p>	<p>Verslag en reflectie:</p> <p>Rekenen</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Een van de leerlingen wil boswachter worden (haar moeder is boswachter op het eiland). Het beroep boswachter is een bekend beroep op het eiland. 2. Het is een goede les, waarin kinderen echt zelf moeten ontdekken hoe je een schuin dak bouwt. Welke blokken heb je daarvoor nodig, hoe moet je ze plaatsen? 3. Ik vertel de introductie, laat schuine daken zien maar laat het bouwen aan hen over. Later evalueren we alle daken. Sommige zijn schuin maar naar binnen toe gericht, sommige hebben dubbele schuine daken etc. 4. Voornemen: ik heb een leerling die erg aan het testen is hoe ver hij kan gaan in mijn les (andere leerkracht geeft in een ander lokaal les aan groep 3 dus is er niet). Ik ga nog even 'Teach like a champion' bekijken voor wat tips
--	---	---

<p>Woensdag 6 okt</p> <p>Aanbod en planning:</p> <p>-</p> <p>1. Opletten: Terugkomen bij 'weet niet' kinderen</p> <p>-</p>	<p>Tijd:</p> <p>8.30-9.00</p> <p>11.30-11.50</p>	<p>Verslag en reflectie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 2.
--	---	---

<p>Donderdag 7 okt Aanbod en planning:</p> <p>Close reading sessie 3 3 voorleessessies waarbij de voorlezer iedere sessie dieper ingaat op het boek. Lesdoel: beter tekst te laten begrijpen Lesdoel: KO: pantomime spel</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Groep 1,2 en 3 2. Boek: De ALLES wat je worden wil machine. <ul style="list-style-type: none"> - Hardop denkend voorlezen. Ik lees nu voor zonder platen te laten zien. - Deze laatste keer is de opdracht: bedenk samen met je maatje een grappig duo-beroep, net als in het boek. Jullie moeten beiden een deel van ieder beroep uitbeelden en de rest van de klas mag raden. <p>Opletten: zorgen dat het oefenen voor drama rustig verloopt en dat leerlingen goed naar elkaar luisteren en om de beurt raden. Ik geef hier duidelijke instructies.</p>	<p>Tijd:</p> <p>8.25-9.00</p> <p>9.00-9.50</p>	<p>Verslag en reflectie:</p> <p>Close reading sessie 3</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Leuk om te ontdekken dat de leerlingen ook bij de derde keer voorlezen helemaal geïntrigeerd zijn. 2. Boek past goed bij het thema. Close reading zorgt voor een veel beter tekstbegrip. 3. Ik lees voor, stel vooraf de luistervraag. De kinderen weten hierdoor dat er iets van ze verwacht wordt. Bij de drama oefening hebben sommige kinderen het moeilijk om iets te verzinnen dus ik help ze een beetje. 4. Voornemen: ik heb nu ontdekt wie 'podiumangst' heeft dus bij een volgende drama oefening zal ik deze leerling niet als eerste de beurt geven.
<p>Logboek</p>		

<p>Dinsdag 12 okt Hele dag lesgegeven Aanbod en planning:</p> <p>Kring en fonemisch bewustzijn</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ik leer rijmwoorden kennen RM1 - Lesdoel: De leerlingen herkennen rijmwoorden in een liedje versje of gedichtje 2. Groep 1.2 3. We starten met een woord en ik vraag of de leerlingen kunnen rijmen. Ik schrijf deze woorden op het bord en laat zien dat de uiteinden van alle woorden hetzelfde zijn. Ik lees een liedje voor en vraag of de leerlingen de rijmwoorden horen (a,a,b,b,c,c). Dat oefenen we een paar keer met verschillende teksten. In de oefening erna laat ik het rijmwoord weg en vraag of ze het in kunnen vullen. 4. Noteren of het alle leerlingen lukt. 	<p>Tijd:</p> <p>8:25-9:00</p>	<p>Verslag en reflectie:</p> <p>Kring</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kinderen vinden rijmen heel leuk, we doen het vaak tussen de bedrijven door en bij gym heb ik het ook een paar keer ingezet. 2. Een leerlijn van een aantal weken om rijmen goed erin te krijgen 3. Ik laat zien en horen wat rijm is en de leerlingen doen mee en vullen aan. 4. Het herkennen van 2 rijmwoorden in een liedje is nog lastig voor ze.
--	---	--

<p>Logo 3000</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Woordenschat Lente 1-les 2 - Lesdoel: woorden leren kennen in een context en woordcluster. Vandaag pen-blaadje-schrijven-woord-boek. 2. Groep 1,2 en 3 3. Ik introduceer Logo 3000, zeg dat ik even weg ga en kom binnen als verstrooide schrijver en vertel mijn verhaal Als toepassing gaan we samen woorden schrijven en daar maken we een vlaggetjeslijn van 4. Opletten: dat ik de juiste volgorde hanteer en alle woorden vaak gebruik <p>KIVA</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wat is een gezellige school? KIVA training 2. Groep 1,2,3 3. We maken een woordkast met aan de ene kant wat een school gezellig maakt en aan de andere kant wat niet. Op het einde klappen we deze om naar de positieve kanten. 4. Opletten: positief en negatief bespreken maar eindigen met positief 	<p>9.00-9.45</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Het logo 3000 toneelstukje van de juf vinden ze altijd leuk 2. In de KBW heb ik specifiek deze uitgekozen (er zijn legio lijsten waar je uit kunt kiezen) 3. Ik heb eerst mij minutes of fame en daarna mogen de kinderen een woord schrijven waar we een vlaggetjeslijn van maken 4. Deze logo les ging al vele malen beter! Ik ontdek dat ik het gewoon simpel moet houden want de kinderen vinden het al heel snel interessant, ook al doe je iets heel kleins. <p>1. dat accepteer ik niet.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Belangrijk onderwerp in het kader van burgerschap 2. Leerlingen kunnen heel goed aangeven wat wel of niet gezellig is. 3. Ik formuleer de vragen maar laat de leerlingen alles invullen 4. Voornemen: af en toe de lijst er ter herinnering weer bijpakken
--	-------------------------	--

<p>Donderdag 14 okt</p> <p>Rekenplein</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Meten met een natuurlijke maat 2. Groep 1,2, 3. Heb een pop op tafel liggen en draad. Kinderen moeten ogen dichtdoen. Ik meet het oor en knip touwtje af op maat oor. Daarna moeten ze raden wat ik gemeten heb met het touwtje. ZO gaan we allerlei lichaamsdelen af. Daarna mogen ze dit bij elkaar doen in groepjes. Als laatste moeten ze mijn lengte afknippen. Ik ga op de grond liggen en we kijken of het klopt. 5. Opletten: gebruik van schaar en draad 	<p>Tijd:</p> <p>8:25-9:00</p>	<p>Verslag en reflectie</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De pop op tafel! Wat heeft dat te betekenen? 2. Goede opbouw, veel dingen voor de leerlingen om te doen en te zien 3. Ik coach. Kinderen zijn druk bezig hun eigen ontdekkingen te doen 4. Grappig om te zien hoe het ene groepje het beter organiseert dan de ander. Verder werken aan samenwerken
---	---	--

Logboek

<p>Vrijdag 15 okt Aanbod en planning:</p> <p>Als onderdeel van de KBW en mijn GOO thema gaan we op pad met de boswachter! Haal de wereld de klas in.</p>	<p>Tijd:</p> <p>8:25-9:00</p>	<p>Verslag en reflectie:</p>
--	--------------------------------------	-------------------------------------

Logboek

<p>Wekelijkse observaties</p> <p>1) Observatie les in de Kring & Leerwerkijd</p> <p>2) Ik observeer iedere week 2 of 3 kinderen. Deze week leerling 1,2 en 3</p> <p>3) Iedere leerling dagelijks ongeveer 10 minuten</p> <p>4) Letten op leerontwikkelingen, gedrag en OOL momenten (stelt het kind onderzoekende en/of ontwerpende vragen)</p>	<p>Tijd:</p>	<p>Verslag en reflectie:</p> <p>1) 2 verschillende momenten waarin ik de leerlingen goed kan observeren. Als ik zelf de kring lesgeef is het observeren lastiger omdat ik dan met de hele groep bezig ben, maar tijdens speel/werkijd lukt het zeker. Op ma en di kan ik observeren als de andere juf de les doet.</p> <p>2) Gebruiken voor de evaluatie van het thema en de leerontwikkeling van de leerlingen voor deze periode</p> <p>3) Sommige leerlingen betrekken me in hun spel als ik in de buurt ben.</p> <p>4) Morgen: letten op geuewen van leerling 3. Leerling 2 erbij houden en leerling 1 let veel op anderen + bang voor fouten maken.</p>

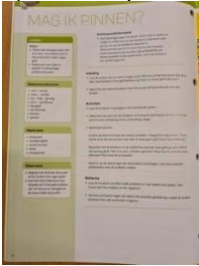
DoelenDoelen uit POP:

- Mijn 4 punten uit de 12 wijze lessen
 - Duidelijk, gestructureerde en afgebakende en uitdagende instructie
 - Actief verwerken van leerstof (samenvatten, verklaren, tekenen etc)
 - Achterhaal of de hele klas het begrepen heeft
 - Hanteer verschillende oefenvormen
- Observaties
- Goed en gedetailleerd reflecteren, vooral op punt 3 en 4

Doelen voor de student vandaag:

- 1^e volledige lesdag weer na de vakantie! Rust bewaren en regels duidelijk communiceren
- Goed vertellen wat ik verwacht

Logboek

<p>1) Kring + lesactiviteit Fonemisch bewustzijn : Rijmen Lesdoel: rijm herkennen en zelf rijmwoorden verzinnen en herkennen dat het laatste deel van het woord hetzelfde klinkt.</p> <p>2) 1 en 2 (groep 3 met begeleider mee)</p> <p>3) We hebben vaak rijmles en ik begin altijd met: Ik wil niet slijmen maar jullie kunnen echt goed rijmen! Ik lig in een deuk, want rijmen is zo leuk! Ik lees een paar stukken voor uit Boer Boris gaat naar de markt en laat het tweede rijmwoord achterwege om te horen of ze het zelf aanvullen. Daarna maken we een rijmweb. Ik start met een woord WOL en gooi een bolletje wol naar een kind die daarop moet rijmen etc. Zo gaan we door tot het 'op' is en starten we met een nieuw woord.</p> <p>4) Letten op: ver gooien met de bol. Goed uitleggen wat ik verwacht vooraf.</p>	<p>8.25-9.00</p>	<p>1) Rijmen vinden ze leuk. Het boek van Boris gaar naar de markt kennen ze goed dus ze kennen de rijmwoorden bijna uit hun hoofd. Daarnaast hadden ze veel plezier in het creëren van het web. Een jongetje haalde zelfs op het einde een grote nepspin uit de herfstbak om hem erop te doen!</p> <p>2) De gewenste lesdoelen zijn behaald. Bij het web konden de kinderen doorrijmen op een woord. Soms een fantasiewoord maar dat is okay. We zijn al weken bezig met rijmen dus ze beginnen echt vaardig te worden. Ik pas het toe in allerlei verschillende werkvormen (vandaag aanvullen bij prentenboeken, web maken. Eerder hebben we met bingo gewerkt en domino bijvoorbeeld)</p> <p>3) Ik gaf goede duidelijke instructie vooraf zodat duidelijk was wat er verwacht werd. De kinderen hadden er plezier in en ik ook.</p> <p>4) Ik was heel tevreden over de les. Ik had ook voorgedaan hoe het gooien van de bol wol ging om chaos te voorkomen.</p>
<p>1) Rekenplein act. 9 uit Ontdekken</p> <p>2) groep 1 en 2. Kringgesprek over pinnen. Later in groepjes rollenspel</p> <p>3) Ik leg mijn pinpas en wat geld op de tafel. Wat is het? Is het allebei geld? Hoeveel dan? Etc Dan met kind modellen in onze winkel. Hoe werkt pinnen? Hoe weet je wat iets kost? Wat is meer/minder? Kun je eindeloos pinnen? Etc. Afsluiten met maken pinpas om te gebruiken in de winkel en evt. pinautomaat. En eventueel extra stickers voor prijzen in de winkel.</p>		<p>1) Ik heb meteen de aandacht als ik al mijn pinpassen en echt geld op tafel leg. Ik stel vragen over wat een pinpas is en hoe je deze gebruikt.</p> <p>2) Ik betrek een paar kinderen in een rollenspel met onze boerenmarkt winkel maar dan merk ik wel dat het toch lastig is om de rest erbij te houden. Ik besluit het over een andere boeg te gooien en praat over prijzen van verschillende producten. We bespreken rekentermen als goedkoper/duurder/betalen/ rekenen of je genoeg geld hebt. De lesdoelen zijn gedeeltelijk behaald maar de inhoud moet zeker herhaald worden. Nog niet ieder kind begrijpt dat 2 euro goedkoper is dan 5.</p> <p>3) De les start goed en duidelijk maar door het rollenspel wordt het rommelig. Ik merk dat de kinderen allemaal winkeltje willen spelen maar dat kan niet. Daarom gooi ik het over een andere boeg. Dit betekent iets meer improviseren. Later kunnen de kinderen tijdens het vrij spelen weer in de</p>

<p>4) herhalen van diverse vragen en controleren of iedereen het begrepen heeft.</p>		<p>winkel spelen en dan hoor ik wel deze rekenles terug.</p> <p>4) De les moet zeker weer een keer aan bod komen. Gelukkig staat er morgen een herhaling in een andere vorm op het programma. Dan krijgt ieder kind wat munten en daarmee voorkom ik dat niet ieder kind lekker aan de gang is.</p>
<p>1) Close Reading. Boer Boris gaat naar de markt. 3^e sessie. Moeilijke woorden.</p> <p>2) groep 1, 2 en 3</p> <p>3) Ik geef aan dat we het boek gaan lezen en gaan letten op moeilijke woorden. Ik vraag per pagina of ze een woord moeilijk vinden en anders benoem ik het zelf.</p> <p>Hoe kom je erachter wat een woord kan betekenen? Kijken naar de zin, opzoeken, plaatjes etc.</p> <p>Ik ga in ieder geval de volgende woorden behandelen: halmen, rooien, vitamines, krotten..</p> <p>4) Opletten: geen vingers opsteken, ik verdeel de beurten Na uitzoeken van betekenis bij meerdere kinderen controleren. Kunnen ze er ook een andere zin mee bedenken.</p>		<p>1) Ik vertel bij de introductie dat we gaan praten over moeilijke woorden. Ze kennen het boek bijna uit hun hoofd. Ze doen goed mee met het vragen naar moeilijke woorden. Ik heb zelf ook op iedere pagina een woord.</p> <p>2) De kwaliteit van de les is goed. Per bladzijde bespreken we 1 of 2 woorden. De woorden die ik verwachtte maar ook andere woorden. Ze doen goed mee. Sommige kinderen weten sommige moeilijke woorden ook.</p> <p>3) Het grappige is dat de leerlingen de ochtendles niet vergeten waren dus ook meededen met de rijm in het boek. Daar heb ik ze mee gecompimenteerd maar zorgde wel dat de aandacht weer naar de moeilijke woorden ging.</p> <p>4) Opletten: ik check nu en dan of de uitleg duidelijk is geweest of dat een andere leerling het nog even kan herhalen.</p>
<p>1) KIVA. Wat is een fijne groep? Lesdoel: leren hoe we omgaan met elkaar en wat een fijne groep is</p> <p>2) groep 1,2 en 3</p> <p>3) Kringgesprek en voorbeelden</p> <p>4) Let op: concrete voorbeelden vragen. Leerling laten samenvatten/uitleggen.</p>		<p>1) Kringgesprek. Ik pak even terug naar de les van dinsdag waarin een groep zijn is besproken met de andere juf. Dus ik vraag een leerling om het samen te vatten. Wat is een groep? Daarna werk ik met het stokjes systeem en vraag aan de leerlingen wat voor hun een fijne groep betekent</p> <p>2) Sommige kinderen herhalen mijn regel van de week: dat we wat zachter mogen praten. Andere noemen; aardig zijn. Ja zeggen als iemand vraagt of je komt spelen?</p> <p>3) Het was een goed gesprek en bij het afscheid heb ik nog even herhaald wat voor een fijne groep we zijn en onze bevindingen samengevat.</p> <p>4) Voornemen: ik merk dat het fijn werkt om 2 regels per dag te benoemen. Vandaag let ik op... Ik heb dit uit artikelen die ik op moodle heb gevonden. Aleid Beets Kessens- <i>Klassenregels doel of middel.</i> HJK nov 2008</p>

		Eichhom, J. – <i>Zorg voor kleuters H2. Analyseren regels.</i>
--	--	--

Logboek

<p>1) Kring + lesactiviteit Rekenplein Blok 2, les 7 (video) Lesdoel: ik tel door tot 20, ik tel terug van 10 tot 0</p> <p>2) 1 en 2 (groep 3 met begeleider mee)</p> <p>3)</p> <ul style="list-style-type: none"> - in tweetallen verder tellen - wanneer tel je terug? - in tweetallen toren bouwen terwijl de klas terugtelt - verder in tweetallen. Ene kind telt terug, andere bouwt - hoe hoog zijn laatste torens - allemaal terug tellen (bij verschillend startgetal differentiëren) - liedje <p>4) duidelijk zijn over het bouwen, snel maar stevig</p>	<p>8.25-9.00</p>	<p>1) We spelen met blokken en dat vinden ze leuk.</p> <p>2) In een groep doortellen tot 20 lukt. Terugtellen lukt bij de meeste leerlingen. Bij groep 1 nog niet, wel met hulp van symboolkaarten of handen/vingers.</p> <p>3) Er was verstoring in de les (zie video) doordat 2 leerlingen de kring gingen onderbreken met expres verkeerd doortellen. Dit heb ik direct aangepakt. Het samenwerken met de toren is lastig, ik heb wel modeling gedaan maar misschien ga ik te snel. Ondanks duidelijke instructies blijft het moeilijk om niet continue met de blokjes te spelen. Maar aan de andere kant zijn ze wel lekker met elkaar bezig en wordt het tellen heel goed geoefend. Het liedje heb ik achterwege gelaten want dat voegde niet veel meer toe.</p> <p>4) Een aantal kinderen lukt het nog niet, leerling 2, 4, 5. Met behulp van vingers lukt het wel en ik heb benadrukt dat je niet alles in 1x hoeft te leren. Dus herhaling is zeker wenselijk. We tellen al vaak terug bij opruimen dus het is niet onbekend.</p>
<p>1) Logo 3000, Het betaalmiddel. Lesdoel: woordenschat vergroten en geïntegreerd rekentaal. Muntstukken, papiergeld, pinpas, betaalmiddel.</p> <p>2) groep 1,2,3</p> <p>3) Ik start de les door te vertellen dat we logo 3000 gaan doen, ik ga even weg en dan kom ik terug en is iedereen klaar om te luisteren. Mijn toneelstukje: Ik ga boodschappen doen in onze winkel en gebruik de woorden. Daarna gaan we toepassen (stokjes):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ga je mee boodschappen doen met je vader moeder? Wat gebruiken ze om te betalen - Spaarpot thuis? - Spelletje: per duo: handje munten. Welke verschillende munten zie je? - Letten op: toepassing door alle leerlingen na mijn toneelstuk 		<p>1) We hebben een boerenmarkt Winkel als hoek dus deze les komt als gelegen. Bovendien heb ik bij een eerdere rekenles al gesproken over pinnen en goedkoper/duurder dus het sluit mooi aan op de leerlijn maar ook op het thema Eten en Drinken. Eerder deze week hebben ze hun eigen pinpas bij mij in de les gemaakt.</p> <p>2) Lesdoel is bereikt, de kinderen kunnen duidelijk het verschil aangeven tussen muntgeld, papiergeld en pinnen. Ik laat ze weer in duo's werken want heb vanochtend in de rekenles gemerkt dat samenwerken niet altijd goed gaat. Dus we oefenen weer. Ze doen erg hun best om het geld te sorteren en het is leuk om te ontdekken dat ze allemaal hun eigen methoden hanteren: het ene koppel kijkt naar de grootte van de munt, de ander naar de kleur en de ander naar het cijfer wat er op staat.</p> <p>3) De kinderen zijn lekker bezig met de munten en ontdekken zelf heel veel. Omdat ze soms wat doorslaan met materialen, gebruik ik een grote zandloper zodat ze weten wanneer het klaar is. Ik</p>

		<p>laat dan de kinderen aan elkaar vertellen hoe ze het hebben aangepakt.</p> <p>4) Leuke les. Sorteren gaat goed op uiterlijk maar de betekenis van de cijfers op munten zegt de leerlingen nog niet veel, dat wordt uiteraard herhaald.</p>
--	--	---

Evaluatie en feedback

Bij doelen uit POP:

Ik heb vandaag duidelijke afgebakende instructies gegeven. En kinderen zaten op het puntje van de stoel bij de introductie (bij rekenles had ik een enorme zak met blokjes: Zijn het pepernoten?) Bij logo had ik mijn toneelstukje over winkelen.

Ik betrek de leerlingen continue in het leerproces. Wat gaan we nu precies doen? Kun jij, ..., nog even uitleggen wat we gaan doen etc.

Ook heb ik verschillende oefenvormen toegepast, klassikaal, duo's en groepjes van 6 leerlingen.

Bij doelen voor de student vandaag:

Het is fijn om iedere week op 2 regels te focussen en dit te herhalen. Deze week is het niet door elkaar heen praten en allemaal iets zachter praten in de klas. Je merkt dat kinderen elkaar gaan aanspreken op de regel.

Bij kenmerkende beroepssituaties:

Er zijn 3 jongetjes die een beetje de lolbroek uithangen. Ik zorg al dat ze niet te dicht bij elkaar zitten, maar ik ga er volgende week nog extra op letten en ze er individueel op aanspreken.

Ik ga volgende week 3 leerlingen observeren. Op ma en di geef ik minder lessen dus dat zijn de beste dagen. Op woe, do en vrij doe ik bijna alle lessen dus dan is het toch lastiger om te observeren.

<p>5) Taalactiviteit bij Thema Kleuteruniversiteit 10 Pagina 11 VIDEO</p> <p>Doelen: De kinderen weten hoe maïs eruitziet, welke producten van maïs gemaakt worden, breiden hun woordenschat uit</p> <p>6) 1 en 2 (groep 3 met begeleider mee)</p> <p>- Inleiding:</p> <p>4) duidelijk uitspreken wat er gedaan moet worden (met proeven etc.) en rust bewaren.</p>	<p>10.30-11.00</p>	<p>1) Ik had de aandacht er meteen bij, door met een zak met eten aan te komen. Ik leg goed uit wat we gaan doen.</p> <p>2) Lesdoel: de leerlingen weten hoe maïs eruitziet en wat er allemaal van gemaakt wordt. Ze weten dat je maïs niet zo van het land kan eten. Ze voelen de harde maïs, proeven gekookte maïs, tortilla chips, cornflakes en popcorn. Ze leren veel over het onderwerp.</p> <p>3) de leerlingen zijn allemaal erg betrokken en kunnen goed verwoorden wat ze zien, voelen en proeven. Een aantal leerlingen tettert er wel iets te veel doorheen. Ik had hier eerder op in moeten grijpen. Verder geef ik wel duidelijk aan wat ze moeten doen.</p>
--	--------------------	--

		<p>Aan het einde van de les herhaal ik nog een keer het geleerde. De moeilijke woorden blijven nog lastig.</p> <p>7) Voornemen: nog even de regel herhalen dat we niet door elkaar heen praten. De opzet van de les was leuk. Mijn toevoeging van een slowmotion filmpje over popcorn was leuk. De combinatie van woorden leren en een beweging erbij vind ik ook leuk.</p>
--	--	---

<p>1) Handvaardigheid les VIDEO Lesdoel: knippen, bladvullend gezicht tekenen, ruimtelijk inzicht van portret (waar horen ogen etc), plaatjes indelen op pagina en uiteindelijk portret maken van plaatjes van groenten en fruit,</p> <p>2) Groep 1,2,3 3) Ik laat op het digibord het portret zien van</p> <p>Maar ook de vegetable gardener</p> <p>Kun je ook op zijn kop laten zien! We bespreken het schilderij. Wat valt de kinderen op? Wat zien ze? Wat vinden ze ervan? Hoe kunnen ze zelf zoiets maken.</p> <p>-eerst krijgen ze zwart A3 waarop ze de contouren van het gezicht met wit moeten tekenen</p> <p>- dan scharen en tijdschriften om fruit en groenten uit te knippen (groot)</p> <p>- ik heb ook een extra mand met fruit en groenten foto's en platen die ze uit kunnen knippen</p> <p>- dan compositie uit proberen voordat ze gaan plakken</p> <p>4) Let op de tijd: niet al te veel tijd aan knippen besteden. Maar als ze het niet afkrijgen, kunnen ze verder in leerwerkijd.</p>	<p>8.25-9.00</p>	<p>1) Het begin was puntje op de stoel. Een bijzonder schilderij waar we naar gaan kijken en over praten. De leerlingen kijken er goed naar en beginnen te giechelen. Ik stel wat vragen. Wat zie je? etc</p> <p>2) Lesdoelen die behaald zijn: een kunstwerk bekijken, zoeken naar plaatjes van groenten en fruit, knippen, ruimtelijk positioneren</p> <p>3) De kinderen vonden het een leuke opdracht. Het was gevarieerd, eerst kijken en bespreken, daarna zoeken en knippen en positioneren. We hadden niet genoeg tijd dus de leerlingen kunnen er mee door in de leerwerkijd. Sommige leerlingen vinden het moeilijk om plaatjes te zoeken. Er mag ook iets zorgvuldiger worden geknipt maar het zijn kleuters dus dat is een leerproces.</p> <p>4) Voornemen: het was best een bewerkelijke les met veel verschillende facetten daarom had ik niet genoeg tijd. Dit had ik wel enigszins verwacht, maar ook bedacht dat we het in leerwerkijd de komende weken kunnen afmaken. Dat is ook het fijne als het thema een tijd doorloopt.</p>
--	------------------	--

<p>Overige opmerkingen/afspraken: Van 15.30-17.30. Teamoverleg Het teamoverleg gaat over een aantal belangrijke zaken, een paar uitgelicht:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hoe gaan we om met bezoekers van buiten het eiland die ingepland waren op school (afzeggen vanwege oplopende covid cijfers) - We gaan niet op team uitje naar NOT op 2 december vanwege Covid dus deze dag gaan we besteden aan het verder verfijnen van onze missie en visie voor het nieuwe LOC (basisschool en middelbare samen binnen nu en 1,5 jaar) en de zorgleerlingen worden die dag besproken om te kijken naar de juiste verdeling van mensen, middelen en tijd over deze leerlingen. - Het gaat over de invulling van Sinterklaas op het eiland (aankomst op eiland gaat niet door, wel een besloten feest voor de eilandkinderen). Op de school wordt de schoen gezet en komt Schiere Piet langs. Verder heeft Schier een speciale viering waarop kinderen langs mensen gaan in het dorp om toneelstukjes op te voeren. Wij zitten dan met het team op school op do avond 2 dec en dan komen de kinderen langs. Superleuk en een hele bijzondere sinterklaasviering, ik ben benieuwd! Klozum heet het hier op Eiland A. - De nieuwe rekenmethode is besproken. Waar lopen we nog tegenaan want eind nov komt de uitgever weer langs voor een tweede sessie. 		

Logboek

<p>1) Groente- en fruitles Lesdoel: herkennen en kennen van groenten en fruit. Schatten (zaadjes) en tellen. Heel, half, schil.</p> <p>2) Groep 1,2,3</p> <p>3) 10 stuks fruit, 2 hoepels en woorden groenten en fruit</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zakdoekje leggen....leerlingen ogen dicht en dan leg ik een stuk fruit of groenten voor hun neus. Ze moeten in de hoepel leggen waar ze denken dat het bij hoort. Waarom is dit fruit? Groente? Bij twijfel... - Na 10 x. Opensnijden en kijken naar verschillende pitten/zaadjes (tellen =gokken, pompoen?). In zakjes met naam bewaren. Planten in het voorjaar? - Ook proeven natuurlijk. <ol style="list-style-type: none"> 1. mandarijnen 2. avocado 3. komkommer 4. pompoen 	<p>11.30-12.00</p>	<p>1) spannende introductie... 2 hoepels worden op tafel gelegd en ik vertel dat we het grote fruit- en groentenspel gaan spelen. Eerst wat is groente, wat is fruit?</p> <p>Waar komt het vandaan? Markt, fabriek..???</p> <p>2) Kwaliteit van de les is goed. Er zitten fruit- en groenten bij die ze nog niet kennen en het verschil wordt uitgelegd. Ze vinden het leuk om iedere keer de ogen dicht te doen en te kijken en te voelen. Een les voor alle zintuigen.</p> <p>3) Ook hier praat ik soms nog te ingewikkeld. Ik moet iets meer de rust bewaren want de kinderen zijn vooral bezig met wanneer ze weer de ogen dicht mogen doen. We komen wel toe aan ruiken en voelen maar er is geen tijd om ook nog te proeven.</p> <p>4) voornemen; omdat sommige kinderen echt beweren dat fruit uit de fabriek komt, kies ik op vrijdag een Huisje Boompje Beestje uit over Appels. Ook neem ik morgen de mango en grapefruit mee om te proeven tijdens de fruithap.</p>
--	--------------------	--

<p>5. kiwi 6. mango 7. wortel 8. vijgen 9. gember 10. prei 11. bosui</p>		
--	--	--

Evaluatie en feedback

Feedback stagebegeleider:

Wat doe ik anders?

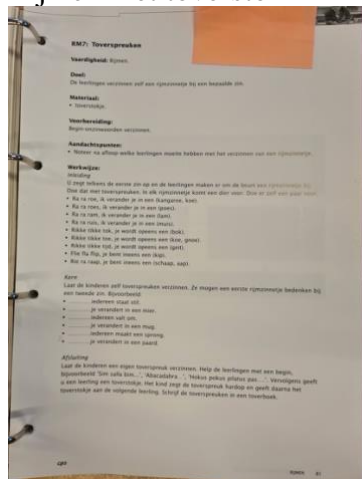
Ik merkte dat ik tijdens de rekenles te ingewikkelde vragen stellen voor de kleuters. Ik moet meer afdalen naar hun niveau en niet vergeten dat ik heel duidelijk moet maken wat we doen en wat ik van ze verwacht. Soms vergeet ik dat voor hen heel veel dingen nieuw zijn.

Overige opmerkingen/afspraken:

Pedagogisch prioriteitenspel gespeeld met collega's E. en J.. Komen echt mooie en leuk discussies uit naar voren.

Logboek

- 1) Kring + lesactiviteit Fonemisch bewustzijn VIDEO
- 2) 1 en 2 (groep 3 met begeleider mee) Toverstokje: Rijmen met toverstok

- 3)
- 4) Voornemen:

8.25-9.00

- 1) Een toverstok!
- 2) Goede oefening voor rijmen, Dit is voor nu de laatste les van het blok rijmen. Het gaat de leerlingen goed af. Gelukkig is het nu Sinterklaas dus we zullen nog wel even doorrijmen.
- 3) Ik bied differentiatie aan voor de leerlingen die er moeite mee hebben. Ik accepteer sowieso onzinwoorden, maar help ze ook met een begin als dat nodig is. Ik sla ook een deel over waarin ze het eerste deel van de spreuk moeten verzinnen, want terugdenken in rijm is nog heel lastig voor ze
- 4) Af en toe pak ik mijn zelfgemaakte toverstaf tijdens een andere les om even een kort rijmpje te maken. Vinden ze geweldig. In het schoolschrift hou ik de vorderingen bij.

Lunch

Laten zien van opensnijden mango + grapefruit. Maar aanleiding van de les gisteren. De meningen zijn verdeeld!

<p>1) Leerwerkijd 2) gesprekje met A en B (zijn dikke vriendjes maar spelen nogal ruw met elkaar). Ik haal ze even uit de huishoek om bij mij aan tafel een boekje te komen lezen 3) 4)</p>	<p>9.00- 9.45</p>	<p>1) 2) 3) Gesprek met de leerlingen verloopt goed. Ik begin positief dat ze zulke fijne vrienden zijn en graag met elkaar spelen. Maar dat hun stoeien niet handig is in de klas. We gaan even rustig lezen. Een leerling gaat even mokken in een hoekje maar komt dan toch weer terug en ik complimenteer hem dat hij er weer gezellig bij komt. Dit rustmoment doet hen allebei goed, merk ik. Ik kan ervoor kiezen om ervoor te zorgen dat ze niet met elkaar spelen maar dat wil ik niet. Dit is een mooi leermoment om te kijken hoe je fijn met elkaar speelt zonder dat het te ruw wordt of de andere kinderen in de weg zit. 4)</p>
--	------------------------	--

Logboek

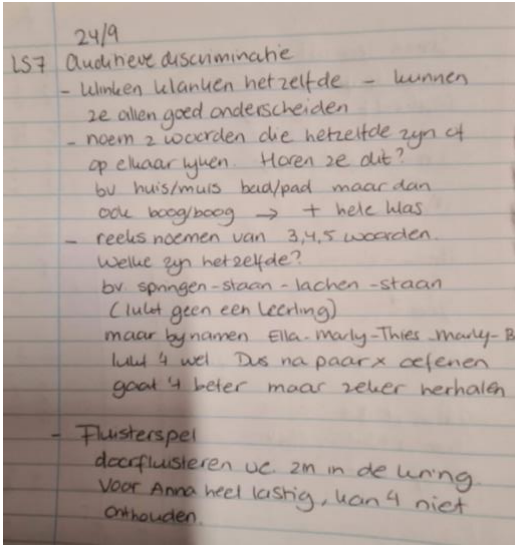
<p>1) Kring + lesactiviteit Rekenkring VIDEO Lesdoel: tellen. Cijferherkenning. Welk cijfer is weg en per 2 tellen. 2) 1 en 2 (groep 3 met begeleider mee)</p> <p>3) 4)</p>	<p>8.25- 9.00</p>	<p>1) Ze weten wat een rekenactiviteit in de kring inhoudt. Zodra ik kaartjes gaan neerleggen zijn ze geïnteresseerd. 2) Goede herhaaloefening voor tellen t/m 10 en een eerste poging tot tellen in groepjes van 2 3) Kinderen lukt het goed om op de juiste volgorde te gaan staan. Ook zien ze vrij snel dat ik de oneven heb omgedraaid. 4) Voor sommige leerlingen is cijferherkenning nog lastig. Leerling A. Ook is het voor sommige leerlingen lastig om alleen de opengedraaide getallen te tellen (dus, 2,4) Ze kijken dan niet naar het cijfer op het kaartje maar tellen het aantal kaartjes door. Deze les ga ik volgende week nog een keer herhalen.</p>
--	------------------------	--

Logboek

Logboek

<p>1) 23/11 Kring + lesactiviteit Fonemisch bewustzijn VIDEO</p> <p>Lesdoel: auditieve analyse. Herkennen van klankgroepen</p> <p>2) 1 en 2 (groep 3 met begeleider mee)</p> <p>3) Ik leg vooraf uit dat we gaan luisteren naar klankgroepen of stukjes van een woord. We starten met onze namen: Waarom is het handig om een naam te hebben? Daarna leg ik uit dat er korte en langere namen zijn. Ik ga de kring langs en terwijl ik de naam zeg, klap ik de naam. De ronde eraan, klappen ze me na en de derde ronde mogen ze het zelf proberen. Tot slot gaan we bekijken welke kinderen in de klas, q klankgroep hebben, welke 2 en welke meer.</p> <p>4) Bespreken met Eef of we dit klappen wel willen doen, er zijn tegengeluiden kan ik me herinneren bij de bestudering van boeken NL</p>	<p>8.25- 9.00</p>	<p>1) 2) 3) 4) Na nader onderzoek besluiten we het hele onderdeel klappen weg te laten. Het voegt niets toe en is zelfs verwarrend voor het fonemisch bewustzijn</p>
<p>1) Appelmoes maken n.a.v. groenten en fruitles</p> <p>Lesdoel: OOL . Leren snijden, hoe ziet een appel er van binnen uit, koken, indikken, proeven</p> <p>2) Ik heb de appels geschild maar de leerlingen moeten zelf de appel in stukjes gaan snijden voor de appelmoes</p> <p>3) 4)</p>		<p>1) Omdat sommige leerlingen riepen fruit komt uit de fabriek heb ik hier maar een vervolg aan gegeven. Eerst door een filmpje over de fruitgaard te laten zien in Huisje Boompje Beestje en daarna door zelf appelmoes te maken</p> <p>2) 3) Sommige leerlingen hebben nog nooit met een mesje gewerkt dus vinden het reuze spannend. Ik merk dat ik terug moet naar de basis, hoe hou je een mesje vast, met welke kant snij je etc. Je ziet echt opperste concentratie bij de leerlingen als ze hier mee bezig zijn. Puntje uit de tong ,hoogste score op de Leuvense Betrokkenheid schaal</p> <p>4) Ik merk dat ik het erg leuk vind om kinderen echte dingen te laten doen, snijden, koken etc.</p>

BIJLAGE 7. LU1. INDICATOR 2. POPDOELEN EN RESULTATEN G

Beroepstaak 1. Didactiek	- Resultaat
<p>1f. Overgangen en terugkoppeling Eind periode G wil ik mijn lessen altijd voorzien van een terugkoppeling/evaluatie moment met de leerlingen. Daarnaast wil ik lessen achter elkaar verzorgen zodat ik nog betere lesovergangen krijg.</p>	<p>Vanaf week 2 geef ik meerdere lessen achter elkaar. Ook deze periode heb ik 2 weken fulltime gedraaid waardoor ik ook hele dagen achter elkaar les heb kunnen geven. In het begin vergat ik het nog wel eens maar tegenwoordig maak ik vaak een samenvatting/terugkoppeling aan het einde van een les. Door meerdere lessen te geven en alle dagen aanwezig te zijn, kan ik ook makkelijk een transfer doen naar een ander vak.</p>
<p>1g. Rekening houden met verschillen Nog meer inzicht en ervaring krijgen met het hanteren van effectieve en efficiënte vormen van differentiatie</p> <p>Eind periode G wil ik een overzicht gemaakt hebben van de leerverschillen tussen de leerlingen (op zowel academisch als sociaal emotioneel niveau) zodat ik in periode H mijn lessen nog beter kan afstemmen.</p>	<p>Ik werk met een kleine klas dus het is snel duidelijk voor mij geworden hoe de leerlingen verschillen van elkaar. Dagelijks houd ik opvallende zaken bij in het klasseboek en op de planning.</p> <div style="text-align: center;"> </div> <p>Voorbeeld uit ons klasse boekje waarin we dagelijks de vorderingen bijhouden voor vooral taal en rekenen. In ons planningsoverzicht houden we daarnaast opvallende observaties bij.</p>

	<p>Een goed voorbeeld van differentiatie is dat ik er bij een leerling achterkwam dat hij wel goed kan tellen, maar geen getal herkenning heeft. In een digikeuzebord oefening waar hij mee worstelde heb ik een kleine aanpassing voor hem gedaan, zodat het voor hem geen frustratie opleverde maar een succesverhaal.</p> <p>IPV de getallenlijn, de lijn met handen met opgestoken vingers</p>
<p>1h. Toetsen/ analyseren leerprocessen Toetsen binnen methode of zelf Ik heb nog weinig ervaring met Nederlandse methode toetsen of zelfgemaakte toetsen. Aan het einde van periode G/H wil ik bij de leerlingen (van groep 3 waarschijnlijk) een methode gebonden toets afnemen en een zelfontworpen toets.</p>	<p>Dit is nog niet voorgevallen, wellicht in periode H. De leerlingen van groep 3 worden meestal door de vaste leerkracht meegenomen naar een ander lokaal en dan neem ik de kleuters over. Bij de kleuters hebben we geen toetsen. Groep 3 heeft ook nog maar één keer een toetsmoment gehad.</p>
<p>Beroepstaak 2. Pedagogiek</p>	<p>-</p>
<p>2c. Orde houden Eind periode G wil ik bereikt hebben dat ik bij iedere les kinderen duidelijker en eerder</p>	<p>Ik ben hier enorm in gegroeid en dit heeft denk ik ook te maken met het feit dat ik me veel meer op mijn gemak voel in een Nederlandse klas. Ik pak sneller door wanneer het</p>

<p>aanspreek op (on)gewenst gedrag en daardoor dus de orde beter bewaak.</p>	<p>nodig is en durf streng te zijn als het moet. Verder geef ik vaker aandacht aan gewenst gedrag. Met de tips uit de literatuur probeer ik af en toe nieuwe dingen uit. Bijvoorbeeld bij de 'weet niet' kinderen (beantwoorden vaak met weet niet): ik vraag het nog steeds aan een ander kind maar kom daarna snel weer terug bij het 'weet niet' kind met dezelfde vraag. Succes verzekerd!</p> <p>Mijn eigen stopregels: (terug)tellen in een andere taal, stop letterlijk zeggen, aangeven wie er al klaar is en complimenteren, stilte teken van de school gebruiken etc.</p> <p>Ook hebben we een KIVA-oefening gedaan over wat een gezellige klas is en daar kom ik af en toe op terug want deze regels heb ik opgehangen op het bord.</p>
<p>2h. Begeleiden van zelfsturend leren en bevorderen van de zelfstandigheid Eind periode G wil ik bereikt hebben dat ik leerlingen altijd eerst vraag/verzoek iets zelf te proberen voordat ik ze help en ik moet duidelijk aangeven wanneer ik niet beschikbaar ben voor hulp (bijvoorbeeld door middel van stoplicht o.i.d.)</p>	<p>In het begin zag ik dat kinderen graag de hulp van de nieuwe juf inschakelden maar al snel merkte je dat ze er iets te makkelijk in werden 😊 . Ik geef bijna altijd aan dat ze iets eerst zelf moeten proberen, bij het omkleden van de gymles zit ik letterlijk op mijn handen zodat ze zien dat ze het zelf moeten doen.</p> <p>Als groep 3 aan het werk is en groep 1/2 speelt/werkt, wil een bepaalde leerling van groep 3 nog eens hulpeloos gaan doen. Tegenwoordig ben ik dan streng: 'Je mag me nu niet storen en je weet precies wat je moet doen of kijkt even bij je klasgenoten'.</p> <p>Als ze zaken zelfstandig doen, prijs ik ze veelvuldig.</p>

Bijlage 8. LU1. Indicator 2. POP fase H Student 2

Beroepstaak 1. Didactiek	- Resultaat
Maken van de weekplanning (ook inhoudelijk) en uitvoeren	<p>Gedurende deze gehele stageperiode heb ik iedere woensdag en vrijdagmiddag overleg met mijn stagebegeleider en maken we samen de planning. We wisselen ideeën uit en de lessen worden definitief ingevuld en spullen klaargezet.</p> <p>Ik heb de week van 6-10 december en de week van 13-17 december de gehele planning zelfstandig gemaakt, alle lessen voorbereid en ook volledige dagen. Dit was echt heel leuk om te doen, ik vind het heerlijk om de planning te maken en het is fijn om zelfstandig dagenlang de klas te draaien omdat je dan precies weet wat er is gedaan en daar makkelijk op terug kan grijpen. Lessen die (nog) niet goed genoeg begrepen werden, kun je op een ander moment herhalen.</p>
<p>Toetsen/ analyseren leerprocessen Als de tijd het toelaat wil ik eventueel toetsen afnemen maar ik zal in ieder geval de leerprocessen van iedere leerling in kaart brengen.</p>	<p>Iedere week heb ik een 2 a 3 leerlingen extra geobserveerd (zie onder). Ik hield sowieso al de leerresultaten bij in ons klassenboekje (zie ook periode G) maar nu heb ik extra momenten geobserveerd (tijdens leerwerktijd en andere lessen). Deze observatie heb ik in een tabel verwerkt en zal ik aan het einde van de stage in het LVS verwerken.</p> <p>Terwijl ik de klas draaide (in mijn 2 volle weken) heeft mijn stagebegeleider alle toetsen af kunnen nemen.</p>
<p>12 wijze lessen Uit de 12 wijze lessen heb ik een 4tal gekozen waar ik bewuster mee bezig wil zijn en het ook beter vastleggen na de lessen. Ik heb gekozen voor 2,5,6 en 9</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Duidelijk afgebakende instructie 	<p>Ik heb deze periode bewuster gelet op een aantal van de tips uit de 12 wijze lessen.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ik maak voorafgaand aan de les zoveel mogelijk duidelijk wat we gaan doen en wat de bedoeling is. En wat er geleerd gaat worden. 2. Ik laat kinderen tussendoor samenvatten, feedback geven, herhalen wat de bedoeling is voor andere leerlingen.

<ol style="list-style-type: none"> 1. Leerlingen lesstof laten samenvatten of verklaren 2. Achterhaal of de hele klas het begrepen heeft 9. afwisseling in oefentypes 	<ol style="list-style-type: none"> 3. Ik herhaal de lesstof aan het einde van de les en kijk of de leerlingen het begrepen hebben (zo niet, dan noteer ik in het klasseboek dat er herhaling nodig is, en voor welke leerlingen specifiek). Zie overzicht klasseboekje. 4. Ik heb deze periode veel afgewisseld met verschillende instructietypes (op verschillende plekken: buiten, speelzaal, klas) en samenwerkingsvormen (teams, duo's etc.). Voor kleuters is dat nog best lastig maar ik heb echt gezien dat ze daar deze periode steeds beter in zijn geworden.
<p>Beroepstaak 4. Reflectieve professional</p> <p>Ik ben bijna een volwaardige leerkracht op alle beroepstaken maar vind dat ik nog beter moet documenteren wat ik allemaal doe. In de waan van de dag heb of maak ik er vaak geen tijd voor. Wel houd ik ontwikkelingen van de leerlingen bij in de klas, maar ik wil meer aandacht besteden aan mijn logboeken voor mijn eigen reflectie.</p>	<p>Ik ben er beter in geworden maar iedere dag bijhouden lukt echt niet altijd, helaas. Omdat ik deze periode zoveel dagen achter elkaar lesgeef en ook hele dagen overneem, heb ik gewoon geen tijd om iedere dag alles bij te houden. Maar ik houd het in ieder geval wel bij per drietal dagen ongeveer. Ook heb ik gemerkt dat ik bijna niet toe kom aan filmen omdat ik de hele dag druk in de weer ben met al mijn lessen. Ik doe zoveel in de klas maar ik heb niet van ieder detail bewijs dus in dit geval moet je vertrouwen op de input van mijn stagebegeleider.</p>

Ter illustratie: deel uit overzicht van leerling observaties

Wie	Dag	Tijd	Wat	Observatie
1	Woe 10-11	8.30	Kring	Zeer goede woordenschat. Vertelt uitgebreide samenvatting van Sinterklaasjournaal.
	Woe 10-11	8.45-9.00	Rekenplein	Als er overlegd moet worden in duo's, overlegt ze niet met leerling 3. Ze begint zelf. Ze is erg aan het kijken wat de rest van de klas doet en wat de juf doet bij andere kinderen. Ze kan hardop tellen t/m 10 (en ook 20), Bij de 2 ^e keer samenwerken vraagt ze wel aan andere leerling: Welke ga jij doen? Ze tekent niet de nootjes, maar schrijft het cijfer, Ze kan in sprongen van 2 tellen

	Woe 10-11	900-9.10	Leerwerktijd/ Pompoentaart	Ze rolt een mooie taart uit en gebruikt dan de kaart waar 8 punten op staan. Ze snijdt de taart eerst door de helft en dan de punten 1 voor 1 dus ze zijn niet allemaal even groot.
	Do 11-11	9.00-9.10	Vrij spelen pompoentaart	Gaat weer naar de pompoentaart. Leerling 16 zit erbij maar doet niets. Leerling 1 doet alles voor haar. Ze is altijd zeer behulpzaam naar andere leerlingen, maar soms een beetje bezig.
	Vr12-11	9.00-9.10	Boodschappentas vlechten	Leerling 1 is goed in de fijne motoriek. Kan netjes en zorgvuldig werken.
	Vr 12-11	900	Rekenplein	Kan goed synchroon tellen
2	Woe 10-11	8.50-9.00	Rekenplein	Gaat eerst gokken i.p.v. tellen. Kan tot 10 tellen. Tekent kruisjes voor tellen van nootjes. Kan (nog) niet in sprongen van 2 tellen.
	Do 11-11	9.00-9.10	Speelwerkijd/ Herfsttafel + boerderijhoek	Speelt veel alleen en stil. Vrij rustig in de groep. Speelt kort een rollenspel met leerling 15.
	Vr 12-11	9-10	Lettertafel	Kiest pompoentaart maar gaat uiteindelijk heel geconcentreerd aan de slag met het bord met alle letters. Maakt geen woorden maar is duidelijk geïnteresseerd in hoe letters eruitzien. Ik vind wat woorden die per ongeluk gemaakt zijn en bespreek ze met haar.
3	Woe 10-11	8.50-9.00	Rekenplein	Geen overleg eerst. Roept hard door de klas wat er gedaan moet worden: Tellen! Is bezig met iets anders (opmeten andere leerling met zijn handen?). Telt mee t/m 10. Krijgt beurt, schuift eikels goed weg maar wil dat zo precies doen dat hij de tel kwijtraakt. Zegt dan wel rangtelwoord: was dit de 4 ^{de} ? Gaat van 5 ineens naar 9. Zitten 2 eikeltjes aan elkaar, raakt dan in de war met tellen. Telt er 8 en zegt dat dat meer is dan 10. Tekent 8 spulletjes en cijfer (luistert niet naar de opdracht). Geeuwt heel vaak.
	Woe 10-11	9.10-9.20	Herfsttafel	Speelt met leerling 4. Heel veel fantasie en rollenspel: restaurantje spelen. Ik doe herfstonderzoek naar paddenstoelen. Maakt pizza. Maakt Ook rijstwafel door zaden in een glazen cilinder te stoppen (heeft rijstwafel deze week gezien bij juf Judith)
	Do 11-11	9.00-9.45	Vrij spel Boerenmarktwinkel	Zit vol in rollenspel. Gaat alle melkpakken netjes sorteren op grootte en kleur. Heel geconcentreerd mee bezig. Andere leerling komt binnen met heksenmuts: Dit is geen winkel waar heksen mogen komen. Je moet weg! Is heel druk met alle melkpakken. Gaat sorteren en ordenen op kleur en grootte. Wordt tussendoor iedere keer afgeleid, maar keert terug naar dit sorteerwerk. Praat veel in zichzelf over wat hij aan het doen is
	Vr 12-11	900	Kring	Verstoort de kring. Na waarschuwing in de TO hoek gezet. Erg onrustig.

4	Ma 15-11		Speelwerktijd	5 minuten is zoveel (en steekt hand op). Speelt met gewichten: de grootste is het zwaarste. Is lekker aan het spelen met Y.
			KIVA	Regels zijn als papa en mama streng zijn
5	Ma 15-11		Speelwerktijd	Goed rollenspel met E in de boerderijwinkel. Ik ga bloemschikken (is heel druk met het maken van boeketten)
6	Ma 15-11		KIVA	Ik vind het vervelend als er veel herrie is Is heel fanatiek met het zoeken van alle verstopte kastanjes in de zandbak (zet door, terwijl andere kinderen al gestopt zijn, moet en zal zij doorzoeken)

Bijlage 9. LU1. Indicator 3. Diverse feedbackformulieren stagebegeleider + Praktijkadviesformulieren in grafische vorm

Bijlage Overzicht Feedback begeleider Periode G en H. Naast allerlei aantekeningen (deze heb ik niet toegevoegd want dan wordt het echt te veel) heb ik ervoor gekozen om mijn begeleider aan het einde een aantal Kijkwijzers en KBS-formulieren in te laten vullen die meer een totaaloverzicht geven. Daarnaast uiteraard de uitdraai van praktijkplein (periode H en een totaaloverzicht van de hele opleiding)

Kijkwijzer Voorlezen maandag 11 oktober 13⁰⁰ - 13³⁰

Titel	De dappere paardjes
Auteur	Ron Visser
Illustrator	Margriet van Noord
Uitgever	
Motivatie keuze boek of verhaal	past bij thema leuk heren wat je wilt.

Observatiepunt	Opmerkingen
Opstelling groep	Groep is los en in de lering zitten.
Biocoopopstelling, halve kring	
Inleiding	Spannend, je maakt luisterraas berekend naar het verhaal
Spanning	3 spelgoedperceps achterkent voorgelaten
Gebruik maken van spanning	Stemgebruik, h prime als stemming artikel in het verhaal.
Goede afwisseling spanning-ontspanning	
Beschrijvingen / Moog	Handgevoelend voor gelezen. Vervelen, vopen pas, moet, maken, horen.
Je ziet het voor je	Levensrecht
Dialogen	paarden hebben allemaal zelfde stem
Levensrecht	duidelijk wanneer h prime (aantekening) niet zeggen
Intonatie	Maar dan..... (mag je best met meer sterke opzeggen, gezuse)
Voltoende afwisseling	prima,
Uitspraak	prima, gaat hoorbaar
Goede vertaambaarheid	
Volume	Rustig, met voldoende afwisseling
Rustig, met voldoende afwisseling	
Tempo	Daarbij heb rustige te lezen/proton. iets langer pauzes na punt.
Rustig, met voldoende afwisseling	
Gebruik van functionele pauzes	
Oogcontact met de luisterraas	prima
Mimiek	prima, emoties zichtbaar. Ogen niet gekloten.
Functioneel, op het juiste moment	
Omgaan met reacties van de leerlingen	Zijn ik hun heren? Oh ze het woorden hoe een paard klinkt.
Je reageert adequaat op reacties	
Reflexie/ verbeterpunten	Rustiger lezen, functionele pauzes. Houd rekening met kinderen die de taal niet zo snel meekrijgen.
Handtekening begeleider + datum	11-10-21

+ Luisterroeg waarof gesteld: Wie, wat, waar.

Kijkwijzer Vertellen Logo 2000 maandag 11/10/21

Titel	de bus
Auteur	
Uitgever	
Motivatie keuze verhaal	Thema Beroepen / 1 leering wilt graag buschauffeur zijn.

Observatiepunt	Opmerkingen
Opstelling groep	+ groep?
Biocoopopstelling, halve kring, hele kring	
Inleiding	Waar van de bus loopt met stuur door khal.
Spanning	
Spannend, je maakt luisterraas berekend naar het verhaal	
Gebruik maken van spanning	Leert oker lokaal als bus
Goede afwisseling spanning-ontspanning	
Beschrijvingen	je ziet het voor je
Dialogen	Alsof je echte buschauffeur bent
Levensrecht	
Woordkeuze	Woloppen, buskalle, in stappen, wachten.
Pasend bij verhaal/genre	
Intonatie	
Voltoende afwisseling	
Uitspraak	Oké stop, nu kan ik het zat.
Goede vertaambaarheid	
Volume	
Rustig, met voldoende afwisseling	
Tempo	
Rustig, met voldoende afwisseling	
Gebruik van functionele pauzes	
Oogcontact met de luisterraas	

Mimiek gebaren Functioneel, op het juiste moment	goed voorgedaan
Ongaan met reacties van de leerlingen Je reageert adequaat op reacties	Luit omst uig uer oplepen vanket je luygryk - foute inbreng (eibels. uer) woret gesegeerd.
Verhalende De vertelling wordt met een duidelijk einde afgesloten	Luyt singe. Eke u eke veld ke Ook in het Engels
Handtekening begintelder + datum	11-10-21

- Ju loop even weg, waarom?
- Onrustig, kindere. geke. dor a bece

- Willeg niet volgens Logo 2001 → onderdeel Toegassen.
(Waarom gekozen voor deze vorm
na toegassen kwam willeg.

- Gancedicht op Anna die netjes zit +
brekt de andere kinderen mee.

- Leuk gesprekje met Anna en Bram.

Oké, nu ben ik het zat.
Acht je stal, Zonder te geke → als je doorgaat merk je dat
ze huistoren.

KBS Kijkwijzer
Vriendelijk leidinggeven aan een groep (09-08-2016).docx

Student: _____ Datum: 14-10-21

Vriendelijk leidinggeven aan een groep

Beschrijving algemeen

Het gaat hierbij om het handelen van de leraar die op een goede manier leidinggeeft. Hij schept een vriendelijke en collegatieve sfeer en brengt een open communicatie tot stand. Dit betekent dat hij de leerlingen leidt en begeleidt, stuurt en volgt, confronteert en verzocht, corrigeert en stimuleert.

Taak

- De leraar maakt contact met leerlingen en zorgt ervoor dat zij contact kunnen maken met hem en zich op hun gemak voelen, waarbij hij gebruik maakt van interactieprincipes en effectieve leerkrachtcommunicatie.
- De leraar geeft leiding aan de leerlingen, hecht waarde aan hun inbreng en biedt de ruimte aan leerlingen om verantwoordelijkheid te nemen.

Actie (voorbeelden gedrag leraar)

- Heeft oogcontact met de leerlingen en laat leerlingen in hun waarde.
- Laat door stem, mimiek en lichaamshouding zien dat hij leiding geeft.
- Ziet wat er gebeurt in zijn groep, luistert naar de leerlingen en reageert op hen.
- Stimuleert gewenst gedrag en spreekt leerlingen aan op ongewenst gedrag.
- Interpreteert en begrijpt signalen van leerlingen en reageert hier adequaat op.
- Houdt in zijn taalgebruik, omgangsvormen en manier van communiceren rekening met de leefwereld van leerlingen.
- Zorgt voor een verdeling van aandacht bij het geven van beurtten.
- Zorgt voor heldere regels en afspraken en ziet erop toe dat ze worden nageleefd.
- Draagt zorg voor een optimale interactie met en tussen leerlingen in onderwijsgesprekken.

Pagina 1 van 2

KBS Kijkwijzer
Vriendelijk leidinggeven aan een groep (09-08-2016).docx

Resultaat

- Er is wederzijds respect tussen leraar en leerlingen en tussen leerlingen onderling.
- Er heerst een prettig leer- en werkklimaat en positie en rollen zijn duidelijk.

Ruimte voor toetsing

Duidelijk zichtbaar in je lessen en contact met de kinderen dat je weet doet met de feedback.
Maak om te zien dat je zo groeit in je rol als 'juf'!

Pagina 2 van 2

nholland hollands

Kijkwijzer 'Effectieve leerkrachtcommunicatie'
Interactieanalyse: Kunnen de kinderen de leerkracht volgen?

	Waarneembaar leerkrachtgedrag	+/-	Opmerkingen
Start of grote signalen	De student richt de aandacht van de groep op zichzelf door bijv. stemverheffing, in handen klappen, nadrukkelijke intonatie, opmerkingen etc.	+	
Stem, mimiek en lichaamshouding	De student communiceert oraal, zijn stem heeft de juiste sterkte, is duidelijk verstaanbaar, varieert in toon en tempo, heeft een vriendelijke gezichtsuitdrukking, gebruikt verschillende expressiemogelijkheden en heeft een open houding.	+	
Oogcontact	De student maakt met alle leerlingen oogcontact.	+	
Alertheidsignalen	De student betreft de leerling weer op de activiteit door bijv. de naam van de leerling te noemen, oogcontact te maken, knippen met de vingers, de leerling even aan te raken.	+	
Positie	De student neemt een goed zichtbare positie in en afhankelijk van de situatie past hij deze positie aan.	+	
Tempo	De student varieert in tempo en snelheid, zodat de leerlingen hem goed kunnen volgen.	+	Denk aan de snelheid voor bestuurskeuze leerling.
Eenduidige communicatie	De student zorgt dat zijn non-verbale communicatie overeenkomt met de verbale communicatie.	+	
Instemmend benoemen	De student benoemt wat hij doet en wat de leerlingen doen. Dit benoemen is voornamelijk instemmend (i.v.o. congerend).	+	
Gewenst gedrag benoemen	De student benoemt het gewenste gedrag.	+	positief gedrag wordt bekrand
Onvangst-bestaating	De student bevestigt initiatief van leerlingen door nadrukkelijk verbaal of non-verbaal te reageren (ontvangen) bijv. knikken, instemmen, bedanken, verbeteren, samenvatten, complimentiseren.	+	
Beurtverdeling: opening	De student geeft een duidelijke opening, waardoor de leerlingen weten wie de beurt heeft.	+	
Beurtverdeling: Uitwisseling:	De student verdeelt beurtten door leerlingen aankijken, namen noemen en zorgt dat leerlingen betrokken zijn. De beurtverdeling is evenwichtig. De student let erop dat hij zelf niet teveel aan het woord is en bevordert interactie tussen leerlingen.	+	
Beurtverdeling: afronding:	De student rondt de beurt duidelijk af door bijvoorbeeld een korte samenvatting te geven of degene die te beurt heeft te bedanken.	+	
Inhoud	De student biedt inhoud: de inhoud is relevant en sluit aan bij de beleveniswereld van de leerlingen.	++	
Leiding geven	De student geeft effectief leiding door gebruik te maken van bovengenoemde interactiekenmerken.	+	

dec 21

inh KBS Kijkwijzer
Begeiden_van_het_leerproces(09-08-2016).docx

Student: Datum: 15 dec '21

Begeiden van het leerproces

Beschrijving algemeen

Het gaat hierbij om de periode in de leeractiviteit na de instructie en uitleg, maar voor de evaluatie en afsluiting. De leerlingen zijn dus bezig met een verwerkingsopdracht.

Taak

- De leraar begeleidt de leerlingen in het zelfstandig verwerken van leerinhouden op basis van een opdracht.
- De leraar organiseert de verwerkingsactiviteit zodanig dat er voldoende aandacht is voor elke leerling.

Actie (voorbeelden gedrag leraar)

- Bepaalt de mate van zelfstandigheid voor elke leerling op basis van zijn kennis van de leerstof en van de leerlingen.
- Maakt afspraken over zelfstandig werken en geeft aan welke ondersteuning verwacht mag worden.
- * Draagt zorg voor een rustige werkomgeving en maakt een duidelijke tijdsplanning.
- Zorgt voor geschikte hulpbronnen in de leeromgeving en voor visuele ondersteuning.
- Organiseert de samenwerking en de leermaterialen en zorgt voor voldoende leerstof.
- Laat leerlingen doelstelling, regels en afspraken bevestigen.
- Maakt een bewuste keuze voor passende werkvormen uit alle beschikbare werkvormen.
- Stimuleert samenwerken en observeert wie er samenwerkt met wie en hoe.
- Observeert hoe leerlingen aan het werk zijn en geeft hen ruimte zelf structuur aan te brengen.
- Beweegt zich door de fysieke ruimte en is beschikbaar voor leerlingen die hulp nodig hebben.
- Stimuleert het zelfstandig zoeken van oplossingen, maar biedt waar nodig ondersteuning.

Pagina 1 van 2

inh KBS Kijkwijzer
Begeiden_van_het_leerproces(09-08-2016).docx

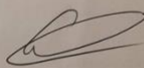
- Stimuleert leerlingen tot het zelf evalueren of het doel bereikt is en hoe dat werd bereikt.
- Ziet waar een leerling vastloopt, biedt hulp waar nodig en leidt hem naar de volgende stap.
- Observeert de voortgang van alle leerlingen en stelt open vragen.
- Geeft de ruimte aan leerlingen om leervragen te verwoorden.
- Houdt schriftelijk bij welke leerlingen welke problemen hebben.

Resultaat

- Doel en werkwijze van de leeractiviteit is duidelijk voor alle leerlingen en alle leerlingen zijn op het eigen niveau aan het werk.

Ruimte voor toelichting

* Welk geluidsniveau vind je toebaatbaar als leerlingen moeten werken. (groep 3)

inh KBS Kijkwijzer
Verschillende_werkvormen_hanteren(09-08-2016).docx

Student: Datum: 15 dec '21

Verschillende werkvormen hanteren

Beschrijving algemeen

Het gaat hierbij om het verwerken van de leerstof en leerinhouden aan de hand van passende en gevarieerde werkvormen.

Taak

- De leraar kiest werkvormen die passen bij de leerdoelen, leerinhouden en leeractiviteit.
- De leraar regelt de organisatie en communicatie en begeleidt de leerlingen bij de leeractiviteit.

Actie (voorbeelden gedrag leraar)

- Beheerst de inhoud van de leerstof en kiest de meest geschikte verwerkingsmethoden.
- Onderzoekt verschillende werkvormen (actief leren, cooperatief leren, individuele verwerking) en selecteert een werkvorm die past bij leerstof en leerlingen.
- Ontwerpt zonodig eigen vormen van leerstofverwerking die passen bij de situatie, waarbij hij gebruik maakt van beschikbare mogelijkheden in schriftelijke en mondelinge vormen.
- Herschrijft zonodig opdrachten en maakt een werkblad voor de leerlingen.
- Kiest in de organisatie voor al of niet samenwerkend leren en organiseert de samenwerking.
- * Maakt duidelijke afspraken met leerlingen en zorgt voor structuur en rust.
- Hanteert een duidelijke opzet met instap - uitleg - zelfwerkzaamheid - evaluatie.
- Geeft korte instructie en bepaalt (in overleg met leerlingen) de tijdsduur van de leeractiviteit.
- Stimuleert en reguleert de acties van leerlingen en signaleert leerlingen die begeleiding nodig hebben.
- Geeft positieve feedback, helpt niet meten en stimuleert leerlingen tot zelfstandig werken op basis van beschikbare hulpbronnen.
- Stimuleert dat leerlingen elkaar helpen, maar legt zonodig nog eens uit of doet voor.

Pagina 1 van 2

inh KBS Kijkwijzer
Verschillende_werkvormen_hanteren(09-08-2016).docx

- Controleert of de verwerking verder goed verloopt.

Resultaat

- Leerlingen weten hoe ze de opdrachten moeten uitvoeren en zijn geboeid en actief aan het werk.
- Leerlingen krijgen via feedback informatie over hun werkwijze, passen die indien nodig aan, en kunnen verwoorden wat ze aan het doen zijn.

Ruimte voor toelichting

* Bepaal voor jezelf welk werk/spelniveau geluid je accepteert.

KBS Kijkwijzer
Instructie_geven(09-08-2016).docx

Student: Datum: 15 dec '21

Instructie geven

Beschrijving algemeen

Het gaat hierbij om het uitvoeren van een gedifferentieerde instructie, waarbij de instructie het moment is waarop de leerlingen uitleg krijgen tot aan het moment dat ze aan de verwerking beginnen.

Taak

- De leraar geeft duidelijke, gestructureerde en bij voorkeur korte instructie, waarbij er tevens evaluatiemomenten zijn ingebouwd.
- De leraar biedt verschillende oplossingsstrategieën aan binnen de instructie, zodat de leerlingen goed zicht krijgen op inhoudelijke aspecten van de leeractiviteit.

Actie (voorbeelden gedrag leraar)

- Ontwerpt instructie die aansluit bij niveaverschillen tussen leerlingen.
- Ontwerpt gefaseerde instructie, gestructureerd naar moeilijkheidsgraad en abstractieniveau.
- Geeft duidelijke instructie en maakt daarbij eventueel gebruik van een instructietafel.
- Maakt gebruik van concreet materiaal, waaronder voldoende beeldmateriaal.
- Maakt gebruik van realistische voorbeelden die aansluiten bij de belevingswereld.
- Gebruikt duidelijke taal en geeft rustig uitleg in een stap voor stap benadering.
- Laat leerlingen kennismaken met meerdere oplossingsmogelijkheden.
- Laat leerlingen aspecten zelf verwoorden en stelt inzichtbevorderende vragen.
- Hanteert vaste routines en laat leerlingen gemaakte afspraken bevestigen.
- Biedt leerlingen stof aan op verschillende niveaus en zorgt voor passende materialen.
- Geeft herkenbare opdrachten op maat en zorgt dat extra taken beschikbaar zijn.
- Laat de leerlingen herhalen en in eigen woorden de opdracht nog eens formuleren.

Pagina 1 van 2

KBS Kijkwijzer
Instructie_geven(09-08-2016).docx

Zorg ervoor dat leerlingen weten wat ze moeten doen en hoeveel tijd ze daarvoor hebben.

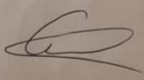
Stelt tussentijds evaluatievragen en controleert of leerlingen de informatie verwerken.

Bevraagt leerlingen in elke fase of ze zelf verder kunnen en geeft hen verantwoordelijkheid.

Resultaat

- De leerlingen kunnen na de instructie aan de opdracht beginnen en weten hoeveel tijd ze hebben voor de verwerking.
- Leerlingen werken op eigen verwerkingsniveau aan de opdracht en weten hoe en aan wie ze om hulp kunnen vragen.

Ruimte voor toelichting
Duidelijke instructie passend bij niveau van leerlingen, en op uitdagerender hoger niveau.

Pagina 2 van 2

KBS Kijkwijzer
Evalueren_van_het_leerproces(09-08-2016).docx

Student: Datum: 15 dec '21

Evalueren van het leerproces

Beschrijving algemeen

Het gaat hierbij om het evalueren van een product en het proces (wat en hoe hebben de leerlingen geleerd). Deze evaluatie kan dus zowel tijdens als aan het einde van een leeractiviteit plaatsvinden.

Taak

- De leraar evalueert het product of resultaat en proces van een leeractiviteit om het proces gericht te sturen en de kans op het behalen van de leerdoelen te vergroten.

Actie (voorbeelden gedrag leraar)

- Toont de voor de evaluatie benodigde oprechte luisterhouding en laat zien dat hij de leerling kent en weet wat hij kan.
- Deelt resultaatverwachtingen mee en informeert leerlingen over (tussen)resultaten.
- Toest, onder meer op basis van vragen, of de leerlingen op de goede weg zijn.
- Loopt rond tijdens de leeractiviteit, bekijkt het werk en spreekt leerlingen aan.
- Maakt vragen van leerlingen concreet en inventariseert antwoorden en oplossingen van hen.
- Laat leerlingen tijdens de leeractiviteit zelf onderwerpen uitleggen en stelt open vragen.
- Vraagt aan leerlingen aan te geven wat de inhoud was van de leeractiviteit en wat zij zelf belangrijk vonden.
- Vraagt door en vat samen, denkt na over vervolgstappen, en zoekt zonnig naar nieuwe leerwegen.
- Laat leerlingen werk tonen als ze klaar zijn, waardeert ze en geeft complimenten, maar ook een eerlijk oordeel.
- Evalueert met leerlingen door het voeren van gesprekken met individuele leerlingen en/of met de groep.
- Verwijst naar inhoud van eerder gevoerde persoonlijke gesprekken, gemaakte afspraken en bemoedigingen.

Pagina 1 van 2

KBS Kijkwijzer
Evalueren_van_het_leerproces(09-08-2016).docx

Draagt er zorg voor dat ook een relatief negatieve evaluatie positief eindigt, onder meer door te wijzen op goede deelresultaten.

Resultaat

- De leerlingen hebben een succeservaring beleefd en kunnen daardoor gemotiveerd aan het werk blijven.
- De leerlingen hebben op basis van feedback inzicht in hun eigen leerproces en weten wat dat betekent voor het leren dat daarna volgt.

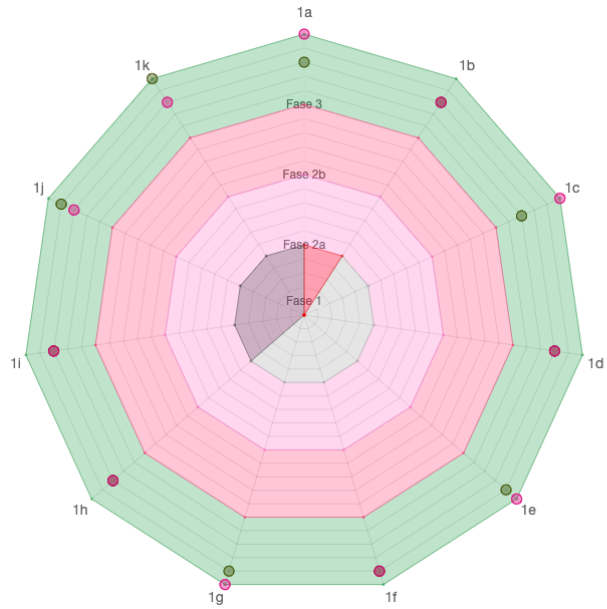
Ruimte voor toelichting
Formuleert heldere verwachtingen en geeft positieve feedback.

PRAKTIJKADVIESFORMULIEREN IN BEELD PER BEROEPSTAAK

Beroepstaak 1. Vakdidactisch, periode H

- Dec 2021 | H (2.4) | Janine Schimmel (student)
- Dec 2021 | H (2.4) | Eef Veenhuysen (beoordelaar)
- Digitaal Opleidingsprofiel (student)
- BSA-norm eind fase 1
- Beoogd niveau eind fase 1
- Beoogd niveau eind fase 2a
- Beoogd niveau eind fase 2b
- Beoogd niveau eind fase 3

Score

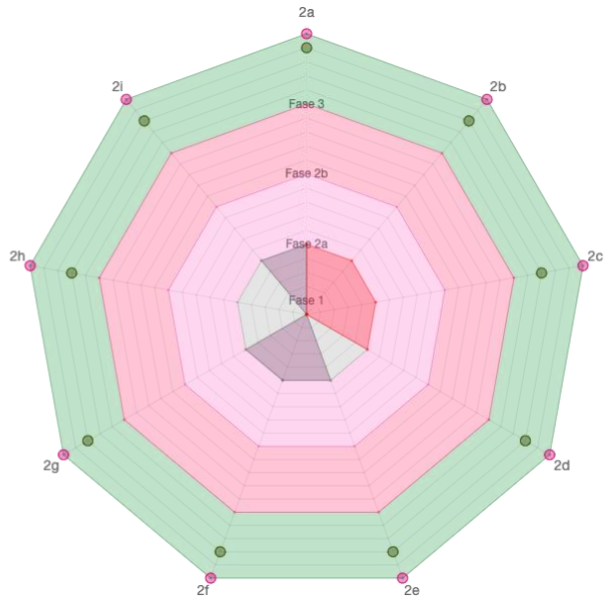
Beroepstaak 1: Goed
(Vak)didactisch handelen

Opmerkingen

zorgt voor goed doordachte lessen die aansluiten bij belevingswereld en niveau van de kinderen.

Beroepstaak 2. Pedagogisch handelen

- Dec 2021 | H (2.4) | Janine Schimmel (student)
- Dec 2021 | H (2.4) | Eef Veenhuysen (beoordelaar)
- Digitaal Opleidingsprofiel (student)
- BSA-norm eind fase 1
- Beoogd niveau eind fase 1
- Beoogd niveau eind fase 2a
- Beoogd niveau eind fase 2b
- Beoogd niveau eind fase 3

Score

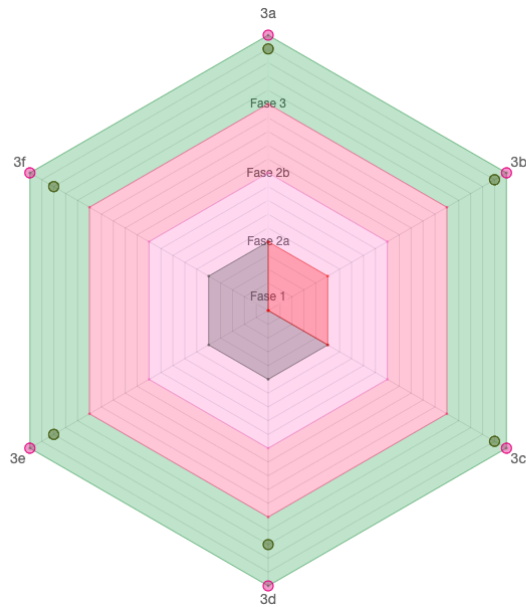
Beroepstaak 2: Pedagogisch handelen Goed

Opmerkingen

stimuleert het samenwerken en heeft goed zicht op de leerbehoefte van leerlingen.

Beroepstaak 3. Omgaan met collega's, ouders en externen

- Dec 2021 | H (2.4) | Janine Schimmel (student)
- Dec 2021 | H (2.4) | Eef Veenhuysen (beoordelaar)
- Digitaal Opleidingsprofiel (student)
- BSA-norm eind fase 1
- Beoogd niveau eind fase 1
- Beoogd niveau eind fase 2a
- Beoogd niveau eind fase 2b
- Beoogd niveau eind fase 2c
- Beoogd niveau eind fase 3

Opmerkingen

heeft een duidelijke visie op onderwijs en weet dat goed te verwoorden.

Beoordeling	
Eindcijfer voor de praktijkperiode	9
Summatief	
Toelichting	<p>Beste [naam], Zojuist hebben we je laatste stage periode H besproken. Je mentor [naam] en ik het er over eens dat je de laatste periode meer collega (lid van het team) was dan student. Een groot compliment. Veel ging de vorige periode al goed/ (didactisch en pedagogisch) de kinderen in beeld en gekozen voor werkvormen die activerend zijn. Blijf werken aan een goed timemanagement. (zal steeds beter gaan) Groot compliment dat je met Wijze Lessen verder aan de</p>

Janine Schimmel (658389) Eindbeoordeling praktijk pH (2.4) [17-12-2021] pagina 1/2

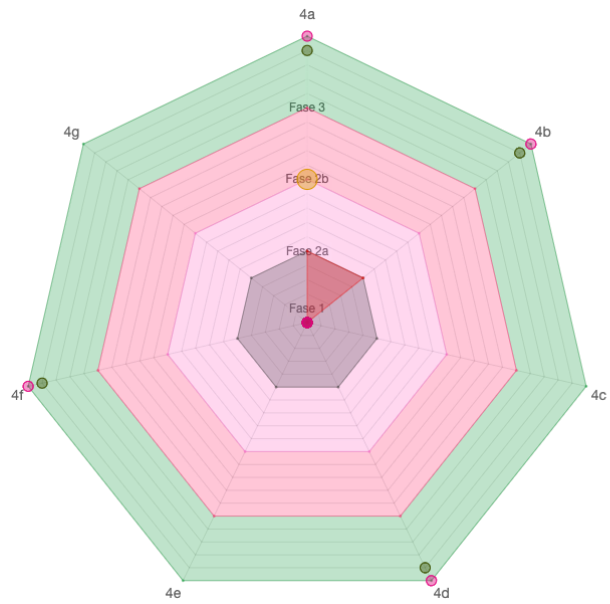

Eindbeoordeling praktijk pH (2.4)
Janine Schimmel (658389)

slag bent gegaan. Vel deed je al onbewust maar het is juist zo fijn dat je nu nog bewuster keuzes maakt in eigen didactisch handelen. Het maakt de de leeropbrengsten van de kinderen Specifiek maar vooral ook (M)eeftbaar! Beoordeling 9.0 zeer goed gedaan!

Beroepstaak 4. De reflectieve professional

- Dec 2021 | H (2.4) | Janine Schimmel (student)
- Dec 2021 | H (2.4) | Eef Veenhuysen (beoordelaar)
- Digitaal Opleidingsprofiel (student)
- BSA-norm eind fase 1
- Beoogd niveau eind fase 1
- Beoogd niveau eind fase 1
- Beoogd niveau eind fase 2a
- Beoogd niveau eind fase 2b
- Beoogd niveau eind fase 3

Score

Beroepstaak 4: De reflectieve professional

Goed

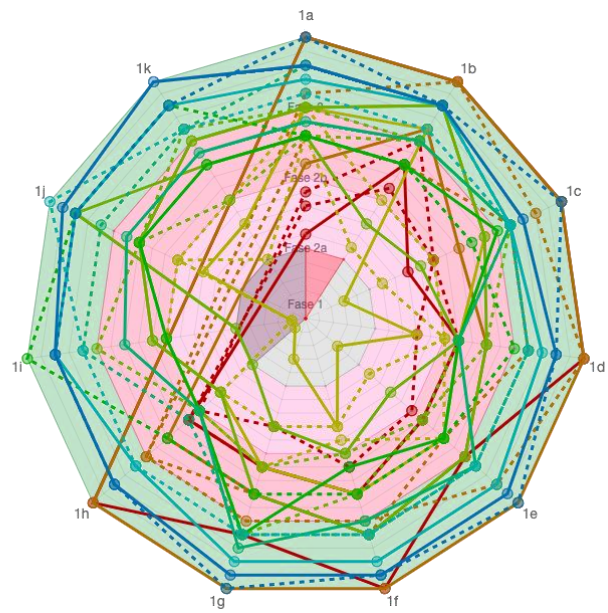
Opmerkingen

kan goed reflecteren op haar eigen handelen en gebruikt de feedback.

Beroepstaak 1. De vakdidactische professional

- Dec 2021 | H (2.4)
- Dec 2021 | H (2.4)
- Oct 2021 | G (2.3)
- Oct 2021 | G (2.3)
- May 2021 | F (2.2)
- May 2021 | F (2.2)
- Mar 2021 | E (2.1)
- Apr 2021 | E (2.1)
- Dec 2020 | D (1.4)
- Dec 2020 | D (1.4)
- Nov 2020 | D (1.4)
- Dec 2020 | D (1.4)
- Sep 2020 | C (1.3)
- Sep 2020 | C (1.3)
- Sep 2020 | C (1.3)
- Sep 2020 | C (1.3)
- Jul 2020 | B (1.2) | J
- Jul 2020 | B (1.2) | J
- Jun 2020 | B (1.2)
- Jul 2020 | B (1.2) | I
- May 2020 | A (1.1)
- May 2020 | A (1.1)
- Apr 2020 | A (1.1)
- Apr 2020 | A (1.1)
- BSA-norm eind fase 1
- Beoogd niveau eind fase 1

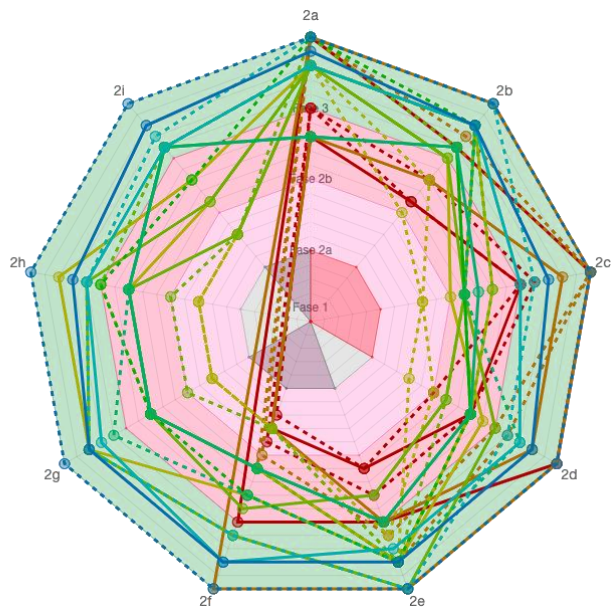
- Beoogd niveau eind fase 1
- Beoogd niveau eind fase 2a
- Beoogd niveau eind fase 2b
- Beoogd niveau eind fase 3

Beroepstaak 2. De pedagogische professional

- Dec 2021 | H (2.4)
- Dec 2021 | H (2.4)
- Oct 2021 | G (2.3)
- Oct 2021 | G (2.3)
- May 2021 | F (2.2)
- May 2021 | F (2.2)
- Mar 2021 | E (2.1)
- Apr 2021 | E (2.1)
- Dec 2020 | D (1.4)
- Dec 2020 | D (1.4)
- Nov 2020 | D (1.4)
- Dec 2020 | D (1.4)
- Sep 2020 | C (1.3)
- Sep 2020 | C (1.3)
- Sep 2020 | C (1.3)
- Sep 2020 | C (1.3)
- Jul 2020 | B (1.2) | J
- Jul 2020 | B (1.2) | J
- Jun 2020 | B (1.2)
- Jul 2020 | B (1.2) | I
- May 2020 | A (1.1)
- May 2020 | A (1.1)
- Apr 2020 | A (1.1)
- Apr 2020 | A (1.1)
- BSA-norm eind fase 1
- Beoogd niveau eind fase 1

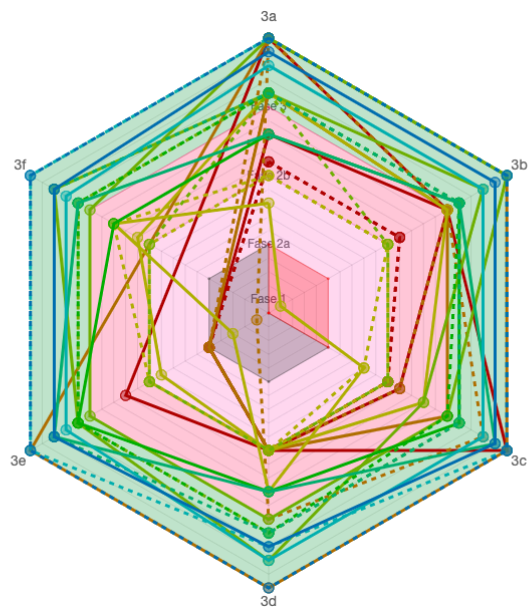
- Beoogd niveau eind fase 1
- Beoogd niveau eind fase 2a
- Beoogd niveau eind fase 2b
- Beoogd niveau eind fase 3

Beroepstaak 3. Samenwerken met collega's, ouders en externen

- Dec 2021 | H (2.4)
- Dec 2021 | H (2.4)
- Oct 2021 | G (2.3)
- Oct 2021 | G (2.3)
- May 2021 | F (2.2)
- May 2021 | F (2.2)
- Mar 2021 | E (2.1)
- Apr 2021 | E (2.1)
- Dec 2020 | D (1.4)
- Dec 2020 | D (1.4)
- Nov 2020 | D (1.4)
- Dec 2020 | D (1.4)
- Sep 2020 | C (1.3)
- Sep 2020 | C (1.3)
- Sep 2020 | C (1.3)
- Sep 2020 | C (1.3)
- Jul 2020 | B (1.2) | J
- Jul 2020 | B (1.2) | J
- Jun 2020 | B (1.2)
- Jul 2020 | B (1.2) | J
- May 2020 | A (1.1)
- May 2020 | A (1.1)
- Apr 2020 | A (1.1)
- Apr 2020 | A (1.1)
- BSA-norm eind fase 1
- Beoogd niveau eind fase 1

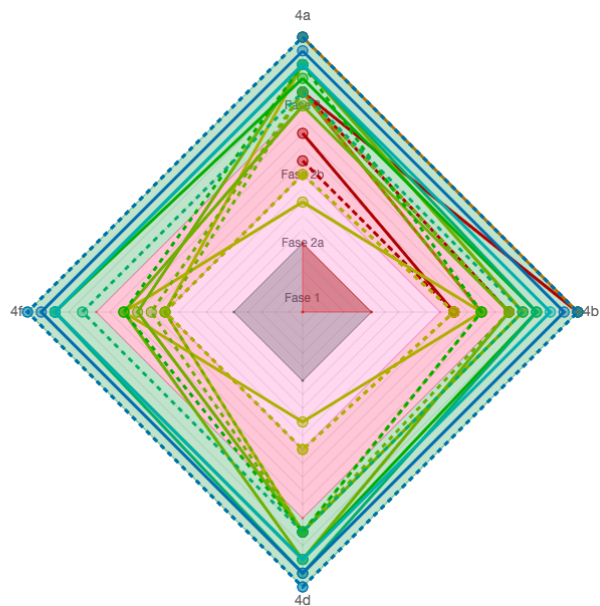
- Beoogd niveau eind fase 1
- Beoogd niveau eind fase 2a
- Beoogd niveau eind fase 2b
- Beoogd niveau eind fase 3

Beroepstaak 4. De reflectieve professional

- Dec 2021 | H (2.4)
- Dec 2021 | H (2.4)
- Oct 2021 | G (2.3)
- Oct 2021 | G (2.3)
- May 2021 | F (2.2)
- May 2021 | F (2.2)
- Mar 2021 | E (2.1)
- Apr 2021 | E (2.1)
- Dec 2020 | D (1.4)
- Dec 2020 | D (1.4)
- Nov 2020 | D (1.4)
- Dec 2020 | D (1.4)
- Sep 2020 | C (1.3)
- Sep 2020 | C (1.3)
- Sep 2020 | C (1.3)
- Sep 2020 | C (1.3)
- Jul 2020 | B (1.2) | J
- Jul 2020 | B (1.2) | J
- Jun 2020 | B (1.2)
- Jul 2020 | B (1.2) | J
- May 2020 | A (1.1)
- May 2020 | A (1.1)
- Apr 2020 | A (1.1)
- Apr 2020 | A (1.1)
- BSA-norm eind fase 1
- Beoogd niveau eind fase 1

- Beoogd niveau eind fase 1
- Beoogd niveau eind fase 2a
- Beoogd niveau eind fase 2b
- Beoogd niveau eind fase 3

Bijlage 10. Overzicht 2 weken Planning. Alle voorbereiding, planning en lessen gedaan (behalve dinsdagmiddag want dan is de duo er)

Maandag		Datum: 6 dec		Afwezig: [naam]	
Tijd	Groep 1/2	Groep 3			
8.20-8.30	Inloop Rekendomein: getalbegrip	Inloop Fluisterlezen			
8.30-9.00	Vertekring Ik leer: vertellen van een persoonlijk verhaal en luisteren naar een ander	Veilig leren lezen Kern Dag Ik leer: Ik maak: V&V:			
9.00-10.00	Speel/werktijd Thema: Doelen: zie Digikeuzebord	Rekenen Blok Les Ik leer: Ik maak:	restaurant + keuken-hoek	instructie	
9.15-9.45	Observatie spel/kleine kring				
10.00-10.15	9.45 latte	Eten en drinken, voorlezen			
10.15-10.30		Buiten spelen/beweging			
10.30-10.50	Taal activiteit bij thema Gesprek over kerstfeest Wat weten we al? A3 + tekeningen	10.30-11.30 Les Schrijven blz: Ik leer:			
10.50-11.55	Speel/werktijd Thema: Doelen: zie Digikeuzebord	Werk afmaken			
11.55-12.00		Evaluatie ochtend			
12.00-13.00		Middagpauze			
13.00-13.30	Logo 3000 Cluster: Kalender: Praatplaat	W2 B3 Ik leer: kaart/wenskaart			
13.30-14.00	Close reading sessie Ik leer: wie wat waar	Boek/tekst Een ober v. niks			
14.00-14.45	Thematisch werken - bewegende leren Ik leer: Buiten act 2 (spelzaal)	Ballen lessen			
14.45-15.00	Trefwoord en evaluatie middag				
Bijzonderheden vandaag: Bavarois-keek Vrijdag latte					

Dinsdag		Datum: 7 dec		Afwezig: [naam]	
Tijd	Groep 1/2	Groep 3			
8.20-8.30	Inloop Fijne motoriek	Veilig leren lezen Kern Dag Ik leer: Ik maak: V&V:			
8.30-9.00	Fonemisch bewustzijn 1 Ik leer: IK 2 p.101				
9.00-10.00	Speel/werktijd Doelen: zie Digikeuzebord	Rekenen Blok Instructie Les Ik leer: Ik maak:			
9.15-9.45	Observatie spel/kleine kring				
10.00-10.15		Eten en drinken, voorlezen			
10.15-10.30		Buiten spelen/beweging			
10.30-11.15	Gym juf Gabriëlle Hoepels of Ballen	Voor Koor Door lezen Schrijven blz: Ik leer:			
11.15-11.55	Rekenplein activiteit Ik leer: ontdekken ad 11	Gym juf Gabriëlle			
11.55-12.00		Evaluatie ochtend			
12.00-13.00		Middagpauze			
13.00-13.30	Logo 3000 Cluster: Kalender: Praatplaat	Logo 3000 Cluster: Kalender: Praatplaat			
13.30-14.00	Close reading sessie Ik leer:	Boek/tekst avonden + snoep/lekkers + elk placemat maken Ober van niks (+ omroep) Verhaallijn + uitbeelden			
14.00-14.45	Thematisch werken/Handvaardigheid Ik leer:				
14.45-15.00	KIVA en evaluatie middag Ik leer: p.69				
Bijzonderheden vandaag:					

Woensdag		Datum: 8 dec		Afwezig: [naam]	
Tijd	Groep 1/2	Groep 3			
8.20-8.30	Inloop Rekendomein: meten en meetkunde	Veilig leren lezen Kern Dag Ik leer: Ik maak: V&V:			
8.30-9.00	Rekenplein blok Ik leer: 2 les 15				
9.00-10.00	Speel/werktijd Doelen: zie Digikeuzebord	Rekenen automatiseren Ik leer: Ik maak:			
10.00-10.15		Eten en drinken, Trefwoord			
10.15-10.30		Buiten spelen/beweging			
10.30-11.15	Muziek meester Julius Ik leer:	Werk afmaken, Veilig leren lezen Letterzetter + ID min computer Schrijven blz: Ik leer:			
11.15-11.40	Taalactiviteit bij thema Ik leer: Talle woorden	Muziek meester Jaemer: Tingo			
11.40-11.55	Extra buiten Ik leer: Greg of the day	"deze soep is niet te eten"			
11.55-12.00		Evaluatie ochtend			
Bijzonderheden vandaag:					

Donderdag		Datum: 9 dec		Afwezig: [naam]	
Tijd	Groep 1/2	Groep 3			
8.20-8.30	Inloop boekje lezen	Veilig leren lezen Kern Dag Ik leer: Ik maak: V&V:			
8.30-9.00	Fonemisch bewustzijn 2 Speel/werktijd Doelen: zie Digikeuzebord	IK 3 p.103			
9.15-9.45	Observatie spel/kleine kring	Rekenen blok: les Ik leer: Ik maak:			
10.00-10.15		Eten en drinken, voorlezen			
10.15-10.30		Buiten spelen/beweging			
10.30-11.15	Gym juf Gabriëlle Hoepels	Voor koor door en duo lezen Schrijven blz: Ik leer:			
11.15-11.55	Rekenplein activiteit Ik leer: blok 2, les 16	Gym juf Gabriëlle			
11.55-12.00		Evaluatie ochtend			
12.00-13.00		Middagpauze			
13.00-13.30	Logo 3000 Cluster: D1 Kalender: Praatplaat	Logo 3000 Cluster: D1 Kalender: Praatplaat			
13.30-14.00	Close reading sessie Ik leer:	Boek/tekst Ballen + kaart maken voor de vogels + kaars in raam afmaken			
14.00-14.45	Thematisch werken				
14.45-15.00	Kiva en evaluatie middag Ik leer: p.69 A				
Bijzonderheden vandaag:					

Vrijdag		Datum: 10 dec		Afwezig	
Tijd	Groep 1/2	Groep 3			
8.20-8.40	Inloop Busy boxes	Veilig leren lezen Kern Dag Ik leer: Ik maak: V&V:			
8.40-9.00	Rekenplein Blok 2 les: 14 Ik leer:				
9.00-10.00	Speel/werkijd Doelen: zie Digkeuzebord	Rekenen Blok automatiseren/spel Les Ik leer: Ik maak:			
9.15-9.45	Observatie spel/kleine kring				
10.00-10.15	Eten en drinken, voorlezen				
10.15-10.30	Buiten spelen/beweging				
10.30-11.00	Defening grove/fijne motorek Ik leer: sneeuw maken	Voor-koor-door-lezen Veilig en Vlot blz: Werk afmaken			
11.00-11.30	Logo 3000 Cluster: W2-1 Beveiligen Kalender: Praatplaat: Ik leer:				
11.30-11.55	Huisje boompje beestje of Koekleore Onderwerp:				
11.55-12.00	Evaluatie ochtend				
Bijzonderheden vandaag: Tara loopt mee.					

Maandag		Datum: 13 december		Afwezig	
Tijd	Groep 1/2	Groep 3			
8.20-8.30	Inloop Rekendomein getalbegrip	Inloop Fuislerlezen Veilig leren lezen Kern Dag Ik leer: Ik maak: V&V:			
8.30-9.00	Verstekring Ik leer: verhalen van een persoonlijk verhaal buiteren naar een ander met getallen op volgende				
9.00-10.00	Speel/werkijd Thema Doelen: zie Digkeuzebord	Rekenen Blok Les Ik leer: Ik maak: WB CT			
9.15-9.45	Observatie spel/kleine kring				
10.00-10.15	Eten en drinken, voorlezen				
10.15-10.30	Buiten spelen/beweging				
10.30-10.50	Taal activiteit bij thema: letter K van Kerst? dubbele woorden bedenken allebei betekenis	10.50-11.30 Les Schrijven blz: Ik leer:			
10.50-11.55	Speel/werkijd Thema Doelen: zie Digkeuzebord	Werk afmaken			
11.55-12.00	Evaluatie ochtend				
12.00-13.00	Middagpauze				
13.00-13.30	Logo 3000 W2-3G Cluster: Kalender: Praatplaat: Ik leer: antwoorden/vreemde/kennis/vriend vrienclin				
13.30-14.00	Close reading sessie Ik leer:	Boek/tekst Het Boompje			
14.00-14.45	Thematisch werken - bewegingsdren Ik leer: meters meten (touw of strook)	Buiten act. 7 (by slecht weer binnen)			
14.45-15.00	Trefwoord en evaluatie middag				
Bijzonderheden vandaag: * op digkeuze orby: - ster vrouwen - ysbeer vrouwen (uit reken atelier) * sneeuw maken en mee spelen - zoutdeeg vormpjes - oving levelspel trucky 3.					

Dinsdag		Datum: 14 dec		Afwezig	
Tijd	Groep 1/2	Groep 3			
8.20-8.30	Inloop Fijne motorek Finsboek oprimen	Veilig leren lezen Kern Dag Ik leer: Ik maak: V&V:			
8.30-9.00	Fonemisch bewustzijn 1 Ik leer: IK 4 (p105)				
9.00-10.00	Speel/werkijd Doelen: zie Digkeuzebord	Rekenen Blok instructie Les Ik leer: Ik maak: WB CT			
9.15-9.45	Observatie spel/kleine kring				
10.00-10.15	Eten en drinken, voorlezen				
10.15-10.30	Buiten spelen/beweging				
10.30-11.15	Gym juf Gabriëlle	Voor-koor-door-lezen Schrijven blz: Ik leer:			
11.15-11.55	Rekenplein activiteit Ik leer: Rekenplein: Beveiligen aft. Schrijf 16 Blok 2 les 14	Gym juf Gabriëlle			
11.55-12.00	Evaluatie ochtend				
12.00-13.00	Middagpauze				
13.00-13.30	Logo 3000 W2-3 Cluster: Kalender: Praatplaat: Ik leer: geluid /doordst/echo				
13.30-14.00	Close reading sessie Ik leer:	Boek/tekst Het Boompje			
14.00-14.45	Thematisch werken/Handvaardigheid Ik leer:				
14.45-15.00	KVA en evaluatie middag Ik leer: samen delen p71 samen spelen				
Bijzonderheden vandaag:					

Woensdag		Datum: 15 dec		Afwezig	
Tijd	Groep 1/2	Groep 3			
8.20-8.30	Inloop Rekendomein meten en metkunde	Veilig leren lezen Kern Dag Ik leer: Ik maak: V&V:			
8.30-9.00	Rekenplein Blok 2 les 17 Zakertellen (1/16)				
9.00-10.00	Speel/werkijd Doelen: zie Digkeuzebord	Rekenen automatiseren Ik leer: Ik maak: WB CT			
10.00-10.15	Eten en drinken, Trefwoord				
10.15-10.30	Buiten spelen/beweging				
10.30-11.15	Musiekmeester Julius 1100-1130	Werk afmaken, Veilig leren lezen Letter jatten + 10 met computer Schrijven blz: Ik leer:			
11.15-11.30	Taalactiviteit bij thema: letter K Ik leer: klanken bingo of ander spel in thema kerst	Musiek meester jolmer			
11.40-11.55	Extra buiten				
11.55-12.00	Evaluatie ochtend				
Bijzonderheden vandaag: Grij of the day? raadset mee naar huis - waarom eten ysberen geen pinguins? of - wat is het woord daar boven					

Donderdag		16 dec		Afwezig	
Tijd	8:30-8:30	Groep 1/2	Veilig leren lezen Kern	Ik leer: ik maak V&V	
Tijd	8:40-10:00	Comeniusbewustzijn?	Ik leer: ik maak V&V	IK 5 p.107	
Tijd	9:15-9:45	Rekenen blok	Rekenen blok les: ik leer: ik maak WB CT		
Tijd	10:00-10:15	Eten en drinken, voorlezen			
Tijd	10:15-10:30	Buiten spelen/beweging			
Tijd	10:30-11:15	Gym juf Gabriëlle	Voor-voor-door en duist lezen	Ballen	Schrijven bij ik leer
Tijd	11:15-11:55	Rekenen activiteit	Gym juf Gabriëlle	Bouwen act. 16	
Tijd	11:55-12:00	Evaluatie ochtend			
Tijd	12:00-13:00	Middagbuis		KERST LUNCH	
Tijd	13:00-13:30	Logo 3000 Cluster Kalender Praatplaat	Logo 3000 Cluster Kalender Praatplaat	vrij spelen	ik leer: versieringen, kerstfeestje
Tijd	13:30-14:00	Close reading sessie	Book/boek	kerstboekeje	
Tijd	14:00-14:45	Thematisch werken			
Tijd	14:45-15:00	Kuis en evaluatie middag			
Bijzonderheden vandaag					
observatie Ties 10 ³⁰ anders is anders' (boek)					

Vrijdag		17 dec		Afwezig	
Tijd	8:30-8:40	Groep 1/2	Veilig leren lezen Kern	Ik leer: ik maak V&V	
Tijd	8:40-9:00	Rekenen blok	Rekenen blok les: ik leer: ik maak WB CT		
Tijd	9:00-10:00	Rekenen Blok	Rekenen Blok automatiseren/spel		
Tijd	9:15-9:45	Eten en drinken, voorlezen			
Tijd	10:00-10:15	Buiten spelen/beweging			
Tijd	10:15-10:30	Koekjes + kerstkaarten			
Tijd	10:30-11:00	Defensieve spelactiviteit	Voor-voor-door lezen Veilig en Vlot bij: ik leer: ik maak V&V	Defensieve spelactiviteit als het kan of speelzaal	Werk afmaken
Tijd	11:00-11:30	Logo 3000 Cluster Kalender Praatplaat	Logo 3000 Cluster Kalender Praatplaat	kerstbal, glimmen etc	
Tijd	11:30-11:55	Huisje boomje bezige of Kooktoere Onderwerp			
Tijd	11:55-12:00	Evaluatie ochtend			
Bijzonderheden vandaag					

Op het Digikeuzebord heb ik de volgende activiteiten geplaatst, binnen het thema Eten en Drinken (we gaan uit eten, het is Kerst)

- In de hoek spelen in ons zelfgemaakte restaurant en keuken (4 kinderen)
 - o Lesdoelen: rollenspel, omgaan met elkaar, woordenschat, rekenen (afrekenen)
- Rekenactiviteiten: Telrij van 1-20 in Kerstboom vorm leggen, Eenvoudige rekensommen met pompons op kerstboom plaatsen, Ster vouwen, Level werk (voor plus kinderen), sneeuwpop spel met dobbelsteen
- Motoriek: Zoutdeeg vormen maken, sneeuwvlokken vouwen en knippen, kersster maken van ijsstokjes (ook rekenen, 2 driehoeken maken en op elkaar plaatsen), kerstbal uitknippen en met propjes beplakken, kralenplank kerst
- Taal: maken van een menukaart voor het restaurant, schrijven van kerstkaart aan familie, sneeuwpop maken van je naam
- KO: raamtekening maken
- Natuur & Wetenschap & Technologie: kistje met verrassingen (los-vast verbindingen)